

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

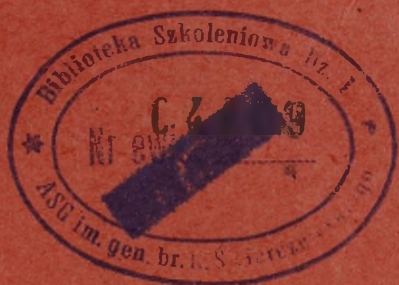
Egz. Nr 1

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

27720
27720

plk dypl. Marian JANKOWSKI

Temat: PRACA SZTABU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
(CZOŁGÓW) W NATARCIU

27720

REMBERTÓW

KWIECIEŃ

1964

113

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

Egz. Nr 1

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

27720
~~27720~~

płk dypl. Marian JANKOWSKI

Temat: PRACA SZTABU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
(CZOŁGÓW) W NATARCIU

27720

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K.Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ I SZTUKI OPERACYJNEJ

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGOLNEJ
I SZTUKI OPERACYJNEJ

egz.nr.... 1

płk prof. Jan KURNIEWICZ

Opiekles prot 12357 R

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

127720

płk dypl. Marian JANKOWSKI

Temat: PRACA SZTABU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO /CZOŁGOW/
W NATARCIU

REMBERTOW

kwiecień

1964 r.

PRACA SZTABU PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO /CZOŁGOW/ W NATARCIU

PLAN SKRYPTU

- I. W s t ę p
- II. Praca sztabu pułku w okresie zajmowania przez wojska i ich przebywania w rejonie alarmowym.
 - a/ praca sztabu w zakresie doprowadzenia pułku do stanu pełnej gotowości bojowej;
 - b/ zarządzenie alarmu bojowego w jednostce;
 - c/ praca sztabu pułku w rejonie alarmowym.
- III. Praca sztabu pułku w zakresie planowania przegrupowania do rejonu wyjściowego dywizji /opracowanie planu marszu, przekazanie zadań do pododdziałów i zabezpieczenie przemarszu/.
- IV. Praca sztabu pułku podczas przegrupowania wojsk.
- V. Praca sztabu pułku w wypadku otrzymania w toku przegrupowania zadania wejścia do walki bezpośrednio z marszu.
 1. Praca sztabu w zakresie zabezpieczenia powzięcia decyzji
 - a/ zapoznanie sztabu pułku z nowym zadaniem bojowym;
 - b/ cel, zakres i sposób przeprowadzonej przez sztab oceny położenia;
 - c/ zagadnienie oceny położenia starszego pomocnika szefa sztabu d/s rozpoznawczych;
 - d/ zagadnienie oceny położenia starszego pomocnika szefa sztabu d/s operacyjnych;
 - e/ ocena położenia i propozycja decyzji szefa sztabu pułku.
 2. Praca sztabu pułku w zakresie planowania natarcia
 - a/ opracowanie i rozwinięcie decyzji dowódcy;
 - b/ doprowadzenie treści decyzji dowódcy pułku do wykonawców;
 - c/ planowanie i organizacja współdziałania;
 - d/ organizacja zabezpieczenia bojowego działań;
 - e/ organizacja pracy partyjno-politycznej.
- VI. Praca sztabu pułku w rejonie wyjściowym /ześrodkowania/ zajętych po wykonaniu marszu na dużą odległość.
- VII. Praca sztabu pułku w zakresie organizacji natarcia z rejonów położonych w głębi /z rejonu wyjściowego/
- VIII. Organizacja punktów dowodzenia.

IX. Praca sztabu pułku w zakresie dowodzenia wojskami podczas prowadzenia natarcia.

1. Zbieranie i opracowanie danych o położeniu wojsk własnych i npla.
2. Udział sztabu w podejmowaniu decyzji przez dowódcę oraz doprowadzanie zarządzeń do wykonawców w toku walki.
3. Praca sztabu pułku podczas pokonywania pośpiesznie zorganizowanego oporu przez npla.
4. Praca sztabu pułku w zakresie wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku.
5. Praca sztabu pułku w zakresie organizacji odparcia kontrataków npla.
6. Praca sztabu pułku podczas organizacji i prowadzenia pościgu.
7. Praca sztabu pułku podczas pokonywania przeszkody wodnej
8. Praca sztabu pułku w boju spotkaniowym.
9. Praca sztabu pułku podczas przygotowania działań nocnych.
10. Praca sztabu pułku podczas planowania działań na dzień następny.

LITERATURA

1. Reg.Walki cz.II /pułk-batalion/ Wyd. MON - 1961 r. str.7-146,226-242.
2. Reg.Służby Sztabów - Wyd. MON - 1955 r.
3. Biuletyn Informacyjny nr 6/62/ - wyd.MON - grudzień 1963 r. nr bibl. 010258 str.5-34.
4. Zbiór prac ASG 2/23/ czerw. 1963 r. nr bibl.09939.
5. Taktyka ogólna - książka pierwsza - wyd. Akademii im.Frunze - 1961 r - nr bibl. 09693/w języku rosyjskim/.
6. Sztab jako organ dowodzenia - płk dr Z.Zieliński - skrypt nr bibl.03373 wrześ. 1963 r.
7. Właściwości współczesnego dowodzenia wojsk - płk dr Z.Zieliński - skrypt nr bibl.03356 wrześ. 1963 r.
8. Praca sztabu armii w oper.zaczep.z uwzględnieniem przegrupowania wojsk na dużą odległość - płk dr Z.Zieliński - skrypt nr bibl.03406 - paźdz. 1963 r.
9. Organizacja i prowadzenie natarcia przez pz/pcz/ - płk dypl. Z.Gnojnicki nr bibl.01215 - marzec 1962 r.
Skrypt omówiony w Zespole Służby Sztabów Katedry Taktyki Ogólnej i Sztuki Operacyjnej.

I. WSTĘP

Pułk zmechanizowany /czołgów/ może przejść do działań bojowych w różnych warunkach, przy czym pierwsze wejście do walki jest poprzedzone opuszczeniem garnizonu stałego i wejściem do rejonu alarmowego.

Opuszczenie garnizonu stałego i przejście pułku do rejonu alarmowego a nawet do rejonu wyjściowego dywizji, może nastąpić jeszcze w okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wybuch wojny może więc zastać pułk w garnizonie stałym, w rejonie alarmowym, w trakcie przegrupowania względnie w rejonie wyjściowym dywizji. W związku z tym do natarcia pułk przechodzi z rejonu wyjściowego /po uprzednim przegrupowaniu się/ względnie bezpośrednio z marszu/ w toku przegrupowania/.

Pierwsze starcie z nplem może przerodzić się w bój spotkaniowy, pokonywanie jego obrony lub rozwinięcie pościgu.

Metoda, styl i treść pracy sztabu pułku w zakresie organizacji natarcia zależą od szeregu czynników, a szczególnie: wykonywanego zadania bojowego, warunków w jakich pułk przechodzi do natarcia oraz czasu na organizację działań.

Na warunki wpływające na treść i kolejność pracy sztabu składają się następujące elementy: charakter sytuacji jądrowej i skażeń oraz działanie przeciwnika, koncepcja dowódcy dywizji dotyczącego użycia broni jądrowej; zadanie pułku wykonywane do czasu otrzymania rozkazu do natarcia; ilość sił i środków, jakimi dysponuje pułk; położenie i działanie sąsiadów; charakter terenu; pora roku, dnia i warunki atmosferyczne.

Na metodę i styl pracy sztabu wpływają również indywidualne cechy dowódcy pułku oraz szefa sztabu.

W skrypcie zostanie przedstawiona praca sztabu pułku zmechanizowanego /czołgów/ w okresie zajmowania przez pułk rejonu alarmowego, podczas przegrupowania oraz w zakresie organizacji i prowadzenia natarcia /do zakończenia pierwszego dnia walki/.

II. PRACA SZTABU PUŁKU W OKRESIE ZAJMOWANIA PRZEZ WOJSKA I ICH PRZEBYWANIA W REJONIE ALARMOWYM.

a/ Praca sztabu w zakresie doprowadzenia pułku do stanu pełnej gotowości bojowej.

Pułk zmechanizowany /czołgów/ może być w różnym stopniu gotowości bojowej. Niektóre pułki są utrzymywane w stanie pełnego ukończenia zgodnie z etatami i normami czasu wojennego, inne natomiast są skadrowane i pełną gotowość mogą osiągnąć po wykonaniu zadań mobilizacyjnych.

Doprowadzenie jednostek /o nie pełnych stanach, jak też nie w pełni gotowych/ do stanu pełnej gotowości bojowej następuje w okresach: podwyższonej gotowości obronnej państwa i bezpośredniego zagrożenia jego bezpieczeństwa. Podanym okresom odpowiadają pośrednie stopnie gotowości bojowej sił zbrojnych a mianowicie: pogotowia bojowego, ostrego pogotowia bojowego i pogotowia mobilizacyjnego. Stopniowanie przedsięwzięć ma na celu przygotowanie pułku, odpowiednio do warunków sytuacji, do wyjścia w stosunkowo krótkim czasie z garnizonu stałego i zajęcia przewidzianych rejonów wyjściowych /ześrodkowania/ w gotowości do wykonania zadań bojowych lub mobilizacyjnych.

Z uwagi na to, że poszczególne pułki znajdują się najczęściej w różnym stopniu gotowości bojowej, treść i realizacja odpowiednich przedsięwzięć przygotowawczych może być różna zależnie od stanu ukończenia oddziału. Stąd też i praca sztabów pułków będzie różnicowana w zależności od stopnia gotowości bojowej pułku w okresie poprzedzającym ogłoszenie stanu pogotowia bojowego.

x

x

x

Praca sztabu pułku w zakresie wyprowadzenia pułku z garnizonu stałego do rejonu alarmowego /ześrodkowania/ opiera się na zawczasu opracowanej i stale uaktualnianej dokumentacji alarmowej, ściśle powiązanej z dokumentacją mobilizacyjną. Sztab pułku powinien posiadać w okresie pokojowym następujące dokumenty:

- plan wyprowadzenia pułku do rejonu alarmowego /ześrodkowania/;
- plan wyprowadzenia sztabu i rozwinięcia polowego stanowiska dowodzenia w rejonie alarmowym /ześrodkowania/;
- asygnaty na wydanie środków materiałowych /zapasów ruchomych i doraźnych/ ze składów pułkowych;
- schemat organizacji łączności i dokumenty tajnego dowodzenia;
- wykaz zakresu czynności wykonywanych w ramach pośrednich stopni gotowości bojowej;
- plan inżynierskiej rozbudowy rejonu alarmowego po zajęciu go przez pododdziały pułku;
- plan działania pułku w czasie przebywania na obozie ćwiczeń lub poligonie;
- plan zaopatrywania pododdziałów na podstawie danych o zapasach bieżących;
- protokoły przekazania opuszczonych obiektów i pozostawionego mienia;
- wykaz obowiązków poszczególnych osób funkcyjnych w czasie alarmu bojowego.

Ponadto w sztabie opracowuje się odpowiednie dokumenty mobilizacyjne.

W sztabie batalionu zmechanizowanego /kompanie czołgów/ opracowuje się instrukcję dyżurnego batalionu, plan pobierania zapasów materiałowych, dokumentację łączności i tajnego dowodzenia oraz plan powiadamiania kadry oficerskiej i podoficerskiej pododdziału.

W kompanii piechoty opracowuje się instrukcję dla dyżurnego na czas alarmu, wykaz gońców wyznaczonych do powiadamiania kadry oficerskiej i podoficerskiej o alarmie, dokumenty łączności i tajnego dowodzenia.

W zasadniczym dokumencie alarmowym - w planie wyprowadzenia pododdziałów do rejonu alarmowego określa się:

- organizację systemu powiadamiania pododdziałów i kadry zawodowej;
- punkty zbiórek kompanii i batalionów;
- rejon alarmowy zasadniczy i zapasowy, drogi domarszu do nich, rozmieszczenie pododdziałów w tych rejonach oraz organizację ubezpieczenia;

- organizację systemu obrony przed bronią masowego rażenia na okres przemarszu i przebywania pułku w rejonie alarmowym;
- kolejność pobierania sprzętu i zapasów z magazynów;
- organizację regulacji ruchu i służby porządkowo-ochronnej;
- zabezpieczenie materiałowo-techniczne i medyczne;
- sposób ochrony i przekazania opuszczonego rejonu zakwaterowania;
- skład i wyposażenie pododdziału dyżurnego;
- organizację łączności i tajnego dowodzenia;

Jeżeli pułk jest o zmniejszonym stanie osobowym lub skadrowanym, w planie tym oprócz wyżej wymienionych problemów, określa się:

- punkty przyjęcia i rozdziału uzupełnienia;
- sposób i kolejność dowozu sprzętu bojowego oraz zapasów środków materiałowych do rejonu alarmowego;
- skład grupy mobilizacyjnej i sposób jej przejścia do punktu przyjęcia i rozdziału uzupełnienia;
- podział środków transportowych;
- organizacja grup za i wyładowczych przeznaczonych do wywiezienia sprzętu i środków materiałowych;
- kolejność uzupełniania i czas osiągnięcia gotowości bojowej przez poszczególne pododdziały pułku.

x

x

x

O ogłoszeniu stanu podwyższonej gotowości obronnej państwa a wraz z tym pogotowia bojowego pułku, dowództwo pułku zostaje powiadomione specjalnie ustalonymi sygnałami przekazanymi przez techniczne środki łączności względnie zarządzeniem przekazanym za pomocą oficerów kierunkowych lub specjalnie do tego celu wydzielonych łączników.

Praca sztabu pułku w okresach osiągania pośrednich stopni gotowości bojowej polega na maksymalnym doprowadzeniu i utrzymaniu pełnej gotowości bojowej jednostki i opiera się na planach mobilizacyjnych i przedstawionej powyżej dokumentacji alarmowej.

W okresie stanu pogotowia bojowego, który ma na celu przygotowanie pułku do wyjścia /systemem alarmowym/ do rejonu alarmowego /ześrodkowania/, sztab pułku realizuje następujące przedsięwzięcia:

- skontrolowanie i uaktualnienie planu wyprowadzenia pułku systemem alarmowym do rejonu alarmowego /ześrodkowania/;
- uaktualnienie planu uzupełnienia pułku do stanu etatu czasu wojennego oraz ewentualnego planu formowania nowej jednostki /dokumenty mobilizacyjne/;
- przygotowanie zapasów materiałowych do przewozu i rozdziału poszczególnym pododdziałom;
- zakończenie dokonywania wszelkich napraw uzbrojenia, sprzętu technicznego i środków transportowych;
- przygotowanie składu osobowego dowództwa pułku do szybkiego i sprawnego opuszczenia garnizonu stałego i zajęcia rejonu alarmowego;
- dokonanie odpowiednich przygotowań związanych z organizacją łączności po opuszczeniu garnizonu i zajęciu rejonu alarmowego;
- przygotowanie pododdziałów pułku do przyjęcia rezerwistów oraz sprzętu z gospodarki narodowej;
- przeprowadzenie szkolenia sztabu i oficerów pułku w zakresie działań rzeczywistych w początkowym okresie wojny;
- przygotowanie rejonu zakwaterowania pułku do przekazania go władzom terenowym;
- wzmocnienie służby porządkowo-ochronnej oraz ochrony obiektów wojskowych w garnizonie.

W okresie stanu ostrego pogotowienia bojowego, który ma na celu przygotowanie pułku do wyjścia /systemem alarmowym/ do rejonu alarmowego /ześrodkowania/ w gotowości do niezwłocznego wykonania określonych zadań bojowych w dotychczasowym stanie ukończenia. Do charakterystycznych przedsięwzięć, które będą realizowane w tym okresie przez sztab pułku, można między innymi zaliczyć:

- odwołanie z urlopów, kursów i innych zgrupowań szkoleniowych oficerów, podoficerów i szeregowców służby zasadniczej oraz wstrzymanie wydawania zezwoleń na opuszczenie garnizonu i rejonu zakwaterowania;

- sprawdzenie systemu łączności dowodzenia oraz alarmowania kadry i pododdziałów pułku;
- wprowadzenie ostrych dyżurów w sztabie pułku i w pododdziałach;
- pobranie części sprzętu i materiałów^Z instytucji cywilnych, załadowanie zapasów alarmowych na środki transportowe;
- przyjęcie rezerwistów przeznaczonych do uzupełnienia stanu osobowego pułku do pełnego etatu;
- nawiązanie ścisłego kontaktu z władzami terenowymi, a szczególnie z sztabem powiatowym OTK oraz Komendą stacji odcinka kolejowego, jeżeli przewiduje się przegrupowanie transportem kolejowym;
- skontrolowanie gotowości pododdziałów do zajęcia rejonu alarmowego;
- wydanie dowódcom pododdziałów niezbędnych dokumentów do kierowania i dowodzenia wojskami w okresie wojennym.

Jeżeli pułk jest jednostką mobilizacyjną, to w okresie stanu pogotowia mobilizacyjnego, sztab pułku poza czynnościami związanymi z osiągnięciem gotowości bojowej pułku, musi dodatkowo realizować przedsięwzięcia związane z formowaniem nowych jednostek.

Zasada stopniowego doprowadzenia pułku do stanu pełnej gotowości bojowej poprzez omówione wyżej kolejno wprowadzane stany pośrednie gotowości umożliwia sztabowi pułku maksymalne skrócenie czasu osiągania przez pododdziały pułku pełnej gotowości bojowej w rejonie alarmowym oraz ułatwia wykonanie w okresie poprzedzającym ogłoszenie alarmu bojowego wielu pracochłonnych czynności przygotowawczych.

Może jednak zaistnieć taki wypadek, że zajdzie konieczność osiągnięcia przez pułk pełnej gotowości bojowej bez wprowadzenia pośrednich stopni gotowości. Dlatego też sztab pułku powinien zawczasu ustalić ważność i kolejność wykonywania poszczególnych przedsięwzięć oraz być przygotowanym do realizowania przedsięwzięć mających na celu doprowadzenie pułku do stanu pełnej gotowości bojowej w toku prowadzenia działań wojennych.

b/ Zarządzenie alarmu bojowego w jednostce

Alarm bojowy ogłasza się w celu:

- wyprowadzenia pułku rozwiniętego do pełnego etatu czasu wojennego do rejonu alarmowego /ześrodkowania/ w gotowości do wykonywania zadań bojowych;
- wyprowadzenia pułku skadrowanego do wykonania zadań mobilizacyjnych w rejonie alarmowym;
- konieczności uniknięcia niespodziewanego napadu bronią masowego rażenia nieprzyjaciela w okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa kraju i mobilizacji powszechnej.

Sygnał do opuszczenia garnizonu stałego i zajęcia rejonu alarmowego może być przekazany przez sztab dywizji względnie dowódcę garnizonu . W sytuacjach wyjątkowych, na przykład gdy powstaje wyraźne zagrożenie napadem bmar lub gdy nieprzyjaciel wykonał uderzenia tą bronią na sąsiednie garnizony, dowódca pułku może zarządzić alarm bojowym z własnej inicjatywy.

Po otrzymaniu sygnału o alarmie należy przede wszystkim ustalić prawdziwość wydanego zarządzenia /otrzymania sygnału/ o alarmie bojowym. Dokonują tego osobiście dowódca, szef sztabu względnie oficer dyżurny pułku, którzy jednocześnie z tym potwierdzają otrzymanie i zrozumienie odebranego sygnału /zarządzenia/.

Do czasu przybycia /w rejon rozmieszczenia pułku/ dowódcy, lub szefa sztabu przebiegiem alarmu kieruje oficer dyżurny pułku, na podstawie instrukcji alarmowej oficera dyżurnego w czasie alarmu bojowego. Poza instrukcją alarmową oficer dyżurny posiada następujące dokumenty:

- schemat rozmieszczenia jednostki w rejonie zakwaterowania z punktami zbiórek pododdziałów;
- mapa z wrysowanym ćwiczebnym rejonem alarmowym i drogami domarszu do niego;
- mapa z wrysowanym zasadniczym i zapasowym rejonem alarmowym oraz drogami domarszu do nich /w zalakowanej kopercie/;
- schemat powiadamiania pododdziałów pułku;
- schemat łączności przewodowej i radiowej;
- dokumenty tajnego dowodzenia;
- aktualny wykaz adresów kadry zawodowej i gońców wyznaczonych do jej zawiadamiania.

Powiadamianie oficerów sztabu oraz pozostałej kadry zawodowej o alarmie bojowym odbywa się poprzez środki łączności telefonicznej /tam gdzie ona istnieje/ i przez specjalnie wyznaczonych gońców. Oficerowie pułku po zawiadomieniu o alarmie bojowym przybywają do ustalonych miejsc zbiórek, skąd wyznaczonymi samochodami przewozi się ich do rejonu koszar.

W celu zapewnienia należytego porządku i dyscypliny oraz maskowania w czasie alarmu bojowego, szef sztabu wyznacza oficerów sztabu pułku dla kontroli punktów zbiórki poszczególnych kompanii i baterii, załadowania mienia pododdziałów oraz wyjścia w rejon zbiórki batalionów /dywizjonów/. Punkty zbiórek są zawczasu wybrane w miejscach ukrytych wzdłuż dróg wyprowadzających do rejonu alarmowego. Po zorganizowaniu regulacji ruchu, sztab kontroluje przemarsz batalionów, które powinny jak najszybciej osiągnąć przewidziany rejon alarmowy. Szczególnie istotnym zagadnieniem jest zorganizowanie przewiezienia do rejonu alarmowego sprzętu bojowego i zapasów materiałowo-technicznych.

Po przybyciu do rejonu alarmowego sztab pułku dopilnowuje rozśrodkowania pododdziałów /do szczebla pododdziałów/. Pododdziały winny zająć rejon w pobliżu dróg, zachowując ustalone ugrupowanie marszowe.

O zajęciu rejonu alarmowego przez pułk, szef sztabu melduje do sztabu dywizji ustalonym sygnałem przez techniczne środki łączności.

c/ Praca sztabu pułku w rejonie alarmowym

W rejonie alarmowym /ześrodkowania/ sztab pułku musi niezwłocznie zorganizować: łączność wewnątrz oddziału i z sztabem dywizji, ubezpieczenie rejonu oraz obronę przeciwlotniczą.

Oprócz czynności związanych z organizacją łączności, ubezpieczeniem, maskowaniem itp. sztab pułku powinien wyznaczyć pododdziały dyżurne do wykonywania doraźnych zadań /na przykład do walki z desantem powietrznym czy dywersją npla/ oraz zorganizować grupy awaryjno-ratunkowe.

Jeżeli alarm bojowy nie był poprzedzony stopniowym osiąganiem gotowości bojowej, w rejonie alarmowym sztab

sztab powinien zorganizować takie czynności jak: odkonserowanie^W sprzętu i amunicji, rozdanie racji żywnościowych, pakietów opatrunkowych, przeciwchemicznych itp, mających na celu doprowadzenia pułku do stanu pełnej gotowości bojowej.

W wypadku zajęcia rejonu alarmowego przez pułk o zmniejszonych stanach lub pułk skadrowany, sztab poza wyżej wymienionymi czynnościami musi zorganizować wyprowadzenie sprzętu bojowego oraz zapasów ruchomych i doraźnych, który^{ch} nie można było zabrać posiadanymi środkami transportowymi w pierwszym rzucie. Sztab pułku powinien ramowo ustalić ważność poszczególnych rodzajów zaopatrzenia i kolejność uzupełniania pododdziałów.

Z uwagi na to, że w okresie pokojowym nie rozbudowuje się rejonów alarmowych pod względem inżynieryjnym, pododdziały pułku z chwilą jego zajęcia przystępują do rozbudowy ukryć dla ludzi i sprzętu. Sztab pułku określa zakres prac inżynieryjnych jaki należy dokonać w rejonie alarmowym. Szczególnie ważnym zagadnieniem jest przystąpienie do naprawy odcinków dróg, wzmocnienia mostów i przepustów względnie wytyczenia obejść.

Problem sposobu opuszczenia rejonu alarmowego i wyjścia na marszruty nie jest ustalony zawczasu w dokumentacji alarmowej pułku. W związku z tym, sztab pułku powinien zaplanować możliwe warianty organizacji opuszczenia rejonu w zależności od zadania lub sytuacji, zorganizować regulację ruchu i służbę porządkową oraz powiadomić dowódców pododdziałów o sposobie i kolejności opuszczenia rejonu alarmowego.

W wypadku zagrożenia lub uderzeń jądrowych npla na ugrupowanie pułku w rejonie alarmowym, sztab pułku organizuje likwidację skutków tego uderzenia, odtworzenie gotowości bojowej pułku oraz w miarę potrzeb zarządza zmianę rejonów ześrodkowania poszczególnych pododdziałów.

Sztab pułku przebywający w rejonie alarmowym powinien wykorzystać wszelkie dostępne mu środki, aby osiągnąć stan pełnej gotowości bojowej w możliwie jak najkrótszym czasie.

Jako czas osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez poszczególne pododdziały pułku uważa się czas zakończenia wszystkich czynności alarmowych związanych z doprowadzeniem wojsk do stanu gotowości do wykonania otrzymanych zadań /po dowiezieniu wszystkich zapasów materiałowych/, a w jednostkach skadrowanych - czas zakończenia czynności mobilizacyjnych, uzupełnienia pododdziałów

do stanu według etatów i tabel należności czasu wojennego, nawiązania łączności przewodowej i radiowej oraz sprawdzenia stanu gotowości zmobilizowanych pododdziałów.

Dowodzenie wojskami w rejonie alarmowym odbywa się za pomocą uprzednio opracowanych dokumentów tajnego dowodzenia oraz specjalnie opracowanego systemu sygnałów. Podstawowym rodzajem łączności w rejonie alarmowym, z uwagi na konieczność zachowania skrytości wyjścia sztabu i pododdziałów pułku z garnizonu stałego oraz ich dalszego działania, powinna być łączność przewodowa i środkami ruchomymi. Nie wyklucza to jednak możliwości stosowania w tym okresie środków radioliniowych /do sztabu dywizji/ i radiowych, z tym że rozwinięte środki radiowe powinny pracować tylko na odbiór. W razie braku innych możliwości, zwłaszcza gdy czas nawiązania łączności będzie miał decydujące znaczenie - do nadawania sygnałów i krótkiej kodowej korespondencji - mogą być użyte środki bezprzewodowe.

III. PRACA SZTABU PUŁKU W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZEGRUPOWANIA

DO REJONU WYJŚCIOWEGO DYWIZJI

Z rejonów alarmowych pułk zmechanizowany /czołgów/ przegrupowuje się do rejonu wyjściowego dywizji. W konkretnych warunkach polskich i dyslokacji naszych jednostek przesunięcie to będzie miało zawsze charakter przegrupowania na dużą odległość. Jednostki przegrupowujące się będą musiały przekroczyć szereg przeszkód wodnych. Przegrupowanie do rejonu wyjściowego jest więc przedsięwzięciem nie łatwym i przed sztabem pułku staną do pokonania duże trudności tak w zakresie zaplanowania i organizacji marszu, jak i jego przeprowadzenia.

Zasady marszu są przedstawione w skrypcie z taktyki ogólnej, dlatego też w tym operacowaniu ograniczę się do pracy sztabu pułku podczas przegrupowania wojsk z rejonu alarmowego do rejonu wyjściowego dywizji.

x
x x

W rejonie alarmowym sztab pułku otrzymuje zadanie na przegrupowanie do rejonu wyjściowego. Może to być gotowy plan przegrupowania opracowany przez sztab armii lub sztab dywizji jeszcze w okresie pokojowym. Plan ten może być rozpracowany w szczegółach, będzie uwzględniać w detalach warunki pułku. W takim wypadku, po otwarciu /na sygnał lub na zarządzenie/ koperty zawierającej plan przegrupowania, przed sztabem pułku stoją następujące zagadnienia:

- zapoznanie z planem przegrupowania wszystkich oficerów dowództwa pułku;
- ewentualne skorygowanie /udokładnienie/ otrzymanego planu;
- przekazanie dcom pododdziałów zadań do marszu;
- określenie sposobu opuszczenia rejonu alarmowego i wyjścia na marszrutę wyznaczoną w planie;
- zorganizowanie regulacji ruchu w rejonie alarmowym i na marszrucie/ o ile nie organizuje tego przełożony sztab/;
- skontrolowanie gotowości wymarszu wojsk.

Jeżeli natomiast pułk otrzyma zadanie w formie zarządzenia do przegrupowania, wówczas sztab musi zaplanować i zorganizować całokształt przedsięwzięć w zakresie przesunięcia pułku z rejonu alarmowego do rejonu wyjściowego. Praca ta polega na jak najszybszym zaplanowaniu ruchu pułku i wydaniu pododdziałom zarządzeń wykonawczych. Sposób i metoda pracy sztabu pułku w tej sytuacji zależy od wyznaczonego terminu opuszczenia rejonu alarmowego. W jednym wypadku sztab pułku będzie mógł w całości zaplanować i zorganizować przesunięcie, w innym - jedynie zorganizuje wyjście z rejonu natomiast pozostałe zagadnienia w zakresie zabezpieczenia tego ruchu opracuje i przekaze wykonawcom w toku marszu. W obu wypadkach planowanie ogranicza się do rozstrzygnięcia marszu na jedną dobę. Przy tym dokładnie planuje się marsz do rejonu długiego odpoczynku /jeżeli jest przewidziany/ względnie na okres pierwszej połowy marszu. Organizację marszu na drugą połowę doby sztab planuje w toku marszu i podczas długiego odpoczynku.

Podczas organizacji marszu pułku z rejonu alarmowego do rejonu wyjściowego dywizji należy pamiętać, że marsz trzeba planować zawsze pod kątem widzenia możliwości spotkania z nieprzyjacielem /grupami dywersyjnymi, desantem powietrznym, bandami reakcyjnymi/ w każdej chwili trwania marszu. Jako podstawę do dalszych rozważań przyjęto wariant zetknięcia się pułku z nieprzyjacielem, jeszcze przed osiągnięciem rejonu wyjściowego.

x
x x

Praca sztabu pułku nas organizacją przemarszu rozpoczyna się od chwili otrzymania zadania na marsz. Pierwszą czynnością całego składu osobowego sztabu jest zapoznanie się z zadaniem do przegrupowania. Zadaniem zapoznaje sztab, szef sztabu względnie jego st. pomocnik d/s operacyjnych, który jednocześnie rysuje to zadanie na mapie roboczej. Jeden z oficerów sztabu pułku, wyznaczony przez szefa sztabu, przygotowuje jednocześnie mapę, która będzie wykorzystana do opracowania na niej planu marszu pułku.

W czasie, gdy sztab zapoznaje się z zadaniem, dowódca pułku wraz z szefem sztabu /względnie dodatkowo z innymi oficerami sztabu/ przeprowadza analizę zadania i kalkulację czasu. Analiza zadania i kalkulacja czasu pozwala szefowi sztabu określić sposób i metodę pracy sztabu nad organizacją marszu oraz wydać wytyczne sztabowi w zakresie przekazania do pododdziałów zarządzenia przygotowawczego.

Zarządzenie przygotowawcze, zwykle przekazane dowódcom pododdziałów osobiście lub przez techniczne środki łączności powinno określać: marszrutę, długość marszu i czas gotowości do wymarszu, czas i sposób postawienia zadań do pododdziałów, przedsięwzięcia w zakresie rozpoznania marszruty i jej przygotowania, sposób przygotowania poszczególnych pododdziałów do marszu itp.

Rozpoznanie marszruty i jej przygotowanie odgrywa kapitalne znaczenie w przeprowadzeniu marszu. Dlatego też sztab, bezpośrednio po zapoznaniu się i przeanalizowaniu zadania, organizuje i wysyła grupy rozpoznawcze w celu: inżynierskiego rozpoznania marszruty, rejonów krótkich i długiego odpoczynku; rubieży ewentualnego rozwinięcia pułku; ~~xxxx~~ wyszukania przepraw i brodów, obejść ewentualnych rejonów uderzeń jądrowych, rejonów skażonych, większych miejscowości, cieśnin itp "wąskich gardeł" na marszrucie. Sztab grupy te powinien wysłać jak najwcześniej, bez względu na termin wymarszu całego pułku z rejonu alarmowego.

Po przekazaniu zarządzeń przygotowawczych i ewentualnym wysłaniu rozpoznania na marszrutę, oficerowie sztabu pułku przystępują do oceny położenia.

W ocenie ^{nie}przyjaciela, którą przeprowadza st. pomocnik szefa sztabu d/s rozpoznawczych, określa się: siły, skład i odległość jego naziemnych wojsk, charakter ich działania /kierunek jego posuwania się/, odcinki marszruty, na których maszerujący pułk może być obiektem dla uderzeń bmar npla; rubieże /rejon/ możliwego spotkania z przeciwnikiem i prawdopodobny charakter jego działań na tych rubieżach; możliwości i rejonu działania desantu powietrznego npla względnie jego grup rozpoznawczo-dywersyjnych; rejonu skażone bmar npla; możliwości organizacji rozpoznania przez własne siły i środki w toku marszu.

W wyniku oceny npla sztab pułku winien sprecyzować wnioski dotyczące: najkorzystniejszego sposobu działania na rubieżach przypuszczalnego starcia z nim; sposoby pokonania lub obejścia stref i rejonów skażonych; ugrupowania marszowego pułku a szczególnie ubezpieczeń czołowych; przedsięwzięcia z zakresu bojowego zabezpieczenia marszu.

2) W ocenie wojsk własnych, którą przeprowadzają st. pomocnik i pomocnik szefa sztabu d/s operacyjnych, rozpatruje się: położenie, skład, stan i możliwości marszowe podległych i przydzielonych pododdziałów; możliwości ugrupowania bojowego w marszu; podział sił i środków; zadania pododdziałów w czasie wykonywanego marszu; sposób pokonania rejonów skażonych; sposób ubezpieczenia, maskowania i obrony przeciwlotniczej kolumny marszowej pułku.

Ocena sił własnych pozwala sztabowi określić ugrupowanie marszowe pułku, możliwości marszu oraz skład poszczególnych elementów ugrupowania marszowego pułku.

W ocenie sąsiadów rozpatruje się na ile działania sąsiadów wpłyną na wykonanie zadania pułku i zabezpieczenie jego skrzydeł w czasie marszu oraz podczas zetknięcia się z przeciwnikiem. Ponadto rozpatruje się zagadnienia współdziałania, jakie należy uzgodnić z sąsiadami na wypadek starcia z nplem w czasie marszu oraz zagadnienia utrzymania łączności w toku marszu.

Ocenę terenu przeprowadza się zazwyczaj z mapy /a jeżeli są możliwości to również z zdjęć lotniczych/ na całą głębokość marszu. Kapitalny wpływ na ocenę terenu, z punktu widzenia organizacji marszu, ma jego znajomość z okresu pokojowego. W ocenie terenu sztab rozpatruje: ilość i jakość dróg; dopuszczalną szybkość marszu kolumny na poszczególnych odcinkach, ilość i stan mostów na drogach i na przeprawach, większe miejscowości i sposób ich przejścia; przedsięwzięcia w przygotowaniu dróg marszu; linie kontroli marszu i rejonu odpoczynków; ważne rubieże /rejon/, które należy koniecznie uchwycić w celu zabezpieczenia rozwinięcia pułku na wypadek spotkania z nplem; możliwe rejonu działania desantu powietrznego i grup dywersyjno-rozpoznawczych npla; drogi obejścia rejonów przypuszczalnego ataku bmar npla.

W wyniku oceny terenu sztab winien przedstawić dowódcy wnioski dotyczące: ważnych rubieży, w uchwyceniu których należy uprzedzić npla; rejonów możliwego przeciwdziałania npla; sposobu wykonania/marszu; zadań poszczególnych rzutów marszowych a szczególnie samodzielnego patrolu rozpoznawczego, oddziału zabezpieczenia ruchu, awangardy i ubezpieczeń bocznych /stałych nieruchomych czat/; możliwej szybkości marszu i jego średniego tempa; punktów wyjściowych i kontroli marszu; sposobu regulacji ruchu; miejsc poszczególnych odpoczynków.

Ponadto w ocenie położenia sztab pułku powinien przeanalizować stan pogody, porę roku i dnia, ocenić ich wpływ na wykonanie marszu oraz możliwości zmniejszenia ujemnych czynników wpływających z tych warunków na przeprowadzenie marszu.

Szczególną uwagę sztab pułku powinien zwrócić w ścisłym porozumieniu z kwatermistrzem pułku i pomocnikiem dowódcy d/s technicznych/ na ocenę stanu materiałowo-technicznego zabezpieczenia marszu a w tym kwestii; uzupełnienia pojazdów mechanicznych w materiały pędne.

W celu określenia długości kolumny marszowej pododdziałów i całego pułku oraz czasu trwania marszu sztab może dokonać tych kalkulacji sposobem rachunkowym, przy pomocy specjalnych suwaków względnie opracowując wykres marszu.

Dla obliczenia długości kolumny można posłużyć się następującymi wzorami:

$$1/ D = \frac{S}{N} + ot;$$

gdzie: D = długość kolumny marszowej;

S = ilość pojazdów mech. w kolumnie;

N = gęstość pojazdów na 1 km drogi;

ot = suma odległości taktycznych w kolumnie między pododdziałami.

2/ - obliczenie długości kompanii:

$$D = S \cdot o$$

- obliczenie długości batalionu

$$D_b = /K-1/ o_k + /S-K/ o_s$$

- obliczenie długości pułku:

$$D_p = D_{b_1} + D_{b_2} + D_{b_3} + \dots + /B-1/ o_b$$

$$D_p = /B-1/ob + /K-B/ok + /S-k/ os$$

- obliczenie długości dywizji:

$$D_d = D_{p_1} + D_{p_2} + D_{p_3} + \dots + /P-1/op$$

$$D_d = /P-1/op + /B-P/ob + /K-B/ok + /S-K/os$$

Objaśnienie:

S = ilość pojazdów

K = ilość kompanii

B = ilość batalionów

P = ilość pułków

D = długość kolumny

Db = długość batalionu

Dp = długość pułku

Dd = długość dywizji

o = odstęp

os = odstęp między pojazdami.

ok = odstęp między kompaniami.

ob = odstęp między batalionem

op = odstęp między pułkami

Dla obliczenia czasu trwania marszu sposobem rachunkowym można zastosować wzór:

$$T = \frac{L + D}{V} + st; \text{ gdzie}$$

T = czas trwania marszu;

L = długość drogi lub odcinka drogi;

D = długość kolumny marszowej;

V = szybkość marszu w km/godz;

st = suma czasu wszystkich odpoczynków w marszu.

W celu dokładnego ustalenia czasu i tempa marszu na poszczególnych odcinkach drogi a szczególnie na przeprawach mostowych, sztab pułku może opracować wykres marszu. Wykres marszu opracowuje się zazwyczaj na papierze milimetrycznym. Służy on do kontroli ruchu poszczególnych kolumn maszerujących na danej drodze. Określa on planowane położenie w czasie i przestrzeni kolumn marszowych i przerwy taktyczne pomiędzy nimi od punktu wyjściowego do punktu

rozczyłkowania. W tym celu rysuje się prostokątny układ osi współrzędnych, na osi odciętych odkłada się czas "t", w minutach, na osi rzędnych odległość "l" w km zaczynając od punktu wyjściowego. Następnie posługując się wzorem: $l = v \cdot t$ albo $V \leq \frac{l}{t}$ względnie $t = \frac{l}{V}$ wykreśla się linię prostą, która określa, gdzie w danej chwili znajduje się czoło lub ogon poszczególnej kolumny marszowej, które kolumny zostały odcięte na skutek zniszczenia nieprzyjaciela przepraw lub odcinka drogi.

W trakcie oceny położenia względnie po jej przeprowadzeniu /w zależności od dysponowanego czasu na organizację marszu/, poszczególni oficerowie sztabu przedstawiają dowódcy lub szefowi sztabu swoje wnioski i niezbędne dane kalkulacyjne.

Szef sztabu pułku po zorganizowaniu pracy w sztabie przeprowadza ocenę położenia, w wyniku której powinien być gotowym do przedstawienia swojej propozycji decyzji. Jest on również obecny podczas referowania dowódcy wniosków z oceny położenia przez poszczególnych oficerów sztabu.

Propozycja decyzji do marszu pułku ^{powinna} zawierać następujące zagadnienia: sposób przeprowadzenia marszu; zamiar rozegrania walki w wypadku napotkania nieprzyjaciela; ugrupowanie marszowe, podział sił i środków; skład i zadania pododdziałów wyznaczonych do ubezpieczeń czołowych /awangardy/ i bocznych /patrole lub ubezpieczenia stałe/; zadania pododdziałów w siłach głównych pułku, czas przekroczenia punktu wyjściowego i kontroli marszu czołami awangardy i sił głównych; zadanie obrony przeciwlotniczej podczas marszu; przedsięwzięcia w zakresie bojowego, inżynieryjnego, materiałowego, technicznego i medycznego zabezpieczenia; organizacja dowodzenia i regulowanie ruchem.

W oparciu o przyjętą decyzję dowódcy pułku sztab opracowuje, jako dokument bojowy na mapie plan marszu pułku^{x/}.

- Plan marszu pułku może zawierać następujące zagadnienia:
- rejon alarmowy z dokładnością do pododdziału, czas wyruszenia każdego pododdziału z rejonu rozmieszczenia, rejon zapasowy;

x/ przez plan marszu pułku rozumiemy dotychczasowy dokument bojowy - mapa decyzji dowódcy pułku do marszu /przyp.aut./

- marsztuta /względnie marszrutę, jeżeli pułk maszeruje po dwóch drogach/ z podziałem na poszczególne odcinki kilometrowe;
- schematyczne ugrupowanie pułku w marszu;
- punkt /linia/ wyjściowa, linie /punkty/ kontroli marszu i terminy ich przekroczenia przez czoło i ogon każdej kolumny;
- rejon odpoczynków krótkich, długich i dziennych /nocnych/ oraz czas ich trwania;
- rejon docelowy /wyjściowy, ześrodkowania/ i zapasowe rejon docelowe dla poszczególnych pododdziałów oraz czas przybycia do nich;
- drogi obejścia, zapasowe przeprawy itp;
- rejon możliwych działań desantów i grup dywersyjnych npla oraz sposób zabezpieczenia przejścia pododdziałów pułku przez te rejon;
- rejon skażone środkami bmar własnymi i npla na drodze marszu;
- przypuszczalne rubieże spotkania z nieprzyjacielem i sposób rozegrania walki z nim;
- rejon osłanianie przez artylerię przeciwlotniczą i lotnictwo szczebli nadrzędnych lub wojska CTK;
- miejsca dotankowania wozów bojowych i pojazdów mechanicznych;
- miejsca rozmieszczenia posterunków regulacji ruchu /własnych, szczebla nadrzędnego względnie CTK/.

Oprócz części graficznej na planie marszu umieszcza się legende /w formie opisowej lub tabelarycznej/, w której przedstawia się:

- działanie pododdziałów pułku w wypadku uderzeń jądrowych npla /o ile nie zostało to pokazane graficznie/;
- organizację zabezpieczenia bojowego, inżynierskiego i materiałowo-technicznego marszu, szczególnie utrzymanie marszrut, budowa lub odbudowa mostów i przepraw;
- zagadnienia obrony przeciwdywersyjnej i przeciwdesantowej /to czego nie można wyrazić graficznie/;
- organizacja regulacji ruchu /system dowodzenia regulacją ruchu, podział sił i środków, odwód oraz znaki rozpoznawcze na pojazdach mechanicznych poszczególnych pododdziałów/;

- organizacja dowodzenia i łączności w marszu oraz sygnały kierowania marszem, powiadamiania i ostrzegania.

W zależności od potrzeb w części graficznej i w legendzie mogą być ujęte i inne zagadnienia. Mapę decyzji dowódcy, plan marszu pułku opracowuje się na mapie o skali 1:100 000. Może być on również opracowany na mapie o skali 1:200 000, szczególnie wówczas, gdy marsz jest wielodobowy i ewentualne spotkanie z nplem /w boju spotkaniowym/ jest mało prawdopodobne.

Plan marszu pułku opracowuje st.pom. szefa sztabu d/s operacyjnych przy współudziale wszystkich oficerów sztabu i specjalistów. Opracowanie **planu** marszu jest procesem ciągłym, rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania i trwa równolegle z przeprowadzaną oceną położenia.

Kolejność pracy przy opracowaniu na mapie planu marszu pułku może być następująca:

- na mapie rysuje się dane z zarządzenia przełożonego a więc: wiadomości o nieprzyjacielu, marszrutę, rejon docelowy, obronę; plot szczybla nadrzędnego itp;
- ustala się i wrysowuje koncepcję przeprowadzenia marszu a więc: szczegółowe ugrupowanie marszowe /w skali/, czas trwania marszu /marsz forsowny lub normalny/; ilość, czas trwania, i rejon odpoczynków, w zależności od zadania; sposób i miejsce uzupełnienia paliwa i dokonania przeglądów technicznych;
- z opracowanego wykresu marszu w postaci tabelki wpisuje się kalkulację czasu przekraczania punktów, linii i określonych rubieży;
- wpisuje się na mapę w postaci graficznej, tabelarycznej i opisowej wnioski i dane uzyskane przez oficerów sztabu i specjalistów dpwództwa pułku.

Zadania bojowe pododdziałom do marszu dowódca pułku w zasadzie stawia ustnie w formie rozkazu bojowego. Sztab pułku zapisuje względnie nagrywa na taśmę magnetofonową zadanie postawione przez dowódcę. Jeżeli nie ma możliwości wezwania dowódców pododdziałów do dowódcy pułku na SD pułku, sztab powinien przekazać zadania do pododdziałów w formie zarządzeń bojowych, przekazanych przez techniczne środki łączności względnie przez osobisty wyjazd poszczególnych oficerów sztabu

do tych pododdziałów.

W warunkach skrajnie ograniczonej ilości czasu na przekazanie zadań do marszu obowiązuje zasada, że w pierwszej kolejności zadanie bojowe przekazuje się tym pododdziałom, które pierwsze muszą rozpocząć marsz a więc pododdziałom rozpoznawczym, oddziałom zabezpieczenia ruchu i regulacji ruchu oraz i awangardzie.

Dowódca pułku jednocześnie z zadaniem bojowym przekazuje dowódcom pododdziałów zagadnienia współdziałania i zabezpieczenia bojowego marszu.

Zagadnienia współdziałania w czasie marszu dotyczą szczególnie sposobu działania pododdziałów i rodzajów wojsk i służb podczas rozwijania pododdziałów do walki na rubieżach ewentualnego spotkania z nieprzyjacielem, sposobu pokonywania odcinków skażonych promieniowaniem radioaktywnym oraz zachowania się w wypadku ataku bmar przez npla na poszczególne pododdziały względnie rzuty maerszowe.

Zzakresu zabezpieczenia bojowego marszu, sztab pułku winien rozpatrzyć zagadnienia rozpoznania, ubezpieczenia marszowego, maskowania, obrony przeciwlotniczej i obrony przed bronią masowego rażenia.

Zagadnienia zabezpieczenia bojowego marszu organizuje sztab wspólnie z innymi oficerami dowództwa pułku oraz kwatermistrzem na podstawie decyzji dowódcy pułku i wytycznych sztabu dywizji.

Dane do określenia zadań zabezpieczenia bojowego marszu są przygotowane przez odpowiednich oficerów sztabu pułku: st. pomocnika szefa sztabu d/s rozpoznawczych w zakresie rozpoznania, st. pomocnika i pomocnika szefa d/s operacyjnych w zakresie ubezpieczenia marszowego, maskowania i obrony przeciwlotniczej. Zagadnienia obrony przed bronią masowego rażenia są rozwiązywane przez wszystkich oficerów sztabu pułku^{x/} i innych oficerów dowództwa pułku w zależności od wykonywanych funkcji pod

x/ Praca oficerów sztabu w zakresie zabezpieczenia bojowego jest omówiona w rozdz.V pkt.2d. Treść zagadnień zabez. boj. - skrypt nr bibl.01225 - "Organizacja i prowadzenie natarcia przez pz /pcz/.

bezpośrednim kierownictwem szefa sztabu pułku. Charakter i zakres zagadnień zabezpieczenia bojowego oraz metoda i treść rozpracowywanych zagadnień zależą od zadania jakie wykonuje pułk w czasie marszu, warunków sytuacji a przede wszystkim od czasu posiadanego na ich organizację.

Należy dodatkowo zwrócić uwagę na zagadnienie ścisłego powiązania w zakresie zabezpieczenia bojowego i regulowania ruchem z odpowiednimi organami terenowymi OTK.

Zagadnienia te są rozwiązywane w zasadzie przez sztab dywizji, który powinien powiadomić sztab pułku o realizowanych przedsięwzięciach wojsk OTK na korzyść pułku wykonującego marsz z rejonu alarmowego do rejonu wyjściowego.

Ważnym czynnikiem sprawnego przeprowadzenia marszu i utrzymania wysokiej gotowości pododdziałów jest stałe i nieprzerwane dowodzenie.

Dowodzenie pułkiem w czasie marszu organizuje się tak, ażeby zabezpieczyć stałą kontrolą maszerujących pododdziałów i doprowadzenie na czas do nich niezbędnych zarządzeń, a także kierowanie działaniami wojsk podczas ewentualnego napadu naziemnego i powietrznego nieprzyjaciela i rozwinięcia pułku do walki. Miejsce dowódcy pułku i sztabu pułku w marszu wybiera się w zależności od sytuacji. Zazwyczaj SD pułku znajduje się na czole sił głównych, ale możliwe jest również rozmieszczenie SD pułku w kolumnie marszowej za pierwszym rzutem marszowym sił głównych. W koniecznych wypadkach dowódca pułku z grupą oficerów sztabu /na swoim wozie dowodzenia względnie czołgu dowodzenia/ może wysunąć się do przodu i maszerować w awangardzie.

Biorąc pod uwagę ilość i rodzaj wozów dowodzenia, ~~xxxx~~ ugrupowanie kolumny marszowej sztabu pułku zmechanizowanego może być następujące:

grupa operacyjna: - czołg dowódcy /tylko w poz/

- WD-2	- Dca, SSz, Oper., SR, SArt.
- WD-2	- Zca d/s lin., Pom.oper., SŁ, SSap, SZChem
- WD-4	- Autobus sztabowy do pracy
- WD-5A	- wóz dowodz. - st.pom.d/s rozpozn.
- WD-3	- Sam.osob.-teren. /6ecio osobowy/.

długość I rzutu - 200 m

odstęp - 200 m

- Sam. osob. - teren Zcy d/s polit.
- WD-26 - Autobus sztabowy - artyl.
- Sam. cięż. obudowany - kanc. sztabu
- R-st R-118.

długość I rzutu - 150 m

odstęp 1000 m

- grupa obsługi
- Sam. cięż. z sprzętem łączności.
 - Autobus sztabowy dla odpoczynku
 - Sam. propagand. sekcji polit.
 - Sam. cięż. - sprzęt i wyposażenie sztabu i stołówki.
 - Sam. ciężar. z kuchnią.
 - Sam. cięż. z sprzętem łączności
 - Sam. cięż. - teren z częścią pl rr i ochr. i rdst R-105.
 - Sanitarka
 - Motocykl.

długość grupy obsługi - 400 m

Ogólna długość kolumny sztabu ok. 2000 m.

Szef łączności pułku organizuje łączność, które ma zabezpieczyć porozumiewanie się w ruchu pomiędzy dowódcą i sztabem pułku a dowódcami batalionów, pododdziałami rozpoznawczymi, ubezpieczającymi, kwatermistrzami, sąsiadami oraz wewnątrz kolumny maszerującego sztabu.

Zasadniczym środkiem łączności w marszu są ruchome środki łączności oraz radiostacje UKF. Ponieważ używanie radia w czasie marszu powinno być ograniczone, szef łączności pułku wspólnie z st. pom. szefa sztabu d/s operacyjnych ustala sygnały informacyjne o przebiegu marszu np.:

"Przekroczyłem punkt kontroli marszu nr 2" przez radio podaje się tylko "444" względnie umówiony znak "KORAL".

Niezależnie od ustalonych sygnałów na marsz szef łączności pułku opracował i rozesłał do pododdziałów zarządzenie łączności na wypadek rozwinięcia się wojsk do walki.

Podczas wykonywanego marszu dla dowodzenia pododdziałami i utrzymania między nimi łączności można wykorzystać łączność organizowaną dla potrzeb regulacji ruchu.^{x/}

Ponadto znaczną rolę w zapewnieniu łączności w czasie przegrupowania będzie spełniać łączność przewodowa zorganizowana na bazie istniejącego w czasie pokoju systemu resortu łączności i MON. Sztab pułku będzie powiadomiony, gdzie na trasie jego przemarszu są zorganizowane posterunki kontrolno-telefoniczne /np. poster. MO, poczta, prezydia rad narodowych, stacje wzmacniakowe itp./.

Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia maszeruje wraz z kolumną tyłów pułku. Kwatermistrz względnie jego przedstawiciel powinien znajdować się w kolumnie sztabu pułku.

a/ Wyjście wojsk z rejonu alarmowego i wejście na marszrutę.

W rejonie alarmowym pododdziały rozmieszczone są w zasadzie w kompanijnych kolumnach marszowych, gotowe do opuszczenia rejonu na sygnał.

Wyjście pułku z rejonu alarmowego na marszrutę względnie do rejonu wyczekiwania przed załadowaniem na transport kolejowy, sztab pułku organizuje na podstawie szczegółowo przemyślanego planu opuszczenia przez pododdziały rejonu alarmowego. W planie tym powinny być ustalone zagadnienia: czas wyruszenia z rejonu, drogi dojścia do punktu składania kolumny marszowej, kolejność wejścia pododdziałów w ugrupowanie marszowe kolumny oraz wyznaczenie pilotów, którzy dany pododdział będą wyprowadzali z rejonu. Składanie kolumny /rzutu/ marszowej odbywa się w ruchu bez zatrzymania. Z chwilą włączenia wszystkich pododdziałów w skład rzutu marszowego, wyznaczony i odpowiedzialny oficer sztabu daje prowadzącemu kolumnę sygnał do rozwinięcia odpowiedniej szybkości marszu po drodze wyprowadzającej na zasadniczą marszrutę. Składanie kolumny pułkowej odbywa się podobnie z tym,

x/ przy pomocy radiostacji R-125 na samochodach GAZ-69 /projekt/ oraz łączności przewodowej komendantów dróg z posterunkami regulacji ruchu.

że punkt składania kolumny pułkowej może być wyznaczony na zasadniczej marszrucie w zależności od warunków terenowych.

Sztab pułku winien zorganizować szeroką kontrolę szybkiego i skrytego wyprowadzenia pułku z rejonu alarmowego, gdyż jest to moment dogodny dla użycia broni jądrowej przez npla. Kontrolę organizuje się w rejonie rozmieszczenia pododdziałów, w czasie wyjścia z rejonu i składania kolumn oraz podczas przekroczenia punktu /linii/ wyjściowego.

Aby nie dopuścić do skupienia się pododdziałów przed punktem wyjściowym oraz powstania zatorów, oficerowie sztabu kontrolujący pododdziały muszą dopilnować, ażeby poszczególne pododdziały wyruszyły z rejonu alarmowego w określonym czasie z ustaloną szybkością po nakazanej drodze.

Na okres wyjścia pułku z rejonu alarmowego, sztab organizuje regulację ruchu siłami i środkami pułku. Oprócz posterunków regulacji ruchu szef sztabu wystawia posterunki oficerskie.

IV. PRACA SZTABU PUŁKU PODCZAS PRZEGRUPOWANIA WOJSK.

W czasie marszu sztab pułku czuwa nad utrzymaniem planowanego przebiegu marszu, przestrzeganiem zasad maskowania i dyscypliny marszu oraz nie dopuszczeniem do niespodziewanego napadu naziemnego i powietrznego przeciwnika. W tym celu sztab utrzymuje łączność z organami rozpoznawczymi własnymi, z sztabem dywizji i sąsiadami, zbiera dane o nplu i wojskach własnych i w formie wniosków przedstawia je dowódcy. Współczesne środki radiolokacyjne pozwalają wykryć samoloty przeciwnika w odległości do 300 km. To oznacza, że biorąc za podstawę obecne szybkości samolotów, sztab pułku może być w sieci powiadamiania dywizji uprzedzony na 5-8 minut przed możliwym nalotem. Przez ten czas sztab pułku ma możliwość zorganizowania większego rozśrodkowania /nakazanie zwiększenia odstępów między pojazdami/ a przy sprzyjających warunkach ukrycia kolumny przed obserwacją z powietrza.

Kolumny marszowe pułku powinny ściśle przestrzegać ustalonego porządku marszu i utrzymywać nakazaną szybkość.

Dlatego też szef sztabu pułku ustala kolejne punkty kontroli marszu i ważniejsze punkty drogowe /skrzyżowanie dróg, cieśniny, trudne odcinki do przejścia/ wysyła na nie oficerów sztabu, w celu kontroli marszu i udzielenia pomocy dowódcom pododdziałów w wypadku zaistniałej potrzeby.

Sztab pułku powinien stale posiadać aktualne wiadomości o przebiegu marszu pododdziałów, przekazywać podległym dowódcom nowe lub skorygowane zadania marszowe, wynikające z przeciwdziałania przeciwnika i zmienionej sytuacji względnie sprzyjających lub niesprzyjających warunków drożni. W tym celu szef sztabu stale wysyła patrole rozpoznawcze, które mają dostarczać sztabowi danych dotyczących drożni na kierunku marszu pułku. Ilość wysłanych patroli rozpoznania dróg zależy od sytuacji bojowej. Rozpoznanie dróg poza rozpoznaniem głównej marszruty musi dostarczyć sztabowi danych o obejściach wszystkich niewralgicznych punktów terenowych takich jak: mosty, cieśniny, miejscowości itp. Aby tego dokonać organa rozpoznawcze muszą wyjść wcześniej przed rozpoczęciem ruchu kolumn. Sztab wysyła większą ilość małych patroli rozpoznania /na wozach osobowo-terenowych lub BTR, które maszerując w całym pasie marszu mogą ciągle dostarczać danych o stanie dróg, przejść, obejść itp. Oczywiście idealnym rozwiązaniem byłoby wyposażenie grupy rozpoznania w śmigłowiec Sli-1. Takie możliwości ma sztab dywizji, który przekazuje pułkom niektóre dane o marszrutach.

Jeżeli w trakcie organizacji marszu nie było możliwości przeprowadzenia rekonesansu rejonów odpoczynków, to sztab pułku winien dokonać tego podczas marszu, wysyłając specjalną grupę rekonesansową. W skład grupy rekonesansowej mogą wejść pom.szefa sztabu d/s operacyjnych, oficer z pododdziału łączności, kompanii saperów oraz przedstawiciele z poszczególnych batalionów i samodzielnych pododdziałów.

Podczas krótkich i długich odpoczynków praca sztabu pułku koncentruje się wokół zagadnienia zabezpieczenia bojowego marszu, uzupełniania paliwa i obsługi technicznego. Bardzo istotnym zagadnieniem w czasie odpoczynków jest umiejętność zorganizowanie przez sztab odpoczynku poszczególnych pododdziałów z zachowaniem jednocześnie pełnej gotowości pułku do natychmiastowego wykonania każdego zadania.

W wypadku wykonania przez przeciwnika napadu bronią masowego rażenia sztab powinien zorganizować szybką likwidację skutków tych uderzeń i nie dopuścić do obniżenia tempa marszu pułku. Opóźnienie marszu pułku powoduje bowiem obniżenie tempa marszu kolumny dywizyjnej. W tym celu porażone pododdziały zjeżdżają z marszruty i przy pomocy sił i środków własnych oraz dywizji przystępują do likwidacji skutków uderzenia jądrowego. Pozostałe siły pułku kontynuują marsz w ewentualnie zmienionym ugrupowaniu marszowym.

W wypadku napotkania stref względnie rejonów skażonych środkami promieniotwórczymi lub chemicznymi sztab pułku organizuje natychmiastowe rozpoznanie chemiczne i jednocześnie przedstawia dowódcy pułku propozycje dotyczące sposobu pokonania tej przeszkody względnie konieczności jej obejścia, wychodząc z oceny co w danej sytuacji jest korzystniejsze i zapewnia lepsze wykonanie zadania.

Podczas marszu poszczególni oficerowie sztabu powinni być gotowi w każdej chwili do zameldowania dowódcy o aktualnej sytuacji.

St.pom.szefa sztabu d/s rozpoznawczych zobowiązany jest przedstawić dowódcy, gdzie znajduje się nieprzyjaciel, w jakiej jest sile, możliwości npla oraz zadanie jakie w tym czasie wykonują poszczególne organa rozpoznawcze pułku. Szczególnie winien on być zorientowany o działaniu desantów powietrznych i grup dywersyjno-rozpoznawczych npla na kierunku marszu pułku.

St.pom. szefa sztabu d/s oper. i jego pomocnik muszą być w każdej sytuacji gotowi do przedstawienia dowódcy: położenia pododdziałów pułku, ich aktualnej gotowości bojowej i wniosków dotyczących dalszego przebiegu marszu. Do obowiązków oficerów operacyjnych należy również systematyczne składanie meldunków do sztabu dywizji o przebiegu marszu. Meldunki muszą być krótkie i treściwe. W związku z tym powinien być zawczasu opracowany specjalny kod do otrzymywania i przekazywania meldunków przez techniczne środki łączności. Można na przykład ustalić taki system informowania o przebiegu marszu:

- na mapach oficerów sztabu pułku, batalionów marszruta jest podzielona na 10-cio lub 20-to kilometrowa odcinki; każdy odcinek jest oznaczony odpowiednią cyfrą - np. 80 km drogi jest oznaczony cyfrą "006";
- marszruta ma ustalony zawczasu kryptonim lub cyfrą 7 np. marszruta pułku - oznaczona cyfrą "101";
- charakter marszu jest oznaczony umowną cyfrą np. - maszeruje planowo - "015".

Przy takim założeniu meldunek można sprowadzić do podania krótkiego sygnału - "SOWA - 101 - 006 - 015", - co oznacza:

1 batalion /kryptonim "SOWA"/ na marszrucie nr 1 osiągnął czołem kolumny 80-ty kilometr i maszeruje zgodnie z planem marszu.

Tak więc zależnie od umiejętności organizatorskich, sztab pułku może zapewnić szybkie uzyskanie z batalionów i przekazanie do sztabu dywizji wiadomości o położeniu maszerującej kolumny, pułkowej, eliminując tasiemcowe meldunki, długotrwałą pracę radiostacji oraz uciążliwe kodowanie.

Podczas marszu sztab pułku i pododdziały muszą być gotowe do walki z desantem powietrznym npla, większymi grupami dywersyjnymi lub bandami bezpośrednio zagrażającymi pułkowi. Stąd też sztab pułku musi być gotów w każdej chwili do zorganizowania sprawnego przejścia pododdziałów z ugrupowania marszowego w bojowe, wykonania uderzenia "wykorzystując ewentualne skutki uderzenia broni jądrowej przełożonego/, zapewnienia odpowiedniego manewru wojsk w celu pomyślnego rozstrzygnięcia walki. Szef sztabu pułku oraz oficerowie sztabu pułku muszą umieć szybko ocenić sytuację, przedstawić dowódcy swoje wnioski, przekazać decyzję dowódcy do wojsk i zapewnić jej realizację. Ważnym momentem w pracy sztabu w tym okresie jest umiejętność ustalenia sił pułku jakie należy rozwinąć, aby bezwzględnie zniszczyć napotkanego nieprzyjaciela. Rozwinięcie bowiem wszystkich sił bez uzasadnionych warunków może poważnie opóźnić marsz pułku.

Jeżeli marsz jest wielodobowy sztab pułku musi kontynuować planowanie i organizowanie marszu na kolejne etapy. Metoda i sposób pracy zależą od warunków położenia i są zbliżone do omawianych wyżej.

Podczas kierowania marszem sztab pułku może otrzymać ze sztabem dywizji, zarządzenie dotyczące dalszego działania pułku /zadanie o przejściu do natarcia po uprzednim zajęciu rejonu wyjściowego, bądź też przy mniej sprzyjającej sytuacji - przejście do natarcia w marszu/.

W tym wypadku przed sztabem pułku zarysowują się dwa zadania:

- kierowania dalszym marszem pododdziałów pułku;
- planowanie i zorganizowanie nowej walki.

Praca sztabu pułku w zakresie planowania nowego zadania jest przedstawiona w następnym rozdziale.

V. PRACA SZTABU PUŁKU W ZAKRESIE ORGANIZACJI NATARCIA /WEJŚCIE PUŁKU DO WALKI BEZPOŚREDNIO Z MARSZU/.

1. Praca sztabu w zakresie zabezpieczenia powzięcia decyzji.

Traktyka minionej wojny i powojennych ćwiczeń z sztabami i wojskami daje wiele przykładów zastosowania różnych metod pracy dowódcy i sztabu nad organizacją walki. W przeszłości metoda sprowadzała się do takiej kolejności pracy: analiza i wyjaśnienie zadania; wydanie zarządzeń przygotowawczych; ocena położenia, przeprowadzenie rekonesansu i powzięcie decyzji; postawienie podwładnym zadań bojowych i pozostawienie im czasu na powzięcie swoich decyzji; wysłuchanie i zatwierdzenie ich decyzji; organizacja współdziałania itd. Wszystkie wymienione przedsięwzięcia przeprowadzono według ustalonego z góry harmonogramu pracy, przy czym podwładni organizowali działanie po otrzymaniu wyczerpujących i ostatecznych wytycznych od przełożonego dowódcy i sztabu. Taka kolejność pracy wymagała jednak stosunkowo dużej ilości czasu na organizację walki.

Na współczesnym polu walki w związku ze zmianą charakteru działań oraz skrajnie ograniczonym czasem na organizację zakładanie jednego schematu pracy dowódcy jest niedopuszczalne. Warunki wymagają przede wszystkim twórczego podejścia do określenia treści i kolejności organizacji działań przez dowódcę i sztaby; wymaga^{ja} zorganizowania równoległej pracy we wszystkich ogniwach dowodzenia; łączenia

niektórych przedsięwzięć jedno z drugim a nie-jednokrotnie opuszczenia niektórych przedsięwzięć /np. rekonesansu w terenie/.

Dowódca i sztab pułku muszą ściśle wiązać problem wyjaśnienia /analizy/ zadania z oceną położenia, ocenę przeciwnika z oceną terenu, wojsk własnych itp.,. Wszystko to wykonuje się jednocześnie, niejednokrotnie powracając do tych zagadnień, które zostały niedostatecznie wyjaśnione i wymagają dodatkowej analizy. W ograniczonym czasie nie dokonuje się szczegółowo analizy oddzielnie każdego z elementów oceny położenia a po wyłonieniu decydującego elementu konkretnego położenia, ocenia się go możliwie w pełni. Szczególną uwagę zwraca się na ocenę tych elementów, które w danych warunkach położenia, mają decydujący wpływ na sposób działania pułku. W jednym wypadku będzie to przeciwnik, w innym - własne uderzenia jądrowe, a w jeszcze innych - czas lub teren. Inne elementy położenia ocenia się tylko od strony najbardziej charakterystycznych właściwości i według nich koryguje się te wnioski, które wynikają z analizy podstawowych elementów oceny położenia.

Jakkolwiek w warunkach ograniczonego czasu na organizację walki w pułku trudno jest schematycznie podzielić i wyodrębnić czas pracy dowódcy i sztabu pułku na poszczególne rozwiązywane kolejno problemy /analiza zadania, ocena położenia, podjęcie decyzji, organizacja współdziałania itp/ i ustalić niezmienny szkielet pracy, to jednak musi być zachowana pewna kolejność czynności, które muszą wpływać jedne z drugich i nawzajem warunkować się. Na szczeblu pułku kolejność pracy sztabu po otrzymaniu zadania bojowego może być następująca:

- 1) - zapoznanie z nowym zadaniem oficerów sztabu i przeprowadzenie analizy zadania;
- 2) - przekazanie pododdziałom zarządzeń przygotowawczych zależnie od potrzeb i żądania dowódcy;
- 3) - ocena położenia i przygotowanie propozycji;
- 4) - przekazanie zadań bojowych uzupełnionych wskazówkami współdziałania oraz bojowego zabezpieczenia działań;
- 5) - kontrola zrozumienia i wykonania decyzji dowódcy pułku;

6) - kierowanie bieżącymi czynnościami wojsk.

To ostatnie zagadnienie może być realizowane przez wydzieloną grupę oficerów sztabu na czele z zcą dcy d/s liniowych podczas wypracowania decyzji i jej rozwinięcia. Oczywiście pozostali oficerowie sztabu niezależnie od pracy nad nowym zadaniem, w koniecznych warunkach również biorą udział w kierowaniu marszem pułku.

a/ Zapoznanie sztabu pułku z nowym zadaniem bojowym.

Zadanie bojowe sztab pułku może otrzymać przez techniczne środki łączności, w formie dokumentu bojowego /rozkaz pisemny lub graficzny na mapie/, przez oficera kierunkowego względnie wydany ustnie osobiście przez dowódcę, szefa sztabu czy szefa wydziału operacyjnego dywizji.

Przekazanie zadania bojowego i zapoznanie z nim sztab, który maszeruje jest przedsięwzięciem dość trudnym. Zasadnicza część sztabu rozmieszczona jest na 2-3 wozach dowodzenia. Stąd przy braku możliwości zapoznania oficerów sztabu z zadaniem poprzez wewnętrzną łączność dowództwa, należy zatrzymać wozy dowodzenia i zapoznać oficerów z zadaniem.

W czasie przekazywania zadania i zapoznania oficerów sztabu z zadaniem, pom. szefa sztabu d/s oper. rysuje zadanie na mapie dowódcy pułku.

W wypracowaniu zamiaru walki przez dowódcę pułku bierze udział szef sztabu, który jednocześnie skalkuluje czas na przedsięwzięcia związane z organizacją walki.

Na polecenie dowódcy lub z iniejiatywy sztabu pułku precyzuje się treść zarządzenia przygotowawczego i następnie przekazuje dowódcom pododdziałów:

W zarządzeniu przygotowawczym należy podać:

- aktualne dane o przeciwniku;
- orientacyjnie charakter zadania pułku;
- zmiany do poprzedniego zadania /marszu/ wynikające z nowego zadania;
- przedsięwzięcia, jakie należy dokonać, z uwagi na nowe zadania;
- orientacyjny czas i sposób przekazania pododdziałom nowego zadania.

b/ Cel, zakres i sposób przeprowadzanej przez sztab oceny położenia.

Ocenę położenia przeprowadzoną przez oficerów sztabu pułku należy rozpatrywać jako wstępną fazę planowania, którą później /po powzięciu decyzji przez dowódcę/ rozwija się i pogłębia, by ostatecznie opracować i sprecyzować plan walki wyrażający wynik pracy sztabu. Ocena położenia winna doprowadzić do określenia:

- możliwości nieprzyjaciela /głównie w zakresie użycia broni jądrowej/, oraz ustalenia kolejności jego rozbicia;
- możliwości działania wojsk własnych, możliwości ogniowych i manewrowych oraz sposobu wykorzystania skutków uderzeń własnej broni jądrowej;
- właściwości terenu z punktu widzenia korzyści i trudności, jakie stwarza on wojskom własnym i przeciwnika;
- stopnia skażenia bmar terenu i wpływu jego na działania bojowe pułku;
- warunków meteorologicznych i ich wpływu na sposób działania wojsk;
- warunków materiałowo-technicznego zabezpieczenia;
- warunków czasu.

Ocena położenia przeprowadzona przez sztab pułku jest podstawą do ustalenia możliwości stron i sprecyzowania wniosków oraz propozycji decyzji, którą opracowuje szef sztabu pułku.

Szczegółowość oceny położenia przeprowadzanej przez sztab pułku może być różny i zależy od wielu czynników, a zwłaszcza: charakteru zadania bojowego, jakie wykonuje pułk, a głównie od ilości posiadanego czasu na organizację natarcia.

Oficerowie sztabu przeprowadzają ocenę położenia z mapy, formułując swoje wnioski graficznie na mapach i uzupełniając je niezbędnymi kalkulacjami stosunku sił i innymi.

Kolejność i sposób przedstawienia na żądanie dowódcy danych zależą od metody jego pracy i posiadanego czasu oraz warunków pracy w jakich znajduje się sztab /w ruchu, w miejscu/. Niekiedy dowódca może nikogo nie wysłuchiwać. Niezależnie jednak

od metody pracy dowódcy pułku, oficerowie sztabu winni zawsze przeprowadzać ocenę całokształtu położenia w zakresie ich obowiązującym i być w gotowości do udzielenia dowódcy odpowiedzi na każde postawione przez niego pytanie. Biorąc pod uwagę współczesne warunki pola walki można stwierdzić, że najcelowszą metodą wysłuchiwania danych jest metoda pytań. Skraca ona w znacznym stopniu czas przeznaczony na referowanie oceny położenia i jest w zasadzie wystarczającą dla wyjaśnienia interesujących zagadnień. Organizacja pracy sztabu pułku w okresie woceny położenia zależy w dużej mierze od organizatorskich umiejętności szefa sztabu.

Na ocenę położenia sztab pułku może posiadać maksimum 2-3 godziny, często znacznie mniej.

Podczas oceny położenia oficerowie sztabu pułku powinni współpracować między sobą oraz z szefem artylerii, szefami służb i kwatermistrzem. W związku z tym, szef sztabu, który jest odpowiedzialny za pracę sztabu, powinien tak rozmieścić oficerów sztabu dowództwa pułku w poszczególnych wozach dowodzenia i autobusach do pracy, ażeby byli oni w stanie jak najszybciej przeprowadzić ocenę położenia i sprecyzować uzgodnione wnioski.

c/ Zagadnienie oceny nieprzyjaciela st. pom. szefa sztabu
d/s rozpoznawczych.

Rozpatrując sytuację o nieprzyjacielu oficer rozpoznawczy winien uwzględnić:

- aktualne położenie npla i jego kierunki działania;
- ogólny charakter działań nieprzyjaciela w rejonie przypuszczalnego wejścia do walki;
- prawdopodobne rubieże spotkania z nplem, przypuszczalne jego siły na kierunku działania pułku i najbliższych sąsiadów;
- możliwości stosowania przez npla broni jądrowej, chemicznej i biologicznej;
- rejonu skażeń przez npla i możliwości dalszego skażenia terenu;
- skład organizacyjny wojsk npla, ich państwowa przynależność oraz prawdopodobne ugrupowanie bojowe w momencie spotkania z nim;

- ogólne gęstości sił i środków npla w pasie działania;
- charakter terenu z punktu widzenia dogodności użycia przez npla sił i środków;
- możliwości aktywnego przeciwdziałania npla i manewr jego sił;
- kalkulację czasu wyjścia npla na poszczególne rubieże terenowe;
- propozycje co do organizacji i prowadzenia rozpoznania.

Rozpatrywane wyżej zagadnienia są, jak widać dość szczegółowe. Nie znaczy to jednak, że dotyczy to wszystkich wypadków. Niejednokrotnie oficer rozpoznania nie będzie w stanie rozpatrywać tak szczegółowo nieprzyjaciela ze względu na brak odpowiednich danych. Wówczas zagadnienia te będą rozpatrywane dodatkowo i ewentualnie przedstawiane dowódcy sukcesywnie w miarę ich napływu i opracowania.

d/ Zagadnienie oceny położenia starszego pomocnika szefa sztabu
d/s operacyjnych

Oficer operacyjny w toku oceny położenia winien rozpatrzeć:

- obecne położenie pododdziałów pułku i jego wpływ na wykonanie zadania;
- stopień skażenia i napromieniowania wojsk w chwili oceny położenia oraz ^{ich} stopień gotowości do wykonania nowego zadania;
- sposób użycia broni jądrowej przez przełożonego na korzyść pułku i jej wpływ na działanie pododdziałów pułku oraz sposób wykorzystania skutków tej broni
- wpływ zadania sąsiadów na działanie pułku;
- teren w pasie natarcia i jego wpływ na ugrupowanie bojowe, wykorzystanie rodzajów wojsk i służb oraz ogólne działanie pułku; istniejące względnie przewidywane rejony skażeń na kierunkach domarszu i przyszłych działań pułku;
- najbardziej dogodne początkowe ugrupowanie bojowe pułku i konieczność dokonania zmian w ugrupowaniu marszowym w celu szybszego dogodnego przejścia w ugrupowanie bojowe;

- sposób rozwinięcia pododdziałów pułku na rubieżach wejścia do walki;
- ogólny przewidywany stosunek sił na kierunku działania;
- ważniejsze zagadnienia organizacji współdziałania oraz zabezpieczenia bojowego działań;
- organizacja dowodzenia;
- zagadnienia kalkulacji czasu /o ile nie zostały one uprzednio całkowicie rozwiązane/.

Ocenę położenia i wnioski st.pom. szefa sztabu d/s oper. przygotowuje wspólnie z swoim pomocnikiem oraz przy współpracy z oficerem rozpoznania, szefem łączności, szefem artylerii i innymi szefami służb pułku.

Główna uwaga w ocenie położenia musi być skupiona wokół zagadnień dotyczących zorganizowanego wejścia pułku do walki, wykorzystania skutków uderzeń jądrowych oraz początkowego działania pododdziałów. Nie zawsze będzie możliwe przeanalizowanie całokształtu położenia w momencie otrzymania zadania. Dlatego też ocena położenia przeprowadzana przez oficera operacyjnego nie będzie akcją jednorazową a będzie permanentną w miarę napływu danych. Nie oznacza to, że brak danych opóźnia ocenę położenia i przyjęcie decyzji przez dowódcę. Oficer operacyjny na podstawie posiadanych danych musi wyciągnąć odpowiednie wnioski, aby przedstawić je dowódcy, a następnie uzupełniać je z chwilą napływu nowych wiadomości o położeniu.

e/ Ocena położenia i propozycja decyzji szefa sztabu pułku.

Szef sztabu pułku ocenia całokształt położenia, w wyniku czego precyzuje propozycję decyzji. Sposób przygotowania się propozycji przez szefa sztabu może być różny i zależy od czasu, warunków, w jakich znajduje się sztab oraz osobistej metody jego pracy. Często spotykanym i racjonalnym sposobem przygotowania się szefa sztabu do złożenia propozycji decyzji jest wspólnie z dowódcą wysłuchiwanie wniosków oficerów sztabu i szefów służb. Ponieważ szef sztabu często znajduje się w jednym wozie dowodzenia z dowódcą pułku, jego ocena położenia dokonywana jest wspólnie z dowódcą. Wnioski przedstawione

przez szefa sztabu są właściwą propozycją decyzji.

Propozycja decyzji szefa sztabu obejmuje:

- przypuszczalnie rubieże nawiązania walki z nplem i ogólny zamiar przeprowadzenia walki a w tym: najdogodniejszy sposób wejścia pułku do walki; kierunek głównego uderzenia pułku, ugrupowanie bojowe pułku i sposób wykorzystania skutków uderzeń jądrowych;
- 4 - zadania batalionów /kompanii czołgów/ i poszczególnych elementów ugrupowania bojowego;
- 3 - podział sił i środków;
- 4 - sposób współdziałania wewnątrz ugrupowania bojowego pułku i z sąsiadami;
- 5 - sposób zabezpieczenia przez poszczególne rodzaje wojsk i służby, przełożonego i sąsiadów wejścia do walki i natarcia pododdziałów pułku;
- 0 - ważniejsze przedsięwzięcia w zakresie bojowego, inżynierskiego i materiałowo-technicznego zabezpieczenia;
- organizacja dowodzenia i łączności.

W zależności od potrzeb propozycja decyzji może zawierać ponadto inne zagadnienia. Zazwyczaj przedstawienie przez szefa sztabu propozycji decyzji przybiera charakter wspólnej rozmowy z dowódcą pułku.

2. PRACA SZTABU PUŁKU W ZAKRESIE PLANOWANIA NATARCIA.

a/ Opracowanie i rozwinięcie decyzji dowódcy.

Zakres szczegółowego opracowywania decyzji dowódcy pułku zależy w dużej mierze od czasu. W sztabie pułku wykonuje się więc tylko takie dokumenty, które mają wartość praktyczną i tylko w tych wypadkach, kiedy innym sposobem nie ma możliwości doprowadzenia zadań do wojsk lub kiedy bez tych dokumentów nie można zaplanować i realizować nakazanych przedsięwzięć.

Praktyka ćwiczeń powojennych pokazuje, że w warunkach ograniczonego czasu na organizację natarcia sztab pułku /szczególnie w marszu/ może opracować tylko mapę z przedstawioną w szczegółach decyzją dowódcy, a poszczególni oficerowie sztabu i

oficerowie specjaliści mapy robocze, które są jednocześnie ich planami zabezpieczenia bojowego działań.

Stąd też, z praktycznego punktu widzenia i możliwości w sztabie pułku opracowuje się następujące dokumenty bojowe do natarcia:

- mapę decyzji dowódcy pułku do natarcia; x/
- plan rozpoznania pułku;
- plan łączności pułku;
- mapa sytuacji skażeń;
- ewidencja napromieniowania;
- dokumenty tajnego dowodzenia.

Ponadto poszczególni oficerowie specjaliści jak szef saperów, szef zabezpieczenia chemicznego i inni opracowują na swoich mapach roboczych plany zabezpieczenia natarcia w zakresie podległych im wojsk i służb.

Mapa decyzji dowódcy pułku do natarcia.

Mapa decyzji dowódcy pułku do natarcia jest dokumentem bojowym, który obejmuje wszystkie zasadnicze i węzłowe zagadnienia dotyczące samej decyzji dowódcy oraz zagadnienia zawarte w opracowywanych dotychczas w innych dokumentach bojowych, jak plany: współdziałania, przegrupowania i przesunięcia, regulacji ruchu i zabezpieczenia bojowego działań. Opracowuje się ją na mapie w skali 1:100 000.

Mapę decyzji dowódcy opracowuje st.pomocnik szefa sztabu d/s operacyjnych przy współudziale innych oficerów sztabu i oficerów specjalistów pod osobistym kierownictwem szefa sztabu pułku.

Mapę decyzji dowódcy opracowuje się od momentu otrzymania zadania bojowego. St.pom.szefa sztabu d/s operacyjnych pułku wrysowuje wówczas na mapę zadanie pułku stawiane przez przełożonego oraz zagadnienia związane z działaniem szczebla nadrzędnego, sąsiadów i innych elementów, na korzyść pułku względnie mających wpływ na działanie pułku. W czasie oceny

x/ Dokument ten można nazwać również: plan natarcia pułku /przyp.aut./

położenia wszystkie te zagadnienia, które zostały rozstrzygnięte przez dowódcę bądź też przez sztab, /umieszcza/ również rysuje się na tej mapie. Plan natarcia opracowuje się z takim rozliczeniem, ażeby do momentu stawiania podwładnym zadań przez dowódcę pułku, był on w swej zasadniczej części zakończony.

Po postawieniu zadań /często dotyczących najistotniejszych momentów/ oficerowie sztabu i specjaliści zgodnie z wytycznymi szefa sztabu uzupełniają mapę dalszymi szczegółami i planowanymi przedsięwzięciami w zakresie prowadzenia natarcia.

W miarę napływu wiadomości o położeniu nieprzyjaciela i wojskach własnych, będących w styczności z nim, plan natarcia pułku uaktualnia się. Sztab na podstawie nowych danych rozpatruje wynikiłe problemy, przedstawia je dowódcy a następnie po ich akceptacji umieszcza na mapie w formie graficznej bądź tekstowej. Ponadto powiadamia o zmianach decyzji sztab dywizji i przekazuje wykonawcom zmienione /uzupełnione/ zadanie.

Na mapie decyzji dowódcy pułku do natarcia wrysowuje się:

- aktualne wiadomości o nieprzyjacielu, kierunki i charakter działania, prawdopodobne rubieże oraz terminy ich opanowania, prawdopodobne ugrupowanie npla w momencie nawiązania styczności z pułkiem, rejony przypuszczalnych stanowisk taktycznych środków przenoszenia broni masowego rażenia, rejony działania grup dywersyjno-rozpoznawczych i inne dane mające wpływ na działanie zaczepne pułku;
- obszary skażone i zakażone bronią masowego rażenia, stopień ich skażenia, kierunek przesuwania się obłoku promieniotwórczego;
- rubież zajmowana przez wojska osłonowe lub pierwszego rzutu operacyjnego, ogólne ich działanie na kierunku wejścia pułku dla walki;
- linie rozgraniczenia pułku /jeżeli są wyznaczone/, działanie sąsiadów /o jeden szczebel niżej/;
- przewidywane kierunki względnie rubież wejścia pułku do walki, rubieże rozwinięcia i ataku batalionów /kompanii czołgów/ pierwszego rzutu, marszruty do rubieży rozwinięcia do ataku, rubieże rozwinięcia w kolumny batalionowe, kompanijne i plutonowe oraz kalkulacja czasu przesunięcia i rozwinięcia;

- planowane na kierunku natarcia pułku uderzenia jądrowe, rubież bezpieczeństwa i rubież zatrzymania wojsk w celu ochrony przed promieniowaniem świetlnym w momencie wybuchu własnych uderzeń jądrowych;
- rozmieszczenie poszczególnych elementów ugrupowania bojowego pułku w momencie rozwinięcia pierwszorzutowych batalionów /kcz/ do ataku;
- kierunki natarcia batalionów /kcz/ na głębokość ich zadania bliższego i rejony do opanowania w tym zadaniu, kierunki działania batalionów i rejony do opanowania w zadaniu następnym pułku i podczas wykonywania zadań dalszych /kierunku dalszego natarcia/;
- zadanie batalionu /kompanii czołgów/ drugiego rzutu, marszruta, rejon wejścia do walki, kierunek działania i rejony do opanowania podczas wykonywania kolejnych zadań bojowych;
- przesunięcie artylerii organicznej i przydzielonej, czas jej przesunięcia do pierwszego planowanego rejonu;
- zadania rodzajów wojsk i działanie odwodów specjalnych w toku natarcia;
- rozmieszczenie punktów dowodzenia pułku i batalionów oraz osi zmiany SD pułku /lub marszruta/ w toku natarcia;
- organizacja regulacji ruchu własnymi siłami względnie przełożonego;
- rozmieszczenie i przesunięcie pułkowych urządzeń tyłowych;
- zasadnicze elementy ugrupowania bojowego dywizji oraz ich działanie na korzyść pułku, rejony zastrzeżone na kierunku działania pułku, ewentualne działanie desantu taktycznego na śmigłowcach w interesie zadania pułku.

W legendzie w formie opisowej lub tabelarycznej podaje się:

- 1) - podział sił i środków;
- 2) - czas i układ ogniowego przygotowania natarcia;

- sposób zabezpieczenia skrzydeł i luk;
- ważniejsze przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego;
- kalkulacja sił i środków, znaki rozpoznawcze itp. zagadnienia organizacji regulacji ruchem;
- czasy gotowości poszczególnych przedsięwzięć organizacyjnych.

Rejony uderzeń lub punkty zerowe oraz czas wykonania uderzeń jądrowych na korzyść pułku rysuje się na mapie decyzji dowódcy po uzyskaniu danych ze sztabem dywizji. Jeżeli wyznaczenie rejonów uderzeń jądrowych jest w gestii dowództwa pułku, wówczas rysuje się je na mapie decyzji po przeprowadzeniu analizy celu jądrowego przez sztab pułku. Zagadnienie prowadzenia analizy celu jądrowego jest przedstawione w skrypcie ppłka dypl J. GAWŁOWSKIEGO pt.: "Sposoby użycia i planowania bmar w działaniach zaczepnych i obronnych na szczeblach operacyjnych i taktycznych" nr bibl.01723.

Plan łączności pułku opracowuje st.pom. szefa sztabu d/s łączn. /szef łączności pułku/ na podstawie decyzji dowódcy i wytycznych szefa sztabu pułku. W zagadnieniach organizacji łączności i zabezpieczenia jej ciągłości w toku natarcia współpracuje on ściśle z oficerem operacyjnym. Szczegółowe obowiązki szefa łączności pułku w zakresie planowania łączności są przedstawione w skrypcie ppłka dypl. B. PILAWSKI pt.: "Organizacja łączności pz /pcz/ w natarciu z uwzględnieniem początkowego okresu wojny" nr bibl. 04363. Dokumenty tajnego dowodzenia opracowuje pom.szefa sztabu d/s operacyjnych /względnie inny oficer sztabu pułku wyznaczony przez szefa sztabu/ w porozumieniu z szefem łączności pułku. Podstawą do organizacji tajnego dowodzenia są wytyczne szefa sztabu pułku i zarządzenie TD sztabu dywizji. W swoich wytycznych szef sztabu winien podać:

- system porozumiewania się przy pomocy zasadniczych i zapasowych tabel kodowych i sygnałowych, kodu map, kodu terenu z pododdziałami podległymi, przydzielonymi, wspierającymi i sąsiadami z podaniem terminów wprowadzenia poszczególnych dokumentów;
- terminy wycofania będących w użyciu /w czasie marszu/ dokumentów TD;

- postępowanie na wypadek dekonspiracji któregokolwiek z dokumentów kodowych;
- wskazówki dla dców batalionów /kcz/ w zakresie organizacji TD;
- terminy gotowości organizacji tajnego dowodzenia i składania meldunków.

Na tej podstawie odpowiedzialny za opracowanie systemu TD przekazuje zarządzenie do dowódców batalionów i sam. pododdziałów. W zarządzeniu określa się sposób kodowania mapy, klucze do tabeli sygnałowej /na szczeblu pułku obowiązuje sporządzenie jednej tabeli sygnałowej/, obowiązujący kod terenu oraz sposób posługiwania się sygnałami tajnego dowodzenia. Zasady organizacji tajnego dowodzenia omawia "Instrukcja Tajnego Dowodzenia" wyd. MON nr bibl. 08000.

Z uwagi na konieczność ciągłego analizowania stopnia skażenia terenu działań oraz stopnia napromieniowania radioaktywnego wojsk, w sztabie pułku zachodzi potrzeba rejestrowania dawki napromieniowania wchłoniętej przez poszczególne pododdziały. Konieczne jest to dla ustalenia zdolności bojowej wojsk przed każdorazowym podjęciem decyzji. Dlatego oficerów sztabu, wyznaczony przez szefa sztabu pułku, powinien na swojej mapie roboczej prowadzić całkowitą sytuację skażeń i zakażeń oraz być w stałej gotowości do przedstawienia pełnej oceny tego zagadnienia dowódcy lub szefowi sztabu. Szef zabezpieczenia chemicznego pułku oprócz swojej mapy roboczej, która również powinna zawierać sytuację skażeń i zakażeń, powinien prowadzić dziennik aktualnego napromieniowania stanu osobowego pułku. Na szczeblu pułku prowadzi się go do szczebla kompanii włącznie, natomiast w batalionie - do plutonu włącznie.

b/ Doprrowadzenie treści decyzji dowódcy pułku do wykonawców

Jednym z zasadniczych zadań sztabu pułku jest przekazywanie decyzji dowódcy do wykonawców /dowódców batalionów, kompanii czołgów i samodzielnych pododdziałów/. Do batalionów i pozostałych wykonawców nie wysyła się dokumentów bojowych opracowanych przez sztab pułku. Zasadniczym sposobem przekazywania zadań jest ustne przekazywanie zadań. Zadania te mogą przekazać:

- dowódca pułku;
- oficerowie sztabu;
- dowódca pułku i oficerowie sztabu poprzez wezwanie podwładnych, wyjazd do wojsk oraz techniczne środki łączności.

Najmniej korzystne jest wzywanie dowódców batalionów /kcz/ do sztabu pułku, bowiem odrywa się ich od dowodzenia. Jeżeli jednak pułk maszeruje do rejonu wyjściowego dywizji /względnie bezpośrednio na rubież starcia z nieprzyjacielem/ a przewidziana rubież jest stosunkowo daleko, można oczywiście wezwać dowódców batalionów i innych wykonawców na SD pułku i postawić im zadanie bojowe. W takim wypadku dowódca pułku stawia zadanie osobiście, a wyznaczony oficer sztabu zadanie to zapisuje względnie nagrywa na taśmę magnetofonu. Jeżeli warunki na to pozwalają sztab pułku wykorzystując zapis względnie nagraną taśmę magnetofonową sporządza pisemny rozkaz bojowy.

Jeżeli dowódcy batalionów /kcz/ nie mogą przybyć na SD, dowódca pułku ogłasza sztabowi swoją decyzję a wyznaczeni oficerowie sztabu opracowują mapy - rozkazy z narysowanymi zadaniami poszczególnych batalionów, które następnie dostarczają na ich SD.

Mapy, na podstawie których oficerowie przekazują zadania wykonawcom, powinny być podpisane przez dowódcę lub szefa sztabu pułku.

Mapy te mogą być przez dowódców batalionów wykorzystane w dalszej ich pracy.

Metoda ta jakkolwiek wymaga użycia oficerów sztabu jako oficerów łącznikowych, w znacznym stopniu ułatwia pracę podwładnym, zabezpiecza przed nieporozumieniami, pozwala na miejscu skontrolować położenie i wykonywanie wszystkich czynności.

Przekazanie zadania przez oficerów łącznikowych nie zwalnia sztab pułku od opracowania pisemnego rozkazu bojowego, zapisanie go w odpowiednim notatniku względnie nagrania go na taśmę /drut/ magnetofonową/.

Najbardziej korzystnym sposobem przekazania wykonawcom /głównym/ zadań bojowych jest wyjazd do nich dowódcy pułku, szefa sztabu względnie jego starszego pomocnika. Taki kontakt w warunkach współczesnego pola walki jest szczególnie ważny,

pozwala bowiem na miejscu zorientować się w sytuacji i możliwościach podwładnego /szczególnie wówczas, gdy batalion już jest zaangażowany w walce/, wiernie przekazać mu intencję przełożonego i własne przewidywania rozwoju działań oraz niejednokrotnie okazać mu niezbędną pomoc.

Przekazywanie zadań bojowych bez kodowania przez techniczne środki łączności jest uzależnione od istnienia urządzeń samokodujących /szyfrujących/. W przeciwnym wypadku przekazanie zadań może być poważnie opóźnione. Doświadczenia wykazują, że przekazanie przez radio /bez urządzenia szyfrującego/ rozkazu bojowego do natarcia pułku zawierającego 1050 słów może trwać:

- kodowanie - 110 minut;
- przekazanie kodogramu przez radio /fonem/ - 40 minut;
- rozkodowanie - 110 minut.

Łącznie na doprowadzenie treści rozkazu do wiadomości wykonawcy potrzeba ponad 4 godziny czasu /w kalkulacjach przyjęto szybkość kodowania i rozkodowania ok.5 słów na minutę/.

Zarządzenie bojowe opracowane tylko dla jednego batalionu zawiera około 650 słów, przekazanie zaś wymaga dwie i pół godziny czasu.

Punkt rozkazu bojowego dotyczący tylko zadania batalionu do natarcia liczy około 130 słów i przekazanie go w formie zakodowanej wymaga 31 minut czasu.

Przekazanie do batalionów tych samych rozkazów i zarządzeń przez środek łączności posiadający urządzenia szyfrujące /przy szybkości do 20 słów na minutę zapewniającej możliwość ręcznego zapisu przez przyjmującego/ może odbyć się w pierwszym wypadku w ciągu 60 minut, w drugim - 35 minut, w trzecim - 8 minut.

Przy zastosowaniu blankietów - /formularzy/ rozkazów i zarządzeń o analogicznej treści ilość słów zmniejsza się średnio cztery razy, a więc rozkaz zawierający 1000 słów posiada tylko 250 grup. Łatwo więc obliczyć jaką korzyść daje stosowanie blankietów do przekazywania rozkazów, zarządzeń i meldunków. Ten sam rozkaz bojowy będzie przekazany za ok.60 minut /bez urządzenia szyfrującego/ i ok. 13 minut /z urządzeniem szyfrującym/.

Doświadczenia przeprowadzano również w zakresie dostarczania zadań przy pomocy ruchomych środków łączności /BTR, GAZ-69 i motocykl/. Na pokonanie odległości 10 km między SD pułku a batalionami /po drogach gruntowych/ potrzeba: na BTR - przy średniej szybkości 30 km/godz.-22-25 min, Gaz-69 i motocykl - 17-20 minut.

Przytoczone obliczenia wskazują jak ważnym problemem jest dobór odpowiedniego sposobu przekazania wykonawcom zadań oraz wykorzystanie najbardziej racjonalnych środków zapewniających jak najszybsze dotarcie do zainteresowanego treści zadania. Wybór sposobu przekazania wykonawcom zadań zależy od wielu czynników i każdorazowo musi być poparty kalkulacją uzasadniającą taki a nie inny sposób.

Ponadto należy zwrócić uwagę na sposób sformułowania przekazywanych zadań. Powinny być one sformułowane zwięźle i jasno, bez zbędnych ogólników i powtarzania tego co jest już znane dowódcom batalionów.

Rozkaz bojowy pułku, który przechodzi z marszu do natarcia obejmuje następujące zagadnienia:

1. Dane o nieprzyjacielu /charakter jego działania, ugrupowanie, ewentualne rubieże oporu, przewidywane działanie/.
2. Zadanie pułku /kierunek głównego działania, rubieże /rejonny/ zadania bliższego, następnego i dalszego /kierunek dalszego natarcia/, marszruty do rubieży ataku, linia wyjściowa, rubieże rozwinięcia/.
3. Ogólne zadanie sąsiadów i linie rozgraniczenia z nimi.
4. Cele i obiekty niszczone i obeszwałniane środkami wyższych przełożonych. /Czas, cel lub rejon, moc uderzenia, rubież bezpieczeństwa/.
- 5-6. Zadania batalionów pierwszego rzutu /skład, kierunek działania, rejon do opanowania w zadaniu bliższym, kierunek dalszego natarcia względnie rejon do opanowania w kolejnych zadaniach dalszych, czasy przekroczenia poszczególnych linii i rubieży rozwinięcia, odpowiedzialność za skrzydła, kto wspiera, linie rozgraniczenia i stanowisko dowodzenia/.
7. Zadanie batalionu drugiego rzutu /skład, rejon rozmieszczenia w momencie ataku pierwszorzutowych batalionów,

marszruta, rubież lub kierunek wejścia do walki, rejon do opanowania w zadaniu bliższym, kierunek dalszego natarcia, kto wspiera, stanowisko dowodzenia/.

8. Zadanie artylerii /czas ogniowego przygotowania natarcia, zadania wykonywane w czasie OPN i wsparcia, stanowiska ogniowe, czas gotowości/.
9. Zadanie artylerii przeciwlotniczej.
10. Odwód przeciwpancerny - skład, rejon rozmieszczenia lub miejsce w kolumnie marszowej, kierunek przesuwania się w natarciu, zadania.
11. Odwód inżynieryjny /skład, rejon rozmieszczenia, kierunek przesuwania/.
12. Oddział zabezpieczenia ruchu /skład, rejon rozmieszczenia, zadania.
13. Terminy gotowości do natarcia.
14. Zastępcy /na wypadek całkowitego zniszczenia SD pułku uderzeniem jądrowym npla/.
15. SD na początku natarcia, kierunek /oś/ przesuwania, czas gotowości do pracy.
16. Wydany ustnie rozkaz bojowy powinien być zapisany względnie nagrany na taśmę magnetofonową. Zapis rozkazu podpisują dowódca i szefa sztabu pułku.

Na współczesnym polu walki szczególnego znaczenia nabiera zagadnienie właściwego zrozumienia przez wszystkich zamiaru rozegrania walki i intencji decyzji dowódcy. Dlatego też sztab pułku winien szczególnie wnikliwie skontrolować u podwładnych zrozumienie postawionego zadania bojowego, a w nim zamiaru i intencji dowódcy pułku.

Jak wynika z powyższych rozważań, zależnie od położenia, a przede wszystkim od czasu, sposób wydawania rozkazów i zarządzeń, miejsce, w którym dowódca wyda rozkaz, środki jakimi posłużą się do wydania /przekazania/ rozkazu oraz metoda przekazania go podwładnym mogą być różne. Ogólnie należy tylko mieć na uwadze, że stosowane formy i metody przekazywania zadań nie powinny być szablonowe zarówno w czasie organizacji walki, jak i w czasie samego natarcia.

c/ Planowanie i organizacja współdziałania

Współdziałanie wojsk polega na zsynchronizowaniu uderzeń jądrowych, ognia klasycznych środków walki i działania poszczególnych wojsk co do celu, kierunków, /obiektów/ i czasu oraz na wzajemnej pomocy pododdziałów wszystkich rodzajów wojsk i służb dla jaknajlepszego wykonania postawionego zadania bojowego. Organizacja i utrzymanie współdziałania jest jednym z ważniejszych obowiązków dowódcy i sztabu. Stanowi on bowiem treść dowodzenia wojskami i jest podstawowym warunkiem powodzenia w walce.

Dowódca pułku bezpośrednio po postawieniu podwładnym zadań bojowych organizuje współdziałanie. Często wydaje on wytyczne do współdziałania łącznie z zadaniami bojowymi a więc problemy współdziałania mogą być zawarte w treści zadań bojowych.

Proces przygotowania i organizacji współdziałania jest ciągły. Szereg zagadnień współdziałania, rozpatrywanych w okresie wypracowywania decyzji do walki, doprowadza się do wojsk poprzez zarządzenie przygotowawcze, wydawane jeszcze przed ogłoszeniem decyzji. Szczególną rolę spełnia w tym zakresie sztab pułku. Oceniając położenie jednocześnie przygotowuje wszelkiego rodzaju kalkulacje i rozważania, wykorzystywane często przez dowódcę do wydania wytycznych w zakresie organizacji współdziałania. Ze względu na duży wachlarz zagadnień współdziałania i konieczność rozwiązywania ich w krótkim czasie sztab pułku rozwiązuje szereg problemów współdziałania samodzielnie, na podstawie planu walki.

Innymi słowy, jeżeli dowódca nie jest w stanie osobiście wydać wytycznych do organizacji współdziałania, sztab pułku, na podstawie myśli przewodniej walki, musi zorganizować, kontrolować i utrzymywać ciągłe współdziałanie wojsk.

Dane potrzebne dowódcy pułku do organizacji współdziałania, oficerowie sztabu pułku, szefowie rodzajów wojsk i służb oraz kwatermistrz przygotowują już podczas oceny położenia.

Dane te dotyczą szczególnie:

- czasu, kolejności i sposobu rozwinięcia pododdziałów do walki z marszu;

- kalkulacji w czasie i przestrzeni co do możliwości działania poszczególnych elementów ugrupowania bojowego i rodzajów wojsk wg okresów zadań i kierunków;
- zgrania działania pododdziałów pułku stosowanie do planowanych przez sztab uderzeń jądrowych;
 - sposobu ataku i działania wojsk w czasie pokonywania oporu lub niszczenia czokowych punktów obrony npla uwzględniając wykorzystanie skutków uderzeń broni jądrowej;
 - sposobu działania pododdziałów na wypadek obezwładnienia ich bronią jądrową npla w czasie rozwijania, ataku i podczas walki w głębi;
 - sposobu i kolejności pokonywania szerokich zapór promieniotwórczych na podejściach do rubieży starcia z nplem i w walce w głębi;
 - kalkulacji dotyczących wariantu wprowadzenia drugiego rzutu do walki, jego zabezpieczenia w czasie wprowadzenia w toku walki;
 - możliwych wariantów aktywnego przeciwdziałania nieprzyjaciela i sposobu działania pododdziałów i rodzajów wojsk w celu rozbicia kontrataków jego oddziałów;
 - sposobu wykorzystania dogodnych właściwości terenowych oraz zmniejszenia wpływu ujemnych cech terenu na prowadzenie walki przez wszystkie rodzaje wojsk i służb pułku;
 - sposobu organizacji dowodzenia w warunkach całkowitego zniszczenia przez broń jądrową stanowiska dowodzenia pułku względnie batalionu.

Inne mogą być opracowane w różnej formie, w zasadzie w postaci notatek i kalkulacji na mapach roboczych. Jeżeli pozwalają na to warunki i czas, sztab pułku może opracować na oddzielnej mapie plan współdziałania. W większości wypadków, wobec ograniczonego czasu na organizację natarcia zwłaszcza przy rozwinięciu z marszu nie ma warunków na opracowanie planu współdziałania jako odrębnego dokumentu bojowego.

Stąd też na szczeblu pułku zagadnienia współdziałania wykazuje się na opracowywanym przez sztab planie natarcia pułku. Na planie tym /mapie/ przedstawia się dodatkowo takie zagadnienia /z zakresu współdziałania pododdziałów/ jak:

- zmiana sposobu działania na wypadek zniszczenia części lub całości sił poszczególnych pododdziałów pułku przez broń masowego rażenia npla w czasie podejścia i rozwijania do ataku;
- kalkulacja dotyczące wariantów wprowadzenia drugiego rzutu /odvodu/ do wykonania określonych przewidywanych działań, czasy zwolnienia dróg przez pierwsze rzuty; sposób zabezpieczenia wprowadzenia drugiego rzutu /odvodu/ do walki;
- sposób współdziałania pododdziałów pułku z czołgami, artylerią i saperami oraz sąsiadami podczas opanowania punktów oporu, rejonów, obiektów, rubieży na poszczególnych kierunkach /kto, kiedy, z kim, na jakim kierunku i jak powinien współdziałać w określonych warunkach sytuacji bojowej i terenowej/;
- prawdopodobne kontrataki drugich rzutów i odwodów npla według możliwych wariantów;
- sposób rozbitcia kontrataku npla /z miejsca lub przez uderzenie/, rubież odparcia kontrataku względnie rubież i kierunki rozwinięcia wojsk do rozbitcia sił npla z ruchu;
- działanie rodzajów wojsk i służb, sąsiada i elementów ugrupowania dywizji w zakresie rozbitcia kontratakującego npla;
- sposób wykorzystania uderzeń jądrowych skierowanych na kontratakujące siły npla;
- sposób współdziałania wewnątrz ugrupowania bojowego pułku;
- działanie pododdziałów po zlikwidowaniu kontrataków npla;
- sygnały kierowania walką, powiadamiania i ostrzegania oraz wskazywania celów.

W zależności od sytuacji na planie natarcia pułku mogą być ujęte i inne zagadnienia /graficznie i w legendzie/ dotyczące organizacji współdziałania.

Opracowując zagadnienia w zakresie współdziałania na planie natarcia, sztab pułku powinien dążyć, ażeby zasadnicze dane były przedstawione na mapie przed wydaniem przez dowódcę zadania bojowego i wytycznych do współdziałania.

Zagadnienia organizacji współdziałania, wyrażone na mapie decyzji a także wiele innych zagadnień współdziałania mogą być przekazane do wojsk w formie zwykłych ustnych zarządzeń bojowych. Każde jednakowoż ustne zarządzenie przekazane do wykonania musi być zapisane przez przekazującego.

Postawienie zadań bojowych i wytycznych do współdziałania nie kończą pracy sztabu w zakresie organizacji współdziałania, Jest to proces ciągły. W pierwszej fazie organizacji natarcia wiele zagadnień, współdziałania nie będzie jeszcze rozpracowywanych w szczegółach przez sztab. Wynika to z braku danych o przeciwniku oraz niejednokrotnie z braku czasu na rozpracowanie wszystkich problemów. Dlatego też oficerowie sztabu i szefowie rodzajów wojsk i służb kontynuują swoją pracę w zakresie dokładnego planowania działań i organizacji współdziałania.

Szef artylerii pułku rozdziela otrzymane zadanie między różnorodne środki ogniowe, udokładnia sposób i kolejność ich przesuwania oraz zgrywa ich działanie z środkami ogniowymi przełożonego i sąsiadów.

Szef Saperów i Szef Zabezpieczenia chemicznego uzgadniają współdziałanie podległych im pododdziałów z innymi rodzajami wojsk.

Szef łączności pułku organizuje łączność zabezpieczającą współdziałanie wojsk ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia organizacji dowodzenia i łączności w wypadku zniszczenia bronią masowego rażenia jednego lub kilku ogniw dowodzenia /punktów dowodzenia/.

Rozpracowuje jednocześnie przedsięwzięcia w zakresie obrony przed zakłóceniami przeciwnika.

Szef sztabu pułku koordynuje prace oficerów sztabu z specjalistami w zakresie współdziałania, organizuje kontrolę i pomoc w organizacji współdziałania w batalionach.

d/ Organizacja zabezpieczenia bojowego działań^{x/}

Zabezpieczenie bojowe wojsk organizuje sztab pułku wspólnie z szefami rodzajów wojsk i służb oraz kwatermistrzem na podstawie decyzji dowódcy i ewentualnie wytycznych sztabu dywizji.

Metoda i zakres opracowania przedsięwzięć zabezpieczenia bojowego wojsk zależy od położenia bojowego a przede wszystkim od czasu, posiadanego na ich organizację.

Sposób i treść przedsięwzięć w zakresie organizacji zabezpieczenia działań zależy od zadania pułku, warunków sytuacji oraz wytycznych dowódcy, jeżeli takie były wydawane.

W dziedzinie organizacji zabezpieczenia bojowego wojsk szef sztabu pułku wydaje wytyczne /zgodnie z decyzją dowódcy/ w których powinien określić: zadania zabezpieczenia bojowego działań, opracowanie odpowiednich planów i zarządzeń, doprowadzenie ich do wykonawców, a następnie przeprowadzenia kontroli ich wykonania. Jest on koordynatorem prac w zakresie zabezpieczenia bojowego pomiędzy sztabem a szefami służb pułku.

We wszystkich wypadkach oficerowie sztabu powinni być gotowi zameldować dowódcy lub szefowi sztabu: zwięźłą i treściwą ocenę ugrupowania i działania nieprzyjaciela stosowanie do rodzaju zabezpieczenia bojowego; skład, stan i możliwości bojowe swoich sił i środków w zakresie zabezpieczenia bojowego; warunki terenowe i czasu, mające wpływ na organizację zabezpieczenia bojowego pułku; konkretne przedsięwzięcia w zakresie organizacji bojowego zabezpieczenia.

Rozpoznaniem zajmuje się starszy pomocnik szefa sztabu d/s rozpoznania /oficer rozpoznawczy/, który jest organizatorem całosztabtu rozpoznania wszystkich rodzajów wojsk i służb pułku. W rezultacie jego pracy wspólnie z szefami rodzajów wojsk i służb powinien być opracowany plan rozpoznania. W planie rozpoznania powinny być rozstrzygnięte następujące zagadnienia: siły i środki wydzielone rozpoznania

x/ Treść zagadnień zabezp. boj. omawia skrypt "Organizacja i prowadzenie natarcia przez pz/poz/nr bibl.01215 oraz Zasady organ. i prow. rozpoznania w natarciu pz /poz/ nr bibl.02991.

i podział ich według zadań; źródła otrzymanych danych o nieprzyjacielu; sposoby prowadzenia rozpoznania wszystkimi dostępnymi środkami; terminy wykonania zadań i kolejność przedstawienia meldunków; skład odwołu sił i środków rozpoznania. Plan rozpoznania opracowuje się na mapie roboczej oficera rozpoznawczego.

Obrona przed bronią masowego rażenia obejmuje zespół przedsięwzięć, które na szczeblu pułku mogą być wykonane jedynie wspólnym wysiłkiem wszystkich rodzajów wojsk.

Zagadnienie obrony przed bronią masowego rażenia jest realizowane przez dowódców wszystkich szczebli dowodzenia na podstawie ogólnych zasad. Obrona bmar jest podstawowym zagadnieniem przy opracowaniu działań wszystkich rodzajów wojsk i służb i dlatego jest rozważana i ujmowana w ogólnych ramach organizacji walki w każdych warunkach.

Opracowując decyzję dowódcy pułku poszczególni oficerowie sztabu pułku i szefowie służb, /każdy po swojej linii/ na podstawie wytycznych dowódcy pułku lub szefa sztabu realizują poszczególne przedsięwzięcia obrony przed bronią masowego rażenia i uwzględniają ją w swoich planach, zarządzeniach i wytycznych. Zazwyczaj zagadnienia cpbmar będą wyrażone na mapach roboczych a opracowane przedsięwzięcia przekazywane do wykonawców w formie ustnych zarządzeń bojowych za pomocą różnych środków technicznych.

Zagadnienie wykrycia przygotowań nieprzyjaciela do użycia broni masowego rażenia ujmują w swoich planach szef rozpoznania pułku, szef saperów, szef artylerii i szef zabezpieczenia chemicznego /w ramach możliwości dysponowanych sił i środków rozpoznania/.

Organizację powiadamiania wojsk o niebezpieczeństwie napadu broni masowego rażenia organizuje pom. szefa sztabu d/s operacyjnych przy współpracy z st.pom.szefa sztabu d/s łączności i szefem zabezpieczenia chemicznego.

Prowadzenie rozpoznania promieniowania, chemicznego i bakteryjnego organizuje szef zabezpieczenia chemicznego,

opracowując zarządzenie uwzględniające siły i środki rozpoznania oraz możliwości wszystkich rodzajów wojsk i służb w pułku.

Zagadnieniem właściwego wykorzystania przez pododdziały właściwości ochronnych terenu z punktu opbmar mającym na celu obronę wojsk przed porażeniem falą uderzeniową wybuchu jądrowego, promieniowaniem przenikliwym i świetlnym, działaniem środków trujących i bakteriologicznych, zajmuje się szef saperów pułku przy współpracy szczególnie z szefem zabezpieczenia chemicznego i st. lekarzem pułku.

Przeprowadzenie profilaktycznych przedsięwzięć sanitarno-higienicznych i specjalnych organizuje starszy lekarz pułku w porozumieniu ze sztabem. Wyposażenie wojsk w środki ochrony i przeprowadzenie przedsięwzięć ochrony żołnierzy podczas działań w terenie skażonym planuje się w ramach zabezpieczenia chemicznego przez szefa zabezpieczenia chemicznego.

Likwidację skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia, która obejmuje: odtwarzanie dowodzenia i gotowości bojowej wojsk; przeprowadzenie prac awaryjno-ratunkowych, przedsięwzięcia leczniczo-ewakuacyjne i gaszenie pożarów; oczyszczenie i odbudowę dróg manewru, dowozu i ewakuacji; przeprowadzenie zabiegów sanitarnych, odkażanie, dezaktywację i dezynfekcję uzbrojenia, sprzętu bojowego oraz terenu; oczyszczenie wody z środków promieniotwórczych trujących i bakteryjnych oraz kontrolę dozometryczną przeprowadza się siłami wszystkich rodzajów wojsk i służb. Podstawowe problemy likwidacji skutków uderzeń bmar npla związane zwłaszcza z odtwarzeniem dowodzenia, przeprowadzeniem prac awaryjno-ratunkowych, wyprowadzenia wojsk z rejonów skażonych rozstrzyga dowódca przy udziale sztabu pułku. Pozostałe przedsięwzięcia te planują i umieszczają w swoich planach zabezpieczenia w mniejszym czy w większym stopniu poszczególni oficerowie sztabu, szefowie służb i kwatermistrzostwa w zakresach ich dotyczących.

Dlatego też na szczeblu pułku dowódca względnie szef sztabu w celu skoordynowania wysiłku poszczególnych rodzajów wojsk i służb w zakresie opbmar musi wydać organizacyjne wytyczne oficerom dowództwa pułku.

Wytyczne te, jak również zarządzenia sztabu dywizji, są podstawą dla oficerów sztabu i szefów służb do opracowywania, organizowania i wydania poszczególnych zarządzeń wykonawczych.

W sumie organizacja bojowego zabezpieczenia działań wojsk jest kompleksem przedsięwzięć, które organizuje się wspólnym wysiłkiem wszystkich oficerów funkcyjnych sztabu pułku, a odpowiedzialnym za całokształt tych przedsięwzięć jest szef sztabu pułku.

e/ Organizacja pracy partyjno-politycznej.

W warunkach masowego użycia broni jądrowej, działań na kierunkach, szerokiego manewru przy braku ciągłego frontu, wysokiego tempa natarcia i wyjątkowo skomplikowanej sytuacji bojowej od całego stanu osobowego pułku wymaga się szczególnego wysiłku fizycznego i wysokiego poziomu moralno-politycznego. Praca partyjno-polityczna z stanem osobowym pułku posiada ważne znaczenie zwłaszcza podczas organizacji, walki, jak i w toku natarcia.

W celu właściwej organizacji pracy politycznej oficerowie aparatu politycznego powinni znać dokładnie zadanie bojowe, decyzję dowódcy pułku i postawione pododdziałem zadania, a także położenie i stan bojowy pododdziałów.

Praca polityczna w natarciu powinna stworzyć u żołnierzy zrozumienie celowości natarcia, zdecydowania i zapału w walce oraz nieodzowną konieczność zniszczenia przeciwnika. Osiąga się to przez postawienie dowódcom i aparatowi politycznemu pododdziałów zadań w zakresie pracy politycznej, instruwaniu ich w treści, formie i metodach tej pracy, umiejętnym wykorzystaniu organizacji partyjnych i członków kół młodzieży wojskowej /KMW/ , właściwym rozstawieniu członków partii w poszczególnych pododdziałach w toku walki, znajomością nastrojów stanu osobowego i stałego reagowania na nie.

Za pracę partyjno-polityczną, poziom moralno-polityczny i wysoką dyscyplinę stanu osobowego pułku jest odpowiedzialny osobiście dowódca pułku. Zastępca dowódcy pułku d/s politycznych jest natomiast bezpośrednim organizatorem pracy politycznej i odpowiada za nią przed dowódcą pułku i wydziałem politycznym sztabu dywizji.

Szef sztabu jako bezpośredni pomocnik dowódcy jest na równi z nim odpowiedzialny za pracę polityczną i stan moralno-polityczny pododdziałów.

Oficerowie sztabu powinni swoją postawą moralno-polityczną, oddaniem i samozaparciem w pracy, osobistą odwagą i wysoką dyscypliną wojskową posiadać być przykładem dla wszystkich podległych dowódców i sztabów pododdziałów.

Jaka jest więc rola sztabu pułku w zakresie pracy politycznej i jak ją powinien wykorzystać dla swoich celów?

Sztab pułku po-przez pracę polityczną prowadzoną przez oficerów aparatu politycznego może zrealizować następujące zadania dotyczące organizacji działań bojowych:

- powszechne zrozumienie zadań bojowych stojących przed pododdziałami, rodzajami wojsk i służbami;
- wyjaśnienia ważności zagadnienia zachowania tajemnicy wojskowej we wszystkich przedsięwzięciach w organizacji natarcia;
- mobilizacji stanu osobowego do ścisłego przestrzegania maskowania podczas organizacji i prowadzenia natarcia;
- mobilizacji do aktywnie prowadzonych działań bojowych, podejmowania właściwie pojętej szerokiej inicjatywy własnej;
- umiejętnego i śmiałego wykorzystania skutków uderzeń własnej broni masowego rażenia;
- wyjaśnienia znaczenia wytrzymałości, uporczywości i wysokiej dyscypliny wojskowej podczas walki z kontratakami nieprzyjaciela wspartymi uderzeniami bronią masowego rażenia;
- zorganizowanej likwidacji skutków broni masowego rażenia nieprzyjaciela;
- organizacji współdziałania pomiędzy pododdziałami a przydzielonymi i wspierającymi rodzajami wojsk i służb;

- zabezpieczenia nieprzerwanego dopływu zaopatrzenia materiałowo-technicznego i wszystkiego co jest konieczne do prowadzenia natarcia;
- szerokiej popularyzacji doświadczeń bojowych działań.

VI. PRACA SZTABU PUŁKU W REJONIE WYJŚCIOWYM /ZESRODKOWANIA/
ZAJĘTYM PO WYKONANIU MARSZU NA DUŻĄ ODLEGŁOŚĆ

Pułk zmechanizowany /czołgów/, który wyruszył z rejonu alarmowego /względnie bezpośrednio z garnizonu stałego/ po wykonaniu marszu na dużą odległość może wejść do walki bezpośrednio z marszu względnie zająć planowany rejon wyjściowy dywizji do działań. Może też zachodzić konieczność zajęcia innego rejonu, ^{przed} przejdzie do działań.

Po długotrwałym marszu wejście pułku do walki powinno nastąpić po uprzednim zajęciu pośredniego rejonu ześrodkowania, w którym w zasadzie musi odtworzyć swoją zdolność bojową, a szczególnie uzupełnić materiały pędne, zużyte w czasie marszu. W takim wypadku minimalny czas przebywania w rejonie ześrodkowania przed walką wynosi 6 godzin, a odległość od przewidywanej rubieży wejścia do walki może wahać w ^{się} granicach 25-60 km. Czas przebywania w pośrednim rejonie ześrodkowania jest limitowany możliwościami uzupełniania paliwa. Oczywiście w niektórych sytuacjach bojowych pułk będzie musiał wchodzić do walki bezpośrednio z marszu ^{bez} zajmowania rejonu wyjściowego. Nie wykluczona jest również sytuacja, że pułk może zająć planowany z góry rejon wyjściowy. Zaistnieje to wówczas, gdy rejon wyjściowy zajmowany jest w okresie bezpośredniego zagrożenia państwa przed wybuchem wojny, lub gdy rzut osłony powstrzyma rzut wtargnięcia przeciwnika na granicy państwowej i nieprzyjaciel nie będzie dysponował odwodami, do spotęgowania działań.

W zależności więc od położenia taktyczno-operacyjnego wojsk rzutu osłony względnie wojsk pierwszego rzutu operacyjnego, które weszły już do bitwy, dowódca pułku otrzyma zadanie albo zajęcia rejonu ześrodkowania, albo bezpośrednio wejścia do walki z marszu.

Zadanie pułku może być różnorodne. W zależności od sytuacji pułk może nacierać w pierwszym lub w drugim rzucie, może pokonywać obronę pośpiesznie zajętą przez nieprzyjaciela względnie stoczyć bój spotkaniowy z jego odwodami, które przerwały się przez ugrupowanie wojsk rzutu osłony.

Przed wejściem pułku do rejonu wyjściowego sztab pułku powinien: wysłać grupę /grupy/ rekonesansowe do przewidzianego rejonu; ustalić - zasadnicze i zapasowe rejonu dla każdego pododdziału i sposób ich zajęcia; przewidzieć i organizować regulację ruchu w czasie zajmowania rejonu i przebywania w nim oraz ubezpieczenie i obronę plot rejonu; określić i zorganizować uzupełnianie materiałów pędnych i innych przedsięwzięć materiałowo-technicznych; zorganizować odpoczynek wojsk. W rejonie wyjściowym /ześrodkowania/ wojska zatrzymują się w rozśrodkowanych kolumnach marszowych wzdłuż dróg i wykorzystują ochronne właściwości terenu oraz dogodne miejsca do tankowania pojazdów mechanicznych i wozów bojowych.

Pierwszą czynnością sztabu pułku po przybyciu do rejonu wyjściowego, jest zebranie szczegółowych danych o położeniu przeciwnika i wojsk własnych walczących na kierunku przyszłego działania pułku. Dane te uzyskuje się z sztabu dywizji a niejednokrotnie od sztabów wojsk walczących na kierunku przewidywanego działania pułku.

Praca sztabu w rejonie wyjściowym przed walką jest nałożona na doprowadzenie pododdziałów do pełnej gotowości bojowej oraz jaknajszybszego opracowania i przekazania decyzji dowódcy do wojsk.

VII. PRACA SZTABU PUŁKU W ZAKRESIE ORGANIZACJINATARCIA
Z REJONÓW POŁOŻONYCH W GŁĘBI /Z REJONU WYJŚCIOWEGO/.

Zadanie pułk do natarcia może otrzymać ze sztabu dywizji w rejonie ześrodkowania lub w innym położeniu w głębi w stosunku do nieprzyjaciela.

Na podstawie tego zadania sztab pułku przysiępuje do analizy i rozpatrywania zagadnień wejścia pułku do walki.

Zakres rozpatrywanych zagadnień zależy od tego w jakim stopniu były one oceniane poprzednio w zadaniu do przegrupowania oraz na podstawie zarządzeń przygotowawczych.

W czasie tej dodatkowej oceny sztab pułku opracowuje zagadnienia położenia przedstawione w rozdziale V pkt. 1 ponadto zwraca szczególną uwagę na:

- stan napromienienia wojsk pułku w rejonie wyjściowym i wynikająca stąd zdolność bojowa poszczególnych pododdziałów;
- sytuacja skażeń na kierunku dróg podejścia i wynikające stąd konsekwencje;
- sposób przesunięcia i rozwinięcia wojsk pułku z rejonu ześrodkowania /wyjściowego/ na przypuszczalne rubieże wejścia do walki;
- problemy zabezpieczenia bojowego i materiałowo-technicznego przesunięcia i rozwinięcia wojsk;
- sposób organizacji regulacji ruchu do czasu wejścia;
- zagadnienie organizacji współdziałania z wojskami zabezpieczającymi to wejście;
- organizację dowodzenia i łączności podczas wejścia.

Podstawową czynnością sztabu pułku w okresie poprzedzającym wejście do walki oprócz ustalenia sposobu przeprowadzenia walki jest opracowanie problemu przesunięcia i rozwinięcia wojsk pułku do walki. Tak więc sztab pułku musi: określić linię wyjściową i marszruty do rubieży rozwinięcia do ataku; wyznaczyć szybkość marszu na poszczególnych odcinkach dróg w zależności od ich jakości; określić czasy przejścia czoła i ogona poszczególnego pododdziału przez linie kontroli marszu, rubieże rozwinięcia i rubież

bezpieczeństwa; określić przedsięwzięcia zabezpieczające i umożliwiające przesunięcie i rozwinięcie wojsk pułku na czas do rubieży wejścia do walki w wypadku uderzeń jądrowych przeciwnika na pododdziały pułku względnie stworzonych przez niego odcinków skażenia radioaktywnego.

Linie wyjściową wyznacza się w takiej odległości od rejonu ześrodkowania pułku, która umożliwia sformowanie batalionowych kolumn marszowych. Odległość ta powinna wynosić nie mniej niż długość kolumny marszowej batalionu i odstępu między nimi a następną marszową kolumnę.

Linie kontroli marszu^{x/} oraz rubież rozwinięcia wyznacza się dla kontroli marszu, ewentualnego wyrównania i właściwego rozśrodkowania / nie dopuszczenia do skupienia / poszczególnych kolumn marszowych w okresie przesunięcia oraz osiągnięcia możliwie zorganizowanego wyjścia pododdziałów na rubież rozwinięcia do ataku w określonym czasie. Przy ustaleniu linii i rubieży rozwijania należy brać pod uwagę odległość rejonu ześrodkowania od rubieży wejścia do walki, a także charakter terenu i możliwą szybkość ruchu pododdziałów na poszczególnych odcinkach każdej marszrut w zależności od stopnia jej skażenia radioaktywnego, jakości drożni i warunków pogody.

Linie kontroli marszu pułku można wyznaczać co 1-2 godziny marszu. Jak wykazują doświadczenia ćwiczeń z wojskami i w oparciu o literaturę wojskową rubież rozwinięcia pułku w kolumny batalionowe wyznacza się w odległości 10-12 km od rubieży wejścia do walki, rubież rozwinięcia batalionów w kolumny kompanijne - 4-6 km; rubież rozwinięcia kompanii w kolumny plutonowe - 2-3 km, rubież rozwinięcia do ataku - 500-1000 m od czołowych punktów oporu nieprzyjaciela. Rubież rozwinięcia do ataku wybiera się w miarę możliwości bliżej przedniego skraju punktów oporu przeciwnika, wykorzystując fałdy terenowe, które mogą stanowić ukrycie dla pododdziałów w czasie ich rozwinięcia od bezpośrednio obserwowanego ognia czołgów, dział przeciwpancernych i karabinów maszynowych npla.

x/ Linia /punkt/ kontroli marszu - poprzednio nazywano linią wyrównania.

Rubież bezpieczeństwa dla wojsk rozwijających się wybiera się zazwyczaj za istniejącymi naturalnymi ukryciami w terenie, aby ochronić pododdziały pułku od rażących czynników własnych uderzeń jądrowych, wykonywanych po czołowych punktach oporu npla. Odległość tej rubieży od rubieży wejścia do walki zależy od mocy uderzenia jądrowego, odległości od celu, na który wykonuje się uderzenie, charakteru terenu i czasu wykonania uderzenia. Termin wyjścia pododdziałów na rubież bezpieczeństwa powinien być szczegółowo obliczony i zgrany z czasem uderzenia jądrowego. Na rubież bezpieczeństwa kolumny marszowe pododdziałów /zazwyczaj będą to kolumny kompanijne/ muszą wyjść i zatrzymać się w celu zabezpieczenia przyrządów optycznych i celowniczych czołgów i dział oraz dla ochrony wzroku stanu osobowego maszerującego pułku. Rubież bezpieczeństwa nie może być wyznaczona bliżej niż 3-5 km od rejonu wybuchu, gdyż na taką odległość rozchodzi się fala uderzeniowa rakiet jądrowej średniej mocy.

Sztab pułku musi określić również sposób i kolejność przesunięcia poszczególnych pododdziałów pułku w zależności od przyjętego ugrupowania bojowego do natarcia, oddalenia od rejonu wyjściowego do rubieży wejścia do walki, charakteru terenu i ilości dróg.

W pierwszej kolejności planuje się przesunięcie i zajmowanie pozycji ogniowej artylerii, biorącej udział w ogniowym przygotowaniu ataku. Przesuwa się ją z takim rozliczeniem, ażeby do momentu ataku piechoty i czołgów mogła przygotować się do prowadzenia ognia.

Jeżeli zgodnie z decyzją dowódcy pułku zachodzi konieczność zmiany podporządkowania środków przydzielonych, wówczas przeformowania kolumn dokonuje się w rejonie ześrodkowania. Na wyjście z rejonu i wyciągnięcie z kolumny marszowej wymagany jest czas średnio: dla kompanii 10 min; dla batalionu /dywizjonu/ - 15-20 min; dla pułku - 40-50 min.

Przesunięcie pułku na rubież wejścia do walki odbywa się zazwyczaj po dwóch drogach. Na czele kolumn maszerują OZR-y, a następnie bataliony pierwszego rzutu z przydzielonymi kompaniami czołgów i innymi środkami wzmocnienia.

Kompanie piechoty również przesuwają się z środkami wzmocnienia. Kompanie czołgów przydzielone do batalionów maszerują na czele kolumn batalionów. W niektórych wypadkach mogą one maszerować za kompaniami piechoty lub samodzielnie drogą, ale w określonym czasie wymiają piechotę i wychodzą na czoło maszerujących kolumn. Batalion drugiego rzutu maszeruje po drodze za jednym z batalionów drugiego rzutu. Odstęp między batalionami pierwszego i drugiego rzutu 3-5 km. Tyły pułku maszerują za batalionem pierwszego rzutu w odległości 3-5 km za nim. W niektórych wypadkach odległości te mogą być mniejsze, ale odstęp między rzutami marszowymi nie może być mniejszy niż 2 km.

Zagadnienia przesunięcia i rozwinięcia pułku do ataku sztab pułku opracowuje na mapie decyzji dowódcy pułku do natarcia. Zagadnienia to można również przedstawić w oddzielnym dokumencie - planie przesunięcia i rozwinięcia pułku /z rejonu wyjściowego na rubież rozwinięcia do ataku/. Plan opracowuje się wówczas na mapie w skali 1:50 000 lub 1:100 000.

Przesunięcie i rozwinięcie pułku przedstawione na mapie decyzji dowódcy względnie w oddzielnym dokumencie powinno zawierać następujące zagadnienia:

- rejon wyjściowy pododdziałów pułku i środków przydzielonych;
- marszrutę do rubieży rozwinięcia do ataku /wejścia do walki/;
- linię wyjściową, punkty kontroli marszu /wyrównania/, rubież rozwinięcia i rubież bezpieczeństwa;
- ugrupowanie marszowe pułku w toku przesunięcia;
- kalkulacja czasu wymarszu z rejonu, przekazania poszczególnych linii i rubieży;
- średnie tempo marszu uzyskiwane na poszczególnych odcinkach dróg;
- organizacja regulacji ruchu;
- organizacja dowodzenia w toku przesunięcia.

Jeżeli jest to oddzielny dokument należy na mapie dodatkowo uwidocznić ostatecznie dane o nplu i wojskach walczących w przodzie, rejonów stanowisk ogniowych artylerii raketowej

naziemnej i przeciwlotniczej zabezpieczające przesunięcie i rozwinięcie pułku oraz zadania innych rodzajów wojsk /inż., chem itp/ działających na korzyść pułku.

Regulowanie ruchem na marszrutach pułkowych organizuje w zasadzie sztab dywizji. Sztab pułku powinien jednak przewidzieć wystawianie samodzielnych posterunków regulacji ruchu względnie posterunków oficerskich na ważniejszych punktach - linii wyjściowej, rubieży rozwinięcia i bezpieczeństwa oraz podczas przekraczania trudnych do przejścia odcinków drogi.

Po wypracowaniu decyzji przez dowódcę pułku na wejście do walki względnie jej uaktualnieniu lub szczególnym rozszerzeniu /rozwinięciu/ sztab pułku przekazuje pododdziałom zadanie bojowe. Z uwagi na konieczność maskowania pobytu pułku w rejonie wyjściowym oraz zachowania ciszy radiowej najbardziej racjonalnym sposobem przekazania zadania jest osobisty wyjazd dowódcy, szefa sztabu czy innego oficera sztabu pułku do batalionów.

VIII. ORGANIZACJA PUNKTÓW DOWODZENIA

Punkt dowodzenia jest to ośrodek /miejsce/ w którym koncentrują się informacje o sytuacji bojowej, opracowuje się zdobyte informacje, wypracowuje się decyzje i przekształca się je w odpowiednie dokumenty. Stamtąd też są przekazywane wykonawcom rozkazy i zarządzenia. Zespół ludzi znajdujący się na SD wyposażony w odpowiednie środki techniczne i transportowe jest przeznaczony do kierowania wojskami zarówno z miejsca jak i podczas ruchu.

Na szczeblu pułku organizuje się dwa punkty dowodzenia: stanowisko dowodzenia /SD/ i kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia /KSD/.

Rejon rozmieszczenia stanowiska dowodzenia pułku z zasady określa dowódca dywizji w rozkazie bojowym. Natomiast dokładne miejsce rozmieszczenia punktu dowodzenia ustala dowódca pułku na wniosek szefa sztabu pułku.

Na stanowisku dowodzenia /SD/ znajdują się: dowódca pułku, jego zastępcy, szef sztabu z oficerami sztabu /bez pom. d/s ewidencyjnych/, część sekcji politycznej, szefowie służb/ bez st.lekarza i szefa uzbrojenia/ i kancelaria sztabu. Skład stanowiska dowodzenia każdorazowo zależy od decyzji dowódcy pułku.

Na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia /KSD/ rozmieszcza się kwatermistrz z osobami funkcyjnymi bezpośrednio mu podległymi, służba techniczna, służba uzbrojenia oraz oficerowie sztabu, którzy nie weszli w skład stanowiska dowodzenia.

Stanowisko dowodzenia /SD/ dzieli się na grupę dowodzenia, grupę obsługi i węzeł łączności. W grupie dowodzenia znajduje się zasadniczy trzon dowództwa pułku oraz sprzęt i transport bezpośrednio zaangażowany do kierowania walką. W grupie obsługi rozmieszcza się odwód środków łączności, autobusy przystosowane dla odpoczynku oficerów grupy dowodzenia, sprzęt i wyposażenie sztabu i stołówki, punkt medyczny, część żołnierzy kompanii łączności oraz plutonu regulacji ruchu i ochrony nie pełniących służby.

Dla uniknięcia jednoczesnego porażenia jednym wybuchem jądrowym wszystkich elementów stanowiska dowodzenia rozmieszcza się je na zwiększonych odległościach. Poszczególne wozy dowodzenia i środki łączności zamontowane na pojazdach mechanicznych ustawia się w odległości 50-100 m jeden od drugiego. Radiostacje średniej mocy rozmieszcza się poza stanowiskiem dowodzenia w odległości do 3 km. Przy takim rozśrodkowaniu wozów dowodzenia grupa dowodzenia może zajmować rejon 0,5 x 0,2 km; grupa obsługi 0,2 x 0,2 km; kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia 0,3 x 0,2 km. Celowe jest, aby SD pułku było rozmieszczone przy jednej z dróg przebiegających przez ugrupowanie bojowe pułku w sposób umożliwiający w razie konieczności szybkie opuszczenie rejonu rozmieszczenia. Stąd też ważnym zagadnieniem jest ustalenie zawczasu i bezwzględne przestrzeganie sposobu rozmieszczenia wozów dowodzenia w rejonie rozmieszczenia a następnie na postojach i przystankach w ruchu. Sztab pułku musi posiadać opracowane zawczasu schematy rozmieszczenia punktów dowodzenia zarówno na

postoju jak i w ruchu uwzględniając przy rozmieszczeniu wozów dowodzenia dogodny warunki pracy i kontaktu osobistego oficerów sztabu, obronę przed bronią masowego rażenia, skrytość ruchu wewnątrz punktu dowodzenia oraz możliwość szybkiego wyjazdu pojazdów, w celu sformowania kolumny marszowej i rozpoczęcia ruchu. Każdy pojazd mechaniczny powinien posiadać swój numer kolejny, a kierowcy powinni znać miejsce swego pojazdu na postoju i w czasie ruchu w kolumnie.

Przy wyborze miejsc rozmieszczenia i organizacji punktów dowodzenia pułku należy brać pod uwagę praktyczny zasięg technicznych środków dowodzenia i możliwość w jak-najkrótszym czasie skontaktowania się osobistego dowódcy i oficerów sztabu pułku z podwładnymi dowódcami. Ponadto należy dążyć do: skrytego rozmieszczenia na nich stanu osobowego i środków dowodzenia, zabezpieczenia ciągłej pracy środków łączności, zapewnienia możliwości przekazania dowodzenia z jednego punktu na drugi, zapewnienia obrony przed bronią masowego rażenia oraz niezawodnej ochrony i obrony dowodzenia. Należy również w pełni wykorzystywać ochronne właściwości terenu.

Po opuszczeniu garnizonu stałego, SD pułku rozmieszcza się w rejonie alarmowym pułku w uprzednio wybranym miejscu. Miejsce na rozmieszczenie SD wybiera się zazwyczaj w przedniej części rejonu alarmowego, aby umożliwić dogodny wyjazd na marszrutę w kierunku rejonu wyjściowego. Odległość SD od podległych batalionów nie może być mniejsza niż 2 km. Rejon SD pod względem inżynieryjnym nie rozbudowuje się, określone są tylko miejsca poszczególnych wozów dowodzenia, rozpoznany wjazd i wyjazd. Muszą być również wybrane dwa zapasowe miejsca rozmieszczenia SD. KSD rozmieszcza się w rejonie pułkowych składów gospodarczych, zazwyczaj w tylnej części rejonu.

W czasie przemarszu pułku do rejonu wyjściowego SD pułku przesuwa się zazwyczaj na czoło sił głównych pułku. Jeżeli pułk maszeruje po samodzielnej marszrucie, to SD przegrupowuje się na czoło sił głównych pułku. Natomiast jeżeli pułk maszeruje w siłach głównych dywizji, to SD może maszerować za pierwszym maszerującym batalionem piechoty

/rzutem marszowym/. KSD maszeruje na czele tyłów pułku.

W czasie krótkich przystanków i w rejonie długiego odpoczynku kolumna SD pułku zachowuje ugrupowanie marszowe, bez zmniejszania odległości pomiędzy poszczególnymi rzutami marszowymi. Również wozy dowodzenia zatrzymują się bez zmniejszania odległości między nimi. Natomiast w rejonie dziennego /nocnego/ odpoczynku kolumna marszowa stanowiska dowodzenia może rozwinąć się, aby stworzyć sztabowi jak najdogodniejsze warunki pracy.

W rejonie wyjściowym pułku, SD rozmieszcza się w centrum rejonu /ze względu na jego obronę i ochronę oraz zasięg środków łączności/.

W okresie przesunięcia pułku na rubież rozwinięcia do ataku SD pułku maszeruje na czele pułku z takim rozliczeniem, ażeby wyjść do rejonu rozmieszczenia SD przed rozwinięciem pułku do ataku i pokierować tym rozwinięciem. Odległość SD od czołowych punktów oporu nieprzyjaciela wy może wynosić 3-5 km.

W wypadku wejścia pułku do walki bezpośrednio z marszu SD pułku przesuwa się za jednym z batalionów pierwszego rzutu działającym na głównym kierunku uderzenia. Jeżeli atak i pokonanie obrony odbywa się w sztykach przedbojowych lub w linii kolumn kompanii, SD pułku przesuwa się w ślad za nacierającymi kolumnami. W innym wypadku SD pułku może zająć dogodny rejon rozmieszczenia nie dalej jak 5 km od rubieży starcia z przeciwnikiem.

W natarciu SD pułku wybiera się możliwie najbliżej pododdziałów pierwszego rzutu, by można zabezpieczyć ciągłość dowodzenia wojskami.

KSD rozmieszcza się w miejscach zapewniających ciągłe dowodzenie pododdziałami i urządzeniami kwatermistrzowskimi oraz nieprzerwaną łączność z dowódcą i sztabem. W zasadzie rozmieszcza się go w przedniej części pułkowych składów gospodarczych.

W czasie walki w miarę ruchu wojsk do przodu zachodzi konieczność zmiany miejsca rozmieszczenia SD w kierunku ruchu wojsk.

Zmianę SD pułku dokonuje się na podstawie decyzji dowódcy pułku pod kierownictwem szefa sztabu.

Zmianę SD pułku planuje się tak, aby nie pozostawiało ono w tyle za pododdziałami dalej jak 3-5 km. SD pułku przesuwa się "skokami" w ślad za nacierającymi wojskami. Wielkość "skoków" zależy od tempa i charakteru natarcia. Ponieważ praca w ruchu jest w zasadzie ograniczona, SD pułku powinno zatrzymywać się na określony czas celem zebrania informacji, wydania zarządzeń i zameldowania przełożonemu o położeniu. Czasy zatrzymania SD pułku powinny być uprzednio ustalone specjalnym grafikiem przez sztab dywizji. Długość trwania zatrzymań SD pułku zależy od tempa natarcia, możliwości szybkiej wymiany informacji przez dysponowane środki dowodzenia i sprawności pracy oficerów dowództwa. Jak wykazują doświadczenia ćwiczeń wymiana informacji w ogniu pułk - dywizja nie może trwać dłużej jak 20-30 minut, w ogniu - pułk-batalion 5-10 minut.

W celu zapewnienia porządku podczas zmiany SD pułku należy przestrzegać dyscypliny marszu. Każdy pojazd powinien posiadać swój kolejny numer i zawsze zajmować tylko wyznaczone mu miejsce w kolumnie i na przystankach. W związku z tym, należy posiadać w sztabie opracowany zawczasu schemat ugrupowania marszowego kolumny punktu dowodzenia.

Ugrupowanie marszowe kolumny SD pułku w natarciu może być podobne do omawianego w rozdziale IV.

W czasie przesunięcia dowódca i sztab dowodzą wojskami bezpośrednio z wozów dowodzenia wyposażonych w środki łączności. Aktualnie w sztabie pułku na wyposażeniu znajdują się wozy dowodzenia typu WD-2 oraz przewidziane etatowo WD-3, WD-4 i WD-5A.^{x/}

WD-2 wyposażony jest w następujące środki łączności:

- radiostacja R-113 - zasięg do 20 km w ruchu;
- radiostacja R-112 - zasięg w ruchu do 50 km;
- radiostacja R-105 PM - zasięg do 20 km w ruchu i do 40 km na postoju;

- radiostacja R-105 - zasięg 6 km w ruchu i do 15 km na postoju /przy podwieszanej antenie promieniowej na wysokości 5- 6 m nad ziemią - do 25 km/;
- odbiornik radiowy - R-312;
- pulpit dowódcy i operatura;
- przystawka do zdalnego sterowania /PZS/;
- łącznica radiowo telefoniczna.

Wyżej wymienione radiostacje zabezpieczają pracę:

a/ w pułku zmechanizowanym:

- radiostacja R-112 z dowódcą dywizji;
- radiostacja R-113 z dowódcą batalionu czołgów;
- radiostacja R-105 PM z dowódcą dywizji;
- radiostacja R-105 z dowódcami batalionów.

b/ w pułku czołgów:

- radiostacja R-112 z dowódcami kompanii czołgów;
- radiostacja R-113 z dowódcą dywizji;
- radiostacja R-105 PM z dowódcą dywizji;
- radiostacja R-105 do łączności wewnętrznej w pułku np. z kwatermistrzem.

W przyszłości na wyposażenie sztabu pułku zmechanizowanego /czołgów/ wejdą nowe wozy dowodzenia. Będą to transportery opancerzone, pływające, wyposażone w urządzenia do automatycznego kierowania pojazdem oraz noktowizory do obserwowania przedpoła w nocy. Jeżeli chodzi o trakcję, to może być gąsienicowa lub kołowa. Wersja wozu dowodzenia o trakcji kołowej może posiadać 4-ry osie z napędem na każdą oś oraz z automatycznym regulowaniem ciśnienia powietrza w kołach. Wyposażenie wozu dowodzenia w środki łączności podobne jak w WD-2 z tym, że dodatkowo mają być zamontowane: stacja radioliniowa, radiotelefon oraz zamiast jednej - dwie radiostacje R-105 z przystawką mocy /PM/.

W perspektywie wóz może być wyposażony w urządzenia telewizyjne, magnetofony i inne. W wozie może pracować od 4 do 6 oficerów dowództwa pułku.

Dla łączności z dowódcą i sztabem pułku dowódca batalionu pułku zmechanizowanego będzie posiadał wóz dowodzenia z radiostacjami R-105PM, R-112, R-113. Natomiast dowódcy kompanii czołgów pułku czołgów w swoim czołgu osobistym mają

mieć zamontowane radiostacje R-113 i R-112.

Na SD pułku zmechanizowanego /czołgów/ dla łączności z SD dywizji wykorzystuje się dotychczas radiostację R-118. W przyszłości radiostacja ta może być zamontowana na transporterze opancerzonym gąsienicowym lub kołowym w zależności od potrzeb.

Dowódca pułku w zasadzie dowodzi ze stanowiska dowodzenia. Nie wykluczony a nawet czasem konieczny jest w czasie walki osobisty kontakt dowódcy pułku z podwładnymi, dlatego też może on wyjeżdżać do nich swoim wozem dowodzenia lub specjalnie do tego celu przystosowanym samochodem GAZ-69 wyposażonym w radiostacje R-105 PM, R-112, R-113.

Zabiera on wówczas niezbędnych oficerów sztabu pułku, obowiązkiem których, poza udzieleniem pomocy dowódcy w kierowaniu wojskami, jest utrzymanie łączności z pozostałą grupą oficerów na SD i informowanie ich o decyzjach i zarządzeniach dowódcy. O wyjeździe dowódca pułku na SD dowódców batalionów melduje się do sztabu dywizji.

Kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia należy przegrupowywać z takim wyliczeniem, ażeby zabezpieczyć nieprzerwane dowodzenie pododdziałami i urządzeniami kwatermistrzowskimi. KSD w ciągu doby wykonuje 2-3 "skoki"; lecz maksymalna odległość od walczących wojsk nie może przekraczać 15-20 km.

IX. PRACA SZTABU PUŁKU W ZAKRESIE DOWODZENIA WOJSKAMI

PODCZAS PROWADZENIA NATARCIA

Dowodzenie współczesnym natarciem wymaga od oficerów sztabu wysokich znajomości zasad współczesnej walki, umiejętności organizatorskich oraz stosowania elastyczności form pracy w zakresie dowodzenia wojskami. Sztab pułku nie może być tylko rejestratorem wydarzeń zachodzących na polu walki, ale poprzez wszechstronne przewidywania powinien wpływać na ich rozwój w myśl intencji dowódcy pułku.

Zasadniczymi zadaniami sztabu pułku podczas prowadzenia natarcia są:

- szybkie zbieranie wiadomości z pola walki o wojskach własnych, nieprzyjacielu i terenie;
- stała znajomość położenia bojowego, możliwości wojsk własnych i nieprzyjaciela, analiza tych czynników i przedstawienie ich w formie wniosków dowódcy;
- opracowanie i rozwinięcie decyzji dowódcy, przekazanie podwładnym oraz zabezpieczenie jej realizacji;
- zabezpieczenie ciągłości natarcia wojsk pułku;
- zapewnienie nieprzerwanego współdziałania i zabezpieczenia bojowego nacierających wojsk;
- utrzymanie ciągłego dowodzenia wojskami.

1. Zbieranie i opracowanie danych o położeniu wojsk własnych i nieprzyjaciela

Dowodzenie wojskami w walce możliwe jest tylko na podstawie posiadanych aktualnych danych o położeniu wojsk własnych, nieprzyjaciela i charakterze terenu. Dlatego też na sztab pułku spada obowiązek organizowania i zdobywania niezbędnych wiadomości o położeniu.

Zbieranie wiadomości z pola walki o położeniu wojsk jest bardzo pracochłonną czynnością, absorbującą wielką ilość pracowników sztabu oraz zabierającą dużo czasu. Wiadomości z pola walki, dostarczane dowódcy pułku muszą być stale aktualne. W ubiegłej wojnie dane o położeniu docierały do dowódcy pułku zazwyczaj za 0,5 - 1 godzinę i to uważano za normalne tj. "aktualne". We współczesnych warunkach w związku z zastosowaniem broni jądrowej, szybkimi i gwałtownymi zmianami sytuacji, zwiększeniem manewrowości wojsk, dostarczone dane o położeniu można uważać za aktualne, tylko w wypadku, gdy będą docierały do dowódcy w terminie liczonym w minutach.

Zbieranie danych o położeniu organizuje zawczasu szef sztabu pułku, który określa poszczególnym oficerom sztabu jakie i kiedy należy otrzymać wiadomości. W tym celu, w sztabie pułku wyznacza się oficerów odpowiedzialnych za utrzymywanie stałego kontaktu z określonymi pododdziałami.

Ponadto, jeżeli są na to warunki, dobrze jest zorganizować w sztabie stały podsłuch w sieciach dców kompanii z dowódcą batalionu, co zapewni orientowanie się w bieżącej sytuacji na polu walki.

Sztab pułku, szef artylerii pułku, szefowie służb i kwatermistrz zbierają wiadomości o położeniu podległych im wojsk. Mogą oni otrzymywać wiadomości, którymi są zainteresowani inni oficerowie. Takiego rodzaju wiadomości powinny być przekazywane zainteresowanym. W ten sposób wszystkie napływające do sztabu pułku wiadomości grupują się u poszczególnych oficerów zgodnie z ich kierunkami pracy.

Główną rolę w zbieraniu danych o położeniu spełnia w sztabie pułku st.pom. szefa sztabu d/s oper. Powinien zapewnić on posiadanie takich wiadomości, które pozwoliłyby mu dokonać całokształtu oceny położenia pułku.

Aby wszyscy oficerowie mogli orientować się w całokształcie położenia pułku w sztabie organizuje się informowanie. Jeżeli są możliwości, należy do tego celu wykorzystać "głośnomówiącą" łączność. Praktyka ćwiczeń pokazuje, że informowanie za pomocą środków głośnomówiących można organizować szybko i sprawnie.

Zróżnicowane źródła wiadomości o położeniu stanowią: sztab batalionów /dcy koz/, osobista obserwacja pola walki przez dowódcę i oficerów sztabu pułku, pododdziały rozpoznawcze pułku, sztab sąsiadów, sztab dywizji, meldunki lotnictwa przekazywane bezpośrednio z pola walki oraz inne.

Ze względu na wysokie tempo działania wojsk - głównym środkiem przekazywania wiadomości jest radio w przyszłości ewentualnie dodatkowo i urządzenia telewizyjne.

Wysłaniek sztabu każdorazowo powinien być skierowany na zdobywanie tych wiadomości, które są potrzebne w danym lub najbliższym okresie dla zabezpieczenia dowodzenia wojskami.

Do sztabu pułku w czasie walki napływa moc różnego rodzaju wiadomości ważnych i mniej ważnych, wiarygodnych i wątpliwych, aktualnych i przestarzałych. Oficerowie sztabu pułku muszą je szybko i umiejętnie ocenić i posegregować według ich przydatności.

Duże znaczenie ma potwierdzenie posiadanych już wiadomości lub stwierdzenie, że w określonym czasie sytuacja nie ulega zmianie. Często też może być brak dokładnych danych o sytuacji pododdziałów pułku. W takim wypadku należy niezwłocznie ustalić faktyczne i aktualne położenie pododdziałów pułku. Jeżeli nie można ustalić tego przez środki techniczne łączności, to wysyła się wówczas oficera sztabu pułku, który udaje się do tego pododdziału, co do którego położenia istnieją wątpliwości. Oficer ten na miejscu ustala faktyczny stan położenia.

W takich wypadkach próby wyjaśnienia położenia są konieczne i sztab pułku nie może biernie oczekiwać na wiadomości.

Znaczenie wiadomości o terenie zależne jest przede wszystkim od warunków w jakich pułk prowadzi działania zaczepne.

W każdym wypadku sztab pułku powinien zdobywać takie dane o terenie, które powinny być wzięte pod uwagę przy pobieraniu decyzji przez dowódcę pułku.

Otrzymane wiadomości o sytuacji pułku po ich ustaleniu wiarygodności rysuje się na mapie. Ważne a zwłaszcza alarmowe wiadomości przedstawia się dowódcy pułku natychmiast w takim stanie w jakim je uzyskano.

Zebrane wiadomości stanowią podstawę do przeprowadzenia oceny położenia i przygotowania odpowiednich wniosków dla dowódcy pułku.

Dane o pełnym położeniu wojsk własnych i nieprzyjaciela powinny być uwidocznione na mapach szefa sztabu i st.pom. szefa sztabu d/s operac.

2. Oddział sztabu w podejmowaniu decyzji przez dowódcę oraz doprowadzanie zarządzeń do wykonawców w toku walki.

W toku walki sztab pułku pomaga dowódcy w podejmowaniu decyzji poprzez przedstawienie położenia i odpowiednich wniosków z jego oceny. Treść wniosków każdorazowo zależna jest od położenia wojsk własnych, nieprzyjaciela, charakteru walki oraz od przewidywanego dalszego jej rozwoju. Wnioski oficerów sztabu powinny opierać się przede wszystkim na dokładnych kalkulacjach dotyczących możliwości działania

stron w zaistniałej sytuacji.

Przed ogłoszeniem decyzji przez dowódcę pułku szef sztabu powinien określić kto z oficerów sztabu i komu ma przekazać zarządzenie wynikające z decyzji.

Treść ogłaszanej przez dowódcę pułku decyzji oficerowie rysują na mapy, mianowicie:

- szef sztabu i jego st.pom. d/s operac. - całość decyzji;
- szef artylerii i szefowie służb - zadania ich dotyczące ;
- wyznaczeni oficerowie do przekazania zarządzeń - zadanie określonych pododdziałów.

Szef sztabu w każdej sytuacji powinien określić sposób przekazania decyzji dowódcy pułku do pododdziałów. Należy przy tym pamiętać, że w warunkach szybko rozwijających się działań, szybkie przekazywanie zarządzeń jest sprawą bardzo ważną.

W takich warunkach łączność radiowa a w przyszłości urządzenia telewizyjne stanowią zasadniczy środek przekazania zarządzeń. Zarządzenia przekazywane przez środki techniczne muszą być odpowiednio zamaskowane /zakodowane/, aby zachować skrytość organizowanych działań i zapewnić możliwości niespodziewanego uderzenia na nieprzyjaciela.

3. Praca sztabu pułku podczas pokonywania pośpiesznie zorganizowanego oporu przez npla.

W wypadku przejścia do natarcia z rejonu wyjściowego lub ześrodkowania, zajętego po wykonaniu długotrwałego marszu, sztab pułku sprawdza gotowość wojsk do wyruszenia, melduje o tym dowódcy pułku, składa meldunek do sztabu dywizji a następnie zgodnie z planem przesunięcia i rozwinięcia wojsk do ataku, przekazuje poszczególnym batalionom i innym elementom ugrupowania marszowego sygnał do wyruszenia z rejonu.

W okresie przesunięcia i rozwijania pułku do ataku do obowiązków sztabu pułku należy:

- śledzić działanie przeciwnika, a szczególnie analizować jego możliwości przeciwdziałania bronią jądrową oraz wykryć oznaki jej użycia na podchodzące kolumny;
- kierować elementami rozpoznania pułku;
- kontrolować przejście pododdziałów w oznaczonym czasie przez poszczególne linie kontroli i rubieże rozwinięcia;
- w wypadku obezwładnienia części sił pułku uderzeniem jądrowym, zorganizować zgodnie z decyzją dowódcy pułku, manewr siłami i środkami poprzez wprowadzenie drugiego rzutu lub odwodów pułku do walki na kierunku przewidzianym dla obezwładnionych sił;
- w wypadku napotkania niespodziewanych skażonych odcinków dróg, zorganizować ich obejście lub zabezpieczyć odpowiednio ich przekraczanie;
- w odpowiednim czasie przekazać sygnał zatrzymania maszerujących kolumn /o ile kierowcy pojazdów nie są zaopatrzeni w specjalne okulary przeciw promieniowaniu świetlnym/ i ukrycia wzroku stanu osobowego i zabezpieczenia przyrządów optycznych przed porażeniem promieniowaniem świetlnym od uderzeń jądrowych wykonanych w ramach ogniowego przygotowania natarcia;
- śledzić rezultaty ogniowego przygotowania, meldować dowódcy i przekazać do sztabu dywizji dane w celu skorygowania ognia artylerii i uderzeń lotnictwa na nie w pełni obezwładnione punkty oporu przeciwnika;
- obserwować zachowanie się npla po uderzeniach jądrowych, ażeby ustalić na czas sposób ataku piechoty i czołgów oraz właściwie wykorzystać skutki uderzeń jądrowych;
- meldować dowódcy pułku o konieczności wprowadzenia korekty do planu walki, wynikającej z zmienionej sytuacji;
- przekazywać zadania stawiane w trakcie podejścia do rubieży starcia z nplem, odtwarzać naruszone współdziałanie pomiędzy rozwijającymi się pododdziałami piechoty i czołgów a rodzajami wojsk i

służb zabezpieczającymi atak, organizować nieprzerwanie zabezpieczenie bojowe przechodzących do ataku wojsk;

- w odpowiednim terminie przekazać sygnał lub sygnały przejścia wojsk z rubieży rozwinięcia do zdecydowanego ataku.

Rozkaz /sygnał/ o wyruszeniu do ataku piechoty i czołgów przekazuje dowódca batalionów, z takim rozliczeniem, aby piechota i czołgi poszczególnych batalionów jednocześnie zaatakowały przedni skraj punktów oporu przeciwnika.

Jeżeli rubież rozwinięcia do ataku jest oddalona od przedmiotu ataku do 1 km, to czołgi i transportery opancerzone przy szybkości 15 km/godz. odległość tę przebędą w ciągu 4 min. A więc sygnał do ataku należy podać w G-4 min. Jeżeli natomiast następuje spiesznie piechoty w odległości 250 m od przedniego skraju, to sygnał do wyruszenia transporterów opancerzonych z rubieży rozwinięcia do ataku należy podać w G-5,5 min, a dla czołgów - G-4 min.

Po rozpoczęciu ataku na czołowe punkty oporu, sztab pułku dopilnowuje, aby artyleria przeniosła ogień na kolejne rubieże oporu oraz aby piechoty nie odgrywała się od czołgów.

Szczególne uwagę zwraca się na utrzymanie współdziałania między pododdziałami, nacierającymi w różnych kierunkach, nacelowując ich na szybkie i efektywne wykorzystanie rezultatów uderzeń jądrowych a także skierowanie wysiłku na nieobsadzone względnie słabo bronione odcinki pomiędzy punktami oporu w celu wykonania uderzenia na skrzydło i tyły tych punktów oporu ^{oraz} ich opanowania.

Sztab pułku, obserwując rozwój ataku, zbiera dane o położeniu, skierowuje patrole rozpoznawcze w celu wykrycia środków napadu jądrowego npla, systemu obrony przeciwnika, rejonów rozmieszczenia jego odwodów, ich skład i przynależności, wykrycia środków ogniowych i zapór inżynierskich, które mogą być poważną przeszkodą dla ruchu czołgów i piechoty. Jednocześnie w czasie ataku sztab pułku czuwa nad wysłaniem patroli, celem określania stopnia natężenia promieniowania, oznaczenia rejonu

niebezpiecznego dla ludzi i przygotowania obejść tych rejonów oraz organizowania regulacji ruchu dla kierowania przemarszu, odwodów specjalnych i drugiego rzutu pułku podczas przekraczania tych rejonów.

Ażeby szybko przekroczyć te rejonny, tam gdzie nieprzyjaciel nie wykazuje zorganizowanego oporu, sztab pułku nakazuje batalionom formowanie kolumn kompanijnych lub plutonowych przesuwanie się na transporterach opancerzonych lub jako desant na czołgach. Przekraczanie rejonów, na które były wykonany powietrzny wybuch, możliwe jest po upływie 20-30 minut w każdym kierunku i na wszystkich rodzajach transportu pododdziałów. Natomiast rejonny wysokich wybuchów można przekraczać nawet pieszo. Jednakowoż w obu wypadkach stan osobowy powinien wykorzystać indywidualne środki ochrony, z uwagi na zabezpieczenie dróg oddechowych przed cząsteczkami zarażonymi unoszącymi się w kurzu, powstałym w czasie marszu.

Podczas przełamywania pierwszej rubieży cporu bardzo ważnym zagadnieniem jest zdobycie wiadomości o nieprzyjacielu broniącym kolejnych rubieży w głębi oraz o ruchu odwodów npla. W tym celu st.pom.szefa sztabu d/s rozpoznania skupia główny wysiłek rozpoznania na zdobycie tych danych i ustalenia w jakim kierunku i z jakiej rubieży możliwe jest wyjście npla do kontrataku. Uzyskane wiadomości o nieprzyjacielu melduje się dowódcy pułku i przekazuje natychmiast do sztabu dywizji.

St.pomocnik szefa sztabu d/s operacyjnych i jego pomocnik śledzą tok walki, dopilnowują przesunięcie artylerii pułkowej, drugiego rzutu i odwodów specjalnych, zbierają dane o położeniu sąsiadów, oceniają otrzymane dane z pola walki i wnioski z oceny meldują szefowi sztabu lub dowódcy pułku. Przez techniczne środki łączności przekazują onń również do batalionów decyzje dowódcy pułku.

Szef sztabu pułku na podstawie meldunków stale ocenia przebieg walki i na żądanie dowódcy lub z własnej inicjatywy przedstawia swoje propozycje.

Dane o położeniu wojska własnych i nieprzyjaciela melduje się do sztabu dywizji przez techniczne środki łączności względnie przez wysłanie meldunku bojowego pisemnego lub graficznego.

Meldunek bojowy opracowuje się w zasadzie w formie graficznej na mapie lub kalce technicznej. Winien on zawierać sprawdzone dane o ważnej sytuacji lub wykonaniu zadania bojowego z określeniem: położenia nieprzyjaciela, wojsk własnych, sąsiadów, decyzji dowódcy pułku oraz ewentualnych próśb w związku z wytworzoną sytuacją.

W toku natarcia sztab winien zwrócić uwagę na zabezpieczenie ciągłości współdziałania wojsk i zabezpieczenia bojowego na polu walki. W tym celu sztab kontroluje wykonanie zadań bojowych, zabezpiecza ciągłą łączność z oddziałami, organizuje wzajemne wsparcie oddziałów ogniem i manewrem.

Sztab pułku w toku walki wpływa również na ciągłe zaopatrywanie pododdziałów pod względem materiałowo-technicznym oraz terminową ewakuację rannych i chorych. W tym celu szef sztabu pułku informuje kwatermistrza pułku o położeniu wojsk własnych i nieprzyjaciela, stratach i zdobyczach, stawia zadania w zakresie zaopatrzenia wojsk i ewakuacji rannych i chorych oraz zapoznaje się ze stanem materiałowo-technicznym, medycznym, zabezpieczeniem wojsk oraz przesunięciem urządzeń tyłowych.

4. Praca sztabu pułku w zakresie wprowadzenia do walki drugiego rzutu pułku.

W toku natarcia sztab dokładnie obserwuje wszelkie zmiany w działaniach wojsk nieprzyjaciela, ustala stosunek sił przed frontem i na skrzydłach, określa możliwość stawiania oporu przez nieprzyjaciela, uwzględniając możliwości dalszego natarcia pododdziałów własnych, nacierających w pierwszym rzucie i celowość wprowadzenia drugiego rzutu pułku do walki.

Czas wprowadzenia do walki drugiego rzutu i jego zadanie zależy od konkretnego położenia, szczególnie od

charakteru działań nieprzyjaciela. Drugi rzut pułku wchodzi do walki, z zasady, w celu rozwinięcia natarcia na głównym kierunku, przeniesienia głównego wysiłku na nowy kierunek, pokonania z marszu rubieży oporu dywizyjnych odwodów npla, rozbicia kontratakującego przeciwnika lub zamiany zniszczonego batalionu pierwszego rzutu. Może on wejść z planowanej lub nie planowanej rubieży.

Decyzję do wprowadzenia drugiego rzutu dowódca pułku podejmuje wcześniej z takim rozliczeniem, ażeby sztab mógł ustalić sposób wprowadzenia do walki oraz zorganizować zabezpieczenie tego wejścia przez pododdziały pierwszego rzutu oraz rodzaje wojsk i służb pułku.

Sztab pułku z szefem artylerii ustala lub uaktualnia marszruty przesunięcia i rejony nowych SO artylerii, wyznaczonej do zabezpieczenia wprowadzenia do walki drugiego rzutu, sposób i kolejność zajmowania zaplanowanych SO artylerii, czas zajęcia SO, sygnały wywołania, przerywania lub przesunięcia ognia, a także termin i sposoby wykonania nawały ogniowej, celem wsparcia drugiego rzutu w czasie wprowadzenia go do walki oraz odcinki i rubież do obezwładnienia na kierunku działania drugiego rzutu.

Decyzje dowódcy na wprowadzenie do walki drugiego rzutu oraz wszelkie przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem bojowym - sztab doprowadza do poszczególnych wykonawców, zwłaszcza batalionów pierwszego rzutu poprzez oficerów sztabu. Natomiast szefów rodzajów wojsk i służb informuje szef sztabu na miejscu, podając czas i rubież wprowadzenia do walki drugiego rzutu oraz jego zadanie, rejon ewentualnych uderzeń jądrowych, zadanie artylerii, pododdziałów inżynierskich i chemicznych.

Równocześnie sztab pułku winien powiadomić sztab dywizji i sąsiadów o miejscu, czasie i sposobie wprowadzenia do walki drugiego rzutu oraz jego zadaniach.

Na podstawie decyzji dowódcy sztab konkretyzuje - zadania pododdziałom pierwszego rzutu odnośnie zabezpieczenia wprowadzenia do walki drugiego rzutu oraz nakazuje przekazanie na czas sił i środków podporządkowanych dowódcy batalionu drugiego rzutu.

Równoległe ze stawianiem zadań jeżeli batalion drugiego rzutu wchodzi do walki z rubieży lub na kierunku nieplanowanym - sztab winien doprowadzić do pododdziałów dodatkowe zadania i zarządzenia obrony przed bronią masowego rażenia celem zabezpieczenia wojsk przed uderzeniem broni jądrowej nieprzyjaciela.

Stawiając zadania OPbmar - sztab winien zorganizować rozpoznanie rubieży wejścia do walki drugiego rzutu, zabezpieczyć drogi przesunięcia drugiego rzutu oraz odwodów specjalnych.

W czasie wprowadzenia do walki drugiego rzutu sztab pułku poprzez wysłanie oficerów sztabu dopilnowuje by: pierwszy rzut wsparł ogniem i manewrem wejście do walki drugiego rzutu, a artyleria - wykonała nawałę ogniową oraz by OPpanc na czas zajął wyznaczoną rubież. Sztab pułku powinien również troszczyć się o zabezpieczenie skrzydeł drugiego rzutu w chwili wejścia do walki.

Po wprowadzeniu do walki drugiego rzutu - sztab pułku zgodnie z decyzją dowódcy powinien przedstawić dowódcy możliwości odtworzenia odwodu ogólnego pułku.

5. Praca sztabu pułku w zakresie organizacji odparcia kontrataków nieprzyjaciela

W wypadku zaistnienia możliwości wykonania przez nieprzyjaciela kontrataku, sztab pułku powinien przedstawić wnioski dowódcy określając: jakimi siłami, skąd i kiedy nieprzyjaciel może wykonać kontratak; w związku z tym jakie siły należy wydzielić do jego rozbicia; na jakiej rubieży najwygodniej jest powstrzymać kontratak nieprzyjaciela; w jakim kierunku główne siły pułku powinny uderzyć, aby wyjść na skrzydło i tyły kontrataku w celu całkowitego jego rozbicia, w jaki sposób zorganizować współdziałanie i łączność z oddziałami wydzielonymi do odparcia kontrataku.

Z chwilą powzięcia decyzji przez dowódcę pułku do rozbicia kontrataku - sztab pułku przekazuje ją wykonawcom w formie doraźnych zarządzeń oraz wzmacnia rozpoznanie na kierunku spodziewanego kontrataku.

Sztab pułku zgodnie z decyzją dowódcy wzywa wspierające lotnictwo /jeżeli pułk dysponuje odpowiednim limitem/ w celu uderzenia na podchodzące kolumny. W miarę podejścia odwodów npla szef sztabu pułku wspólnie z szefem artylerii określa rejony uderzeń artylerią przydzieloną i wspierającą, szczególnie w momencie rozwijania i przejścia do kontrataku. Jednocześnie wspólnie z szefem artylerii i szefami służb określa przedsięwzięcia, w celu umocnienia dogodnej rubieży odparcia kontrataku.

W związku z tym szef sztabu ustala wspólnie z:

- szefem artylerii: sposób wykonania ognia oraz wysunięcia odwodu przeciwpancernego na rubież rozwinięcia;
- szefem saperów: wykorzystanie odwodu inżynierskiego w czasie walki z kontratakiem i jego sposób współdziałania z OPpanc;
- szefem zabezpieczenia chemicznego: sposób wykorzystania pododdziałów chemicznych w celu zabezpieczenia manewru wojsk wychodzących na skrzydła i tyły kontratakującego.

Zarządzenie związane z odparciem kontrataku sztab doprowadza do wykonawców z zasady przez radio. A ponadto wysyła się oficerów sztabu w celu kontroli na miejscu zajęcia wyznaczonych rubieży przez OPpanc, artylerię oraz pododdziały biorące udział w odparciu kontrataku oraz dopilnowania wyjścia na czas sił przeznaczonych do uderzenia na kontratakującego nieprzyjaciela.

Organizując odparcie kontrataku - sztab pułku wspólnie z szefem artylerii lub z dcami dywizjonów artylerii^x winien zabezpieczyć przesunięcie na czas artylerii na nowe SO i wywołać ogień dla odparcia kontrataku.

Kontratak nieprzyjaciela będzie wsparty uderzeniami jądrowymi i w związku z tym przed sztabem pułku stoją następujące zadania:

- wzmocnienie obserwacji i rozpoznania promieniowania;
- zapewnienie szybkiej organizacji likwidacji skutków użycia broni masowego rażenia.

Po wykonaniu uderzeń jądrowych przez nieprzyjaciela

x/ W obecnych etatach pcz nie ma szefa artylerii pułku.

sztab pułku ustala przez patrole dozymetryczne skażone odcinki terenu ciałami promieniotwórczymi i zabezpiecza likwidację skutków napadu jądrowego.

Po zniszczeniu kontratakujących sił sztab pułku powinien przedstawiać dowódcy propozycje dalszego wykonywania natarcia. Następnie zgodnie z decyzją dowódcy przekazuje zadania i kierunki natarcia batalionów, zadania odwołów ogólnego i specjalnych oraz określa sposób współdziałania i zabezpieczenia działań w celu pokonania kolejnych rubieży obrony.

6. Praca sztabu pułku podczas organizacji i prowadzenia pościgu

W toku walki w głębi obrony nieprzyjaciela sztab powinien dokładnie śledzić zachowanie się nieprzyjaciela, ustalić zmiany w jego położeniu, na czas wykryć moment przejścia wojsk npla do odwrotu.

Szczególnie ważnym momentem w pracy sztabu jest wykrycie na czas momentu odejścia przeciwnika.

Wszystkie te dane oficerowie sztabu po ich ocenie winni natychmiast meldować dowódcy, a szef sztabu przedstawić propozycje, odnośnie przejścia wojsk do pościgu.

Decyzję dowódcy do pościgu sztab natychmiast doprowadza do wykonawców, kontroluje jej wykonanie oraz melduje o tym do sztabu dywizji.

Sztab pułku przekazując zadanie przejścia pododdziałów do pościgu, skierowuje ich wysiłek na zdecydowane rozbiście odhodzących wojsk npla. W tym celu wskazuje kierunki pościgu, zadania batalionów i sposób ich współdziałania, stawia zadania artylerii i pododdziałom saperkim, wywołuje wspierające lotnictwo.

Sztab pułku natychmiast wysyła dodatkowe rozpoznanie, przekazuje zadania pododdziałom i organizuje ich współdziałanie. Głównym zadaniem rozpoznania w tym okresie jest: ustalić kierunki odejścia przeciwnika i ewentualne podejście jego odwołów /szczególnie pancernych/; określić ilość i charakter przeszkód naturalnych i sztucznych na tych kierunkach; ustalić rejonny skażone bmar, miejsca zasadzek nieprzyjaciela; określić stan i jakość dróg i mostów;

ustalić rubieże przygotowane do obrony głównych sił i ariergard przeciwnika.

Określając kierunki pościgu i zadania pododdziałów sztab pułku winien ocenić jakie siły mają prowadzić pościg czołowy, a jakie należy skierować do pościgu równoległego, ażeby uchwycić obiekty i uderzeniami na skrzydła i od tyłu zniszczyć odchodzącego przeciwnika.

Stawiając zadanie pododdziałom wskazuje się: kierunek pościgu; jakiego przeciwnika należy rozbić i jaki obiekt /rejon/ należy uchwycić; sposób wykonania zadania. Stawianie zadań dodatkowych w toku pościgu odbywa się przez techniczne środki łączności; osobisty kontakt z dowódcami pododdziałów oraz wysyłanie oficerów sztabu.

Podczas pościgu sztab pułku powinien zwracać szczególną uwagę na zabezpieczenie skrzydeł celem nie dopuszczenia do niespodziewanego uderzenia nieprzyjaciela. W tym celu na zagrożone skrzydła wysyła się ubezpieczenie bezpośrednio wzmocnione szczególnie środkami przeciwpancernymi oraz prowadzi intensywne rozpoznanie.

W toku pościgu nieprzyjaciel może stosować pojedyncze lub zmasowane naziemne uderzenia jądrowe, w rezultacie czego powstają mniejsze lub większe strefy skażenia terenu. Organizacja przekroczenia terenu skażonego jest jednym z głównych obowiązków sztabu pułku. W tym też celu prowadzi on szczegółową analizę sytuacji skażeń. Ocena sytuacji skażeń obejmuje: naniesienie na mapy stref skażonych z wyszczególnieniem stopnia skażenia terenu; obliczanie dawki, jaką mogły wchłonąć pododdziały, przy przekraczaniu terenu skażonego; określenie zdolności bojowych wojsk; określenie przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie wpływu rażącego działania skażenia na stan osobowy pododdziałów.

Aby prawidłowo ocenić sytuację skażeń i określić jej wpływ na działanie wojsk^{x/}, sztab pułku musi znać i meldować dowódcy: gdzie, kiedy i jakiej mocy nieprzyjaciel wykonał uderzenie naziemne; rozmiar i charakter strefy skażonej;

x/ Sposoby obliczania dopuszczalnej dawki napromieniowania podczas przekraczania skażonego terenu są zawarte w materiałach: Metody analizy i oceny sytuacji skażeń - nr bibl. 09757 oraz Tabele do określania rozmiarów śladu obłoku promieniotwórczego - nr bibl. 09727.

dawka już wchłonięta przez pododdziały i jak ona może wzrosnąć po przekroczeniu tej strefy. W tym celu sztab pułku prowadzi specjalną mapę sytuacji skażeń.

Rejon skażonego terenu z zasady obchodzi się, w wypadku nie możliwości obejścia pokonuje się go na kierunku o najmniejszym natężeniu promieniowania. Marszrutę wybiera się w takiej odległości od rejonu naziemnego uderzenia jądrowego, ażeby podczas pokonywania skażonego terenu na transporterach opancerzonych lub desantem czołgowym z szybkością 12 km/godz natężenie promieniowania nie przewyższało 200 r/godz., a podczas marszu piechotnego z szybkością 3-4 km/godz. - 30 r/godz. Sztab wybiera marszrutę na podstawie meldunków patroli rozpoznania skażeń wysłanych uprzednio przez sztab. W celu określenia charakteru jednego uderzenia jądrowego wysyła się trzy patrole rozpoznania skażeń na transporterach opancerzonych.

Mają one za zadanie: ustalić i określić granice strefy skażenia; określić drogi obejścia lub kierunek o najmniejszym natężeniu promieniowania; ustalić miejsca powstałych zawałów i przeszkód oraz możliwości ich obejścia lub przekroczenia. Dwa patrole ustalają granice odcinków skażonych i stopień skażenia, trzeci wyszukuje drogę obejścia, na której natężenie promieniowania nie przewyższa 200 r/godz.

Jeżeli strefa skażenia ma dużą głębokość lub wysoki stopień skażenia względnie pododdziały pułku wchłoneły już dopuszczalną dawkę napromieniowania, pułk za zezwoleniem sztabu dywizji zatrzymuje się przed strefą. Ażeby nie utracić tempa natarcia, sztab pułku powinien przedstawić dowódcy pułku propozycje wysłania oddziału wydzielonego /z zasady batalionu czołgów/. Ponadto należy zorganizować odpowiednie przedsięwzięcia w zakresie rozśrodkowania stojących przed zaporą promieniotwórczą wojsk, obrony przed bronią masowego rażenia oraz obrony przeciwlotniczej, ażeby uniknąć możliwego uderzenia jądrowego przeciwnika.

Analizując sytuację skażeń, w każdym wypadku, sztab pułku winien brać przede wszystkim pod uwagę konieczność jak najszybszego kontynuowania pościgu oraz efektywnego wykonania zadania bojowego.

Istotnym momentem w pościgu jest organizacja regulacji ruchu na drogach. Regulację ruchu sztab pułku organizuje na drodze, po której działają główne siły pułku, drugie rzuty, odwody specjalne oraz prowadzi się zasadnicze zaopatrzenie materiałowo-techniczne. Posterunki regulacji ruchu muszą być wyposażone w radiostacje R-125.

Szczególne uwagi sztabu pułku musi być skierowana na właściwe i na czas zorganizowane zaopatrzenie materiałowe a w tym uzupełnienie w paliwo i amunicję.

W czasie pościgu dowodzi się z reguły przez radio i ruchome środki łączności oraz organizuje w miarę możliwości wysunięte składnice meldunkowe.

7. Praca sztabu pułku podczas pokonywania przeszkody wodnej.

W toku natarcia względnie pościgu pułk może napotkać i forsować przeszkodę wodną. Przeszkodę wodną forsuje się z zasady z marszu, niekiedy organizuje się forsowanie w ograniczonym czasie.

Forsowanie przeszkody wodnej z marszu organizuje się zawczasu przed wyjściem wojsk na rubież rzeki. Zadanie na forsowanie przeszkody wodnej w taktycznej strefie obrony przeciwnika, pułk otrzymuje jednocześnie z zadaniem do natarcia, a na forsowanie rzeki w głębi operacyjnej - w toku rozwinięcia natarcia lub pościgu.

Sposób i metoda pracy dowódcy i sztabu przy organizacji forsowania jest uzależniona od: zadania, charakteru działania nieprzyjaciela a także ilości dysponowanego czasu.

Decyzję do forsowania z marszu pobiera się wyłącznie z mapy. Często dowódca i sztab pułku nie będą posiadali dostatecznych danych o przeciwniku broniącym rzeki oraz o samej przeszkodzie wodnej. Dlatego też sztab winien zorganizować zbieranie danych poprzez własne rozpoznanie /wysyła się SPR na odl. 20 km/, ze sztabu dywizji od sąsiadów względnie desantu śmigłowcowego wysadzonego w rejonie przeszkody wodnej na kierunku działania pułku.

Po analizie zadania, w której szczególnie rozpatruje się zagadnienia dotyczące użycia przez dywizję broni jądrowej

ilości przydzielonych środków przepławowych i ich możliwości, sztab pułku przekazuje pododdziałom zarządzenie przygotowawcze. W zarządzeniu przygotowawczym określa się zadania na dodatkowe rozpoznanie przeciwnika i przeszkody wodnej, uchwycenia jego przepław oraz przygotowania i wysunięcia do przodu środków przepławowych.

W ocenie położenia należy uwzględnić właściwości charakterystyczne dla natarcia pułku z forsowaniem przeszkody wodnej.

W ocenie przeciwnika rozpatruje się: jakimi siłami i w jakich rejonach może on przeciwdziałać podejściu wojsk do przeszkody wodnej i podczas forsowania; kiedy i gdzie najbardziej prawdopodobne są jego uderzenia jądrowe; przypuszczalny charakter jego działań i system obrony na przeciwległym brzegu charakter obrony przepław, mostów, brodów i urządzeń hydrotechnicznych na odcinku forsowania.

W ocenie sił własnych sztab pułku musi rozpatrzyć: położenie pododdziałów przed forsowaniem; sposoby zniszczenia przeciwnika i wydzielone do tego siły i środki; miejsce środków przepławowych w czasie podejścia i przedsięwzięcia w celu szybszego wysunięcia ich na przeszkodę wodną; sposób wykorzystania środków przepławowych; siły jakie należy wydzielić do uchwycenia mostów i przepław przeciwnika i ich zabezpieczenie.

Z oceny sąsiadów sztab winien wyciągnąć wnioski odnośnie wykorzystania działania sąsiadów, desantu taktycznego czy oddziału wydzielonego dywizji na korzyść działania pułku.

W ocenie terenu należy zwrócić szczególną uwagę na charakter przeszkody wodnej uwzględniając porę roku i warunki meteorologiczne, szerokość, głębokość, szybkość prądu, charakter dna, ilość mostów, brodów, wodnych urządzeń, dostępność brzegów i doliny rzeki, miejsca dogodne do urządzenia przepław oraz możliwość zmiany charakteru rzeki w rezultacie uderzeń jądrowych. Na podejściach od rzeki należy przestudiować drogi podejścia, rejony ześrodkowania pododdziałów i środków przepławowych, rejony hermetyzacji czołgów i ładowania sprzętu na środki przepławowe, warunki manewru wzdłuż

rzeki i warunki obserwacji. Na przeciwległym brzegu rzeki rozpatruje się rejony i obiekty, opanowanie, których naruszy system obrony przeciwnika.

Z oceny terenu sztab winien wyciągnąć wnioski i przedstawić dowódcy: punkty desantowe i promowe przepraw, przeprawy w bród lub czołgów po dnie; marszruty wyjścia pododdziałów do przeszkody wodnej; rejony hermetyzacji czołgów i ładowania sprzętu na środki przeprawowe; miejsca posterunków regulacji ruchu; rejony SO artylerii do ognia pośredniego i na wprost; rejony ześrodkowania batalionu drugiego rzutu i odwodów specjalnych; obiekty, które powinien przede wszystkim opanować pierwszy rzut, aby zabezpieczyć przeprawę przed bezpośrednim ogniem broni maszynowej i przeciwpancernej npla.

Powyższą ocenę położenia sztab pułku musi przygotować w warunkach skrajnie ograniczonego czasu, dlatego też od oficerów sztabu wymaga się szybkiej i zorganizowanej pracy.

Szef sztabu pułku w swojej propozycji decyzji powinien uwzględnić: kierunek głównego uderzenia, miejsca desantowych i promowych przepraw oraz przepraw czołgów po dnie; siły i środki konieczne dla uchwycenia ewentualnych mostów lub przepraw; zadania pododdziałów na podejściu do rzeki i na przeciwległym brzegu; ugrupowanie bojowe w czasie forsowania; sposoby wyjścia pododdziałów do rzeki i ewentualne przekraczanie stref skażonych przed rzeką; zadania artylerii; kolejność forsowania; podział sił i środków /szczególnie przeprawowych/; miejsca ładowania techniki bojowej na środki desantowe; rejon przygotowania czołgów do forsowania po dnie; rejon ześrodkowania drugiego rzutu pułku; przedsięwzięcia inżynierskiego zabezpieczenia, forsowanie, prac ratunkowych, zabezpieczenia bojowego, materiałowego; sposób przeprawy tyłów i środków transportowych.

Powziętą decyzję przez dowódcę sztab wyraża na mapie decyzji, która jest podstawą do postawienia zadań bojowych. Zadania bojowe przekazuje się natychmiast po powzięciu decyzji. Jednocześnie z zadaniem przekazuje się wytyczne do organizacji współdziałania.

W wytycznych szczególną uwagę zwraca się na wykorzystanie przez pododdziały rezultatów uderzeń jądrowych, lotnictwa i innych środków oraz wykorzystanie działań taktycznego desantu śmigłowcowego.

Sztab pułku organizując zabezpieczenie bojowe działań, oprócz wielu przedsięwzięć, winien zwrócić szczególną uwagę na zagadnienie prac ratunkowych na wodzie, wyznaczenie środków przeprawowych dla ewakuacji sił porażonych bronią jądrową z przeciwległego brzegu, odtwarzanie marszowych przepraw i ich dezaktywacja.

Ważnym zagadnieniem pracy sztabu jest opracowanie wspólnie z szefem saperów pułku grafiku przeprawy oraz ustalenie organizacji kierowania przeprawą. W tym celu sztab pułku powinien posiadać zawczasu opracowane typowe schematy i rozliczenia, które umożliwiają szybkie sporządzenie tego dokumentu bojowego.

Dowódzenie pododdziałami podczas forsowania odbywa się z SD pułku, który w miarę możliwości wysuwa się najbliżej rzeki, aby zapewnić bezpośrednią obserwację forsowania i działania wojsk na głównym kierunku. Dowódca pułku z zasadniczą częścią sztabu przeprawia się na przeciwległy brzeg za pododdziałami pierwszego rzutu pułku. Kierownictwo przeprawy drugiego rzutu pułku powierza się zastępcy dowódcy d/s liniowych, który znajduje się na brzegu wyjściowym. Dowódcy i sztaby batalionów przeprawiają się na przeciwległy brzeg rzeki za kompaniami piechoty pierwszego rzutu batalionu.

Głównym środkiem łączności w czasie forsowania jest radio i ruchome pływające środki /NAW/. W celu łączności sztabu z komendantami punktów przepraw i posterunkami regulacji ruchu może być organizowane łączność przewodowa.

E. Praca sztabu pułku w boju spotkaniowym.

Bój spotkaniowy z podchodzącymi odwodami npla może wyniknąć w różnych warunkach, szczególnie w toku natarcia lub pościgu. Może on szczególnie wyniknąć w okresie pierwszej operacji i przegrupowania wojsk do rejonu wyjściowego, kiedy nieprzyjaciel rozбивa wojska nadgraniczne i rozwija powodzenie w głąb terytorium.

W warunkach współczesnego pola walki i nasycenia jego doskonałymi środkami rozpoznania rzadkim będzie wypadek niespodziewanego zawiązania się boju spotkaniowego. Nie-mniej jednak okres poprzedzający stoczenie boju spotkaniowego charakteryzuje się pewnymi właściwościami pracy sztabu.

W związku z szybkim zbliżeniem stron i ciągłymi zmianami położenia, dowódca i sztab będą dysponować ograniczonymi danymi o położeniu, a także nie-wielkim czasem na organizację boju spotkaniowego. Ta ograniczoność czasu nakazuje dowódcy i sztabowi pułku zawczasu przewidywać możliwości zawiązywania się boju spotkaniowego /jeszcze w okresie organizacji natarcia, pościgu czy marszu/. Należy więc zawczasu określać prawdopodobne rubieże spotkania z przeciwnikiem i sposób stoczenia boju, wydzielać siły i środki do wcześniejszego uchwytowania tych rubieży i stwarzania dogodnego dla siebie położenia a wojska grupować i formować z uwzględnieniem przewidywania boju spotkaniowego.

Powzięcie decyzji przez dowódcę i przekazanie zadań do wojsk dokonuje sztab z takim rozliczeniem, ażeby uprzedzić nieprzyjaciela w otwarciu ognia i wykonaniu manewru w celu uderzenia na jego skrzydła i tyły. Zadania dla pododdziałków powinny być postawione jak najwcześniej, tj. wówczas gdy znajdują się one w odległości nie bliżej jak 5-7 km od rubieży spotkania z przeciwnikiem.

W ocenie położenia szczególną uwagę sztab powinien zwrócić: na określenie rubieży i czasu spotkania z nieprzyjacielem, kierunku możliwego uderzenia jego głównych sił oraz rejonów rozwinięcia środków przenoszenia broni jądrowej i artylerii; określenie czasu koniecznego na podejście i rozwinięcie pododdziałków pułku w ugrupowanie bojowe oraz gotowość artylerii do otwarcia ognia.

Dlatego też st.pom. szefa sztabu d/s rozpoznawczych winien ustalić:

- skład i ugrupowanie sił nieprzyjaciela, kierunek ruchu jego zasadniczych sił i środków;
- obecność środków przenoszenia bmar, rejonu ich rozwinięcia i przypuszczalny sposób ich użycia;
- czas wyjścia awangard i sił głównych npla na przypuszczalną rubież jego rozwinięcia;

- możliwy wariant rozegrania boju spotkaniowego przez przeciwnika.

St.pom. szefa sztabu d/s operacyjnych określa:

- położenie i możliwości bojowe poszczególnych pododdziałów pułku;
- możliwości skrytego podejścia, manewru i rozwinięcia pododdziałów oraz kalkulacja czasu;
- sposób wykorzystania uderzeń bmar wykonanych przez przełożonego;
- zabezpieczenie bojowe działań a szczególnie opbmar i zabezpieczenie skrzydeł.

Szef sztabu ustala:

- charakter manewru, kierunek głównego uderzenia zabezpieczający efektywne wykorzystanie rezultatów uderzeń jądrowych;
- rubież rozwinięcia pododdziałów do boju;
- zadanie awangardy /oddziałów przednich/ i batalionów, znajdujących się w siłach głównych;
- zadania rodzajów wojsk i służb pułku i ewentualnie lotnictwa, jeżeli wspiera bój spotkaniowy pułku;
- sposób współdziałania, zabezpieczenia bojowego /szczególnie rozpoznania, opbmar/ i zabezpieczenie skrzydeł;
- organizacja dowodzenia w boju spotkaniowym.

Powziętą decyzję do boju spotkaniowego przekazuje osobiście dowódca względnie sztab /przez techniczne środki łączności lub oficerów łącznikowych/. Przekazując zadanie wydaje się jednocześnie wskazówki do współdziałania i zabezpieczenia bojowego. Zadania i wskazówki do współdziałania muszą uwzględniać tylko zmiany w stosunku do uprzednio postawionych zadań i organizowanego współdziałania.

W wytycznych do współdziałania należy uwzględniać następujące zagadnienia: /obiekty i czas uderzeń jądrowych i lotnictwa, rubież bezpieczeństwa; początek i sposób rozwijania pododdziałów; czas gotowości pododdziałów do ataku a artylerii do otwarcia ognia; sposób ataku /w jakich szychach/; sposób wsparcia ataku i natarcia; dodatkowe sygnały współdziałania.

W wypadku wysadzenia desantu taktycznego na śmigłowcach na kierunku działania pułku sztab winien zorganizować z nim współdziałanie na podstawie wytycznych sztabu dywizji.

Po postawieniu zadań i wytycznych, dowódca pułku z grupą oficerów sztabu natychmiast wyjeżdża do przodu, ażeby zabezpieczyć kierowanie walką w czasie zawiązywania się boju spotkaniowego. Pozostała część sztabu pułku kieruje podejściem i rozwinięciem sił głównych pułku.

Podczas zawiązywania się boju spotkaniowego zasady rozwijania wojsk są nieco odmienne, niż ma to miejsce w natarciu z rejonów położonych w głębi. Główne siły pułku, z chwilą nawiązania walki przez awangardę lub ubezpieczenia, zwiększają szybkość marszu i przesuują się na rubież rozwinięcia do ataku batalion za batalionem, rozwijając się w marszu w kompanijne i plutonowe kolumny. Rozwinięcie kolumny pułkowej w batalionowe następuje na odległości 4-5 km od rubieży ataku, bataliony rozwijają się w kolumny kompanijne w odległości 2-3 km i bliżej, co zabezpiecza w następstwie szybkie rozwinięcie kompanii w kolumny plutonowe lub sztyk bojowy.

W czasie prowadzenia boju spotkaniowego sztab pułku zbiera dane o położeniu wojsk, ocenia je i w formie krótkich wniosków i propozycji przedstawia dowódcy. W boju spotkaniowym szczególnie musi uwidaczniać się samodzielność oficerów sztabu pułku, którzy niejednokrotnie będąc w batalionach muszą sami na siebie brać odpowiedzialność za wydane zarządzenia z własnej inicjatywy.

9. Praca sztabu pułku podczas przygotowania działań nocnych.

W końcu każdego dnia walki przed sztabem pułku staje do rozwiązania problem przygotowania natarcia w nocy.

Organizację natarcia w nocy, jako kontynuację działań dziennych, przeprowadza się na ogólnych zasadach, z uwzględnieniem specyfiki działań w nocy oraz szeregu przedsięwzięć, zmierzających do zmniejszenia wpływu ciemności nocnych na działanie wojsk. Do takich przedsięwzięć należą: organizacja obserwacji w warunkach nocnych przy pomocy noktowizorów i radiolokacji; przeciwdziałanie środkom obserwacji nocnej nieprzyjaciela; organizacja oświetlenia; przygotowanie

pododdziałów do działań nocnych; organizacja odpoczynku wojsk; organizacja przejścia z nocnych do działań dziennych w dniu następnym.

Natarcie w nocy organizuje się z zasady jeszcze przy świetle dziennym. Jednak w niektórych wypadkach, na przykład w czasie podejścia pułku w nocy do rubieży w głębi obrony przeciwnika, natarcie może być organizowane i w warunkach nocnych. Pobierając decyzję do walki w nocy dowódca i sztab pułku powinni uwzględnić właściwości bojowych działań nocnych.

St.pom. szefa sztabu d/s rozpoznawczych powinien przedstawić dowódcy wnioski odnośnie: charakteru obrony i ugrupowania przeciwnika, rejony rozmieszczenia jego odwodów, kierunki i zadania, jakie mogą one spełniać w działaniu nocnym; możliwe zmiany w ugrupowaniu npla w nocy; ilość i rodzaj środków oświetlenia, którymi może dysponować nieprzyjaciel; sposób zorganizowania rozpoznania w nocy.

St.pom. szefa sztabu d/s operacyjnych winien dodatkowo ocenić:

- część zadania bojowego jaką powinien wykonać pułk w nocy tj. jakiego nieprzyjaciela należy w ciągu nocy rozbić i jaki rejon należy opanować do świtu;
- kalkulację czasu nocnego i tempo działań jakie należy osiągnąć w celu wykonania zadań nocnych;
- jak zorganizować oświetlenie, uwzględniając przedsięwzięcia wykonywane przez dywizję;
- jakie pododdziały należy wyznaczyć do działań nocnych a jakie użyć w świetle; jak zorganizować odpoczynek wojsk;
- sposób działania pododdziałów podczas opanowywania punktów oporu lub rubieży w nocy;
- ewentualne rubieże wprowadzenia w nocy drugiego rzutu;
- sposób orientowania się wojsk w nocy;
- sposób współdziałania, zabezpieczenia bojowego i skrzydeł, znaki rozpoznawcze, nacierających wojsk.

Szef sztabu pułku w swojej propozycji decyzji powinien dodatkowo przedstawić:

- jakiego nieprzyjaciela należy rozbić w ciągu nocy i jaki rejon /rubież/ opanować do świtu;

- zadania pierwszego i drugiego rzutu pułku oraz odwodów specjalnych w ciągu nocy;
- podział sił i środków w walce nocnej, a szczególnie środki oświetlenia;
- sposób ataku punktów oporu przeciwnika;
- obiekty i rubieże terenowe, które należy koniecznie oświetlić;
- ilość i miejsce świetlnych punktów orientacyjnych;
- siły i środki wydzielone do oświetlenia i orientowania się w nocy;
- zadania wykonywane przez artylerię i moździerze w zakresie zwalczania środków oświetlających npla, noktowizorów i stacji radiolokacyjnych npla;
- sposób przejścia od działań nocnych do dziennych;
- przedsięwzięcie w zakresie skrytego działania pododdziałów;
- organizacja dowodzenia w natarciu nocnym.

Zadania bojowe pododdziałom do natarcia w nocy przekazuje się z takim rozliczeniem, ażeby pozostawić im możliwie najwięcej czasu dziennego.

Współdziałanie wojsk organizuje się razem ze stawianymi lub przekazywanymi zadaniami. O ile jest to możliwe celowo jest zadania i wytyczne współdziałania przekazywać bezpośrednio w terenie w warunkach dziennych a skontrolować ich zrozumienie w warunkach ciemności. Organizując współdziałanie sztab pułku musi, oprócz wielu znanych i ogólnych zagadnień, dodatkowo ustalić: sposób ataku piechoty i czołgów na czołowe punkty oporu i podczas walk w głębi; pododdziały kierunkowe/ w pułku - batalion, w batalionie - kompania/; działanie batalionów pierwszego rzutu w zakresie zabezpieczenia wprowadzenia drugiego rzutu /jeżeli taka ewentualność zajdzie/; przedsięwzięcia w celu zabezpieczenia opanowanych rejonów lub rubieży oraz odparcia kontrataków przeciwnika; gdzie, kiedy i jak długo należy oświetlić teren i obiekty ataku; sposób użycia środków oświetleniowych i urządzeń nocnej obserwacji oraz ich przegrupowanie w toku walki; miejsca i sposoby ustawienia kierunkowych punktów świetlnych; znaki rozpoznawcze własnych wojsk, sygnały świetlne dla

oznaczania rubieży opanowanych, powiadamiania, ostrzegania i wskazywania celów; sposób oznaczania dróg i przejść w zapo-
rach za pomocą znaków świetlnych.

Na szczeblu pułku nie opracowuje się specjalnego planu oświetlenia. Wytyczne w zakresie organizacji oświetle-
nia, - jak wynika z powyższego wydaje się w czasie organizacji
współdziałania. Pomocnik szefa sztabu d/s operacyjnych zapi-
suje je a następnie odzwierciedla je na mapie decyzji
dowódcy do działań nocnych.

W celu dogodniejszego kierowania pododdziałami w nocy
oraz uniknięcia uderzeń jądrowych nieprzyjaciela SD pułku
celowo jest przybliżyć do ugrupowania bojowego pierwszorzu-
towych batalionów. SD pułku musi być zaopatrzone w urządze-
nia noktowizyjne i świetlne. System sygnalizacji, opracowany
przez sztab, powinien być prosty i zrozumiały dla wszystkich
pododdziałów tak własnych jak i przydzielonych oraz
wspierających. W wypadku działań nocnych z ograniczonym
zadaniem /na niedużą głębokość/ SD pułku pozostaje na miejscu.
/do światła/. Dowódca pułku może dowodzić wówczas z stanowiska
dowodzenia względnie z grupą oficerów przejść na SD jednego
z batalionów.

W toku natarcia w nocy szczególnego znaczenia nabiera
stała znajomość przez sztab pułku dokładnego położenia i
kierunków działania pododdziałów własnych i sąsiadów, ażeby
podczas prowadzenia ognia nie doprowadzić do porażenia włas-
nych wojsk. Szczególnie ważnym zagadnieniem jest również
uprzedzenie na czas wojsk o wykonywanych własnych uderze-
niach jądrowych, gdyż w nocy w znacznym stopniu zwiększa się
rażący czynnik broni jądrowej - promieniowanie świetlne.
Uderzenie jądrowe o mocy 10 KT może oślepić pododdziały
na odległość 12-14 km od miejsca wybuchu.

Przejście z działań nocnych do dziennych dokonuje
się bez pauzy. Sztab pułku w tym okresie powinien wzmocnić
rozpoznanie i postawić im dodatkowe zadania; podciągnąć arty-
lerię i inne pododdziały rodzajów wojsk i służb; zabezpieczyć
wprowadzenie drugiego rzutu pułku; /jeżeli zachodzi koniecz-
ność/ udokładnić zadania batalionów pierwszego rzutu i
zorganizować współdziałanie między nimi; zabezpieczyć

skrzydła nacierających wojsk odwodami specjalnymi /OPpanc, OInż./; dokonać odpowiedniego rozśrodkowania wojsk zmieniających ugrupowanie bojowe, zorganizować odpoczynek wojsk, które były intensywnie angażowane w walkach nocnych. Piechota i obsługi dział artylerii mogą odpoczywać bezpośrednio na pojazdach mechanicznych w czasie ruchu i postojów, kierowców i mechaników czołgów należy zastąpić zapasowymi.

10. Praca sztabu pułku podczas planowania działań na dzień następny

Planowanie działań na dzień następny zbiega się za zasady z planowaniem działań na okres nocy.

Metoda i sposób pracy sztabu pułku w zakresie planowania działań na następny dzień walki nie różnią się od omawianych w poprzednich rozdziałach.

Sztab pułku musi ściśle uzależnić metodę pracy od warunków organizowanego działania oraz terminu otrzymania nowego zadania.

Przy wypracowaniu decyzji na dzień następny w toku prowadzenia działań, a szczególnie nocnych, praca sztabu pułku jest bardziej skomplikowana, ponieważ trzeba jednocześnie kierować bieżącymi działaniami, trudno jest również przewidzieć jak zostaną wykonane zadania w natarciu nocnym, ponadto możliwości fizyczne oficerów sztabu są już częściowo ograniczone, część z nich musi odpoczywać.

Aby właściwie ocenić położenie i przedstawić dowódcy wnioski i propozycje na następny dzień walki, sztab pułku powinien dodatkowo:

- uwzględnić aktualne położenie i przypuszczalne położenie pododdziałów w rezultacie działań nocnych;
- przeanalizować stopień napromieniowania poszczególnych pododdziałów i określić ich ogólne zdolności bojowe do działań na dzień następny;
- określić jakie pododdziały wyprowadzić do drugiego rzutu celem uzupełnienia strat w ludziach, sprzęcie i zaopatrzeniu; jakie pododdziały wymagają natychmiastowego odpoczynku; jakie pododdziały wykorzystać w dniu następnym do pierwszego rzutu a jakie mieć

w drugim rzucie; jak dokonać przegrupowania wojsk oraz zmiany podporządkowania sił i środków przydzielonych i wspierających;

- jak zorganizować postawienie zadań bojowych, współdziałanie i zabezpieczenie bojowe działań.

Pozostałe zagadnienia składające się na treść analizy i oceny położenia rozwiązuje się zależnie od potrzeb, czasu i stopnia posiadanych danych.

Decyzję dowódcy na następny dzień walki sztab przedstawia w postaci jednego dokumentu bojowego - mapy decyzji dowódcy, uwzględniającej zagadnienia współdziałania, zabezpieczenia bojowego i innych.

Przekazanie zadań, w zależności od sytuacji, może przebiegać różnorodnie. Najcelowszym jest wyjazd dowódcy, szefa sztabu i niektórych oficerów sztabu do pododdziałów, celem osobistego zorientowania się na miejscu o przebiegu działań, zapoznanie się z aktualnym położeniem, warunkami danego pododdziału i jego możliwościami a następnie przekazania zadania bojowego.

Stanowisko dowodzenia pułku powinno znaleźć się w nowym miejscu /jeszcze przed świtem/ na rubieży, na którą wyszły pododdziały pułku w wyniku działań nocnych, skąd istnieją dogodne warunki dowodzenia rozwinięciem działań bojowych pułku.

OPRACOWAŁ
ADIUNKT KATEDRY TO i SOp

SPRAWDZIŁ
ZCA SZEFA KATEDRY TO i SOp

płk dypl. M. JANKOWSKI

płk dr Z. ZIELIŃSKI

Odbito 198 egz.

Egz.nr 1-100 B. Fejz; egz.nr 101-130 OSWPanc
Wyk. płk JANKOWSKI egz.nr 131-133 AWP
Druk. K.L.
Nr. ks. 0922/WW

